

**BFW-OVERDRACHTEN NAAR DE GEWESTEN EN
GEMEENSCHAPPEN IN DE KOMENDE DECENNIA
EEN POGING TOT SYNTHESE**

Rapport van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, Wetstraat 34-36, 1040 Brussel

W www.serv.be – T +32 2 209 01 11 – E info@serv.be

Disclaimer:

Dit achtergronddocument werd opgemaakt door de SERV-studiedienst ter ondersteuning van het sociaaleconomisch overleg en de beleidsadvisering door de sociale partners in de SERV. De bevindingen, interpretaties en conclusies in dit achtergronddocument vallen volledig onder de verantwoordelijkheid van de SERV-studiedienst en kunnen op geen enkele wijze toegeschreven worden aan de raad, een organisatie vertegenwoordigd in de raad of een lid van de raad.

Bij gebruik van gegevens en informatie uit dit rapport wordt een correcte bronvermelding op prijs gesteld.

19 januari 2023

Contactpersoon

Erwin Eysackers

eeysackers@serv.be

Pim Verbunt

pverbunt@serv.be

Inhoud

1.	Inleiding en leeswijzer	6
1.1	Waarom dit rapport?	6
1.2	Leeswijzer	7
2.	Overdrachten naar de gewesten	7
2.1	Overzicht van de overgedragen bevoegdheden	7
2.2	Kenmerken van de dotaties	8
2.3	Dynamiek en verdeelsleutels van de overgedragen bevoegdheden	10
2.4	Inhoudingen op de overgedragen middelen	10
2.4.1	Bijdrage aan de sanering van de financiën van Entiteit I	11
2.4.2	Bijdrage aan de vergrijzingskost	11
2.5	Budgettaire impact van de gewestoverdrachten	12
2.5.1	Gehanteerde classificatie	12
2.5.2	Overdrachtenstructuur per gewest	13
2.5.3	Impact niet-zichtbare inhoudingen	14
2.6	Vaststellingen	16
3.	Overdrachten naar de gemeenschappen	23
3.1	Overzicht van de overgedragen bevoegdheden	23
3.1.1	Vlaamse en Franse gemeenschap	23
3.1.2	Overzicht Gemeenschapscommissies in BHG	23
3.1.3	Overzicht Duitstalige Gemeenschap	24
3.2	Kenmerken van de dotaties	25
3.3	Dynamiek en verdeelsleutels van de overgedragen bevoegdheden	26
3.4	Inhoudingen op de overgedragen middelen	27

3.4.1	Bijdrage aan de sanering van de financiën van Entiteit I	27
3.4.2	Bijdrage aan de vergrijzingskost	28
3.5	Budgettaire impact van de overdrachten naar de gemeenschappen	28
3.5.1	Gehanteerde classificatie	28
3.5.2	Overdrachtenstructuur per gemeenschap	30
3.5.3	Niet-zichtbare inhoudingen	32
3.6	Vaststellingen	33
4.	Som en vergelijking van de BFW-overdrachten	44
4.1	Gehanteerde indeling	44
4.2	Overdrachtenstructuur van de deelstaten	44
4.2.1	Indeling	44
4.2.2	Vlaanderen vergeleken met som Waalse gewest en Franse gemeenschap	45
4.2.3	Brussels Hoofdstedelijk Gewest en Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie	47
4.2.4	Niet-zichtbare inhoudingen	48
4.3	Vaststellingen	49
5.	Dynamiek op middellange termijn	55
5.1	BFW-overdrachten als percentage van het bbp	55
5.1.1	Doelstelling	55
5.1.2	Gemeenschappelijke noemer in tijdsreeksen	55
5.1.3	Decompositie om de dynamiek op langere termijn te duiden	56
5.2	Resultaten bij de gewesten	57
5.2.1	Dynamiek	57
5.2.2	Verklaring en duiding	59
5.2.3	Niet-zichtbare inhoudingen	61
5.3	Resultaten voor de gemeenschappen	63

5.3.1	Dynamiek	63
5.3.2	Verklaring en duiding	64
5.3.3	Niet-zichtbare inhoudingen	68
5.4	Som van de overdrachten	70
5.4.1	Dynamiek	70
5.4.2	Verklaring en duiding	72
5.4.3	Niet-zichtbare inhoudingen	75
6.	Vaststellingen	77
6.1	BFW-overdrachten naar gewesten en gemeenschappen groeien minder snel dan Belgische economie	78
6.2	BFW-minderontvangsten zijn niet gelijk verdeeld	78
6.3	Gewesten: beperkte fiscale responsabilisering	79
6.4	Gemeenschappen: behoeftecriterium van belang	79
7.	Bijlage 1: data en methodologie ramingen	81
7.1	Overzicht bronnen parameters	81
7.2	Gehanteerde assumpties voor ontbrekende data	82
7.3	Overzicht economische parameters	83
7.4	Overzicht demografische parameters	83
7.5	Raming responsabiliseringsmechanisme	87
7.6	Raming bruto-opcentiemen	88
8.	Bijlage 2: tabellen	90
9.	Bijlage 3: methodologische verduidelijking van de decompositie	117
	Lijst met figuren en tabellen	119
	Figuren	119
	Tabellen	121

1. Inleiding en leeswijzer

1.1 Waarom dit rapport?

1. De financiering van de gewesten en gemeenschappen wordt in hoge mate geregeld door de **Bijzondere Financieringswet (BFW)**. Bij de zesde staatshervorming (onderhandeld in 2011, toegepast vanaf 2015) werd de BFW ingrijpend hervormd.

De SERV analyseert in dit rapport de **huidige en toekomstige ontvangsten van alle Belgische gewesten en gemeenschappen via de BFW**, voor een grondig inzicht in de werking en impact van deze Bijzondere Wet.

2. De BFW is immers zeer **complex** door het **grote aantal bepalingen** en hun soms zeer **gedetailleerde uitwerking**, maar ook door de **veelheid van instrumenten** die erin verwerkt is, inclusief de **verschillende impact** van die instrumenten op gewesten en gemeenschappen.

De kern van de BFW betreft de **dotaties voor overgedragen bevoegdheden**, maar de BFW bevat eveneens bepalingen over **blijvende en over tijdelijke inhoudingen** op die dotaties om de financiën van entiteit I (federale overheid en sociale zekerheid) te verbeteren, tijdelijke **overgangsmechanismen** om de verschillen met de ontvangsten van gewesten en gemeenschappen voorafgaand aan de 6de staatshervorming uit te vlakken, een **solidariteitsmechanisme** om de verschillen in de ontvangsten tussen de gewesten te verminderen, **specifieke dotaties voor één gewest** conform politieke afspraken (zoals de herfinanciering van het Brussels Hoofdstedelijke Gewest), naast een heel aantal **kleinere overdrachten en afspraken** (zoals de kost van overgedragen ambtenaren voor de inning van specifieke gewestbelastingen). En tot slot: de komende jaren zullen de overdrachten via de BFW nog verder evolueren, door het tijdelijke karakter van een aantal bepalingen.

3. Het resultaat is dat de BFW **voor elk gewest en gemeenschap anders “werkt”**, waardoor het moeilijk is om de impact van de BFW op eenvoudige wijze te doorgronden en samen te vatten.

Dat hoeft niet te verwonderen: de huidige BFW is het resultaat van een **opeenvolgende reeks politieke afspraken** (staatshervormingen) sinds de jaren '80 van de vorige eeuw, waardoor de financiering van gewesten en gemeenschappen zowel vandaag als in de komende decennia niet op een eenvoudige manier in kaart te brengen.

Voor een **correcte vergelijking en interpretatie** van de BFW is een **gedetailleerde analyse van de werking en impact van alle deelelementen** in die BFW noodzakelijk.

4. De SERV wil met dit rapport bijdragen aan een **groter inzicht in de huidige en toekomstige ontvangsten via de BFW op Vlaams niveau**, en die ontvangsten **vergelijken met deze van de andere gewesten en gemeenschappen**.

In dit rapport blijven we bij **feitelijke vaststellingen** zoals die rechtstreeks uit de BFW en de geraamde ontvangsten in de komende decennia af te leiden zijn, en gaan we niet dieper in op de mogelijke implicaties van deze vaststellingen.

1.2 Leeswijzer

5. De eerste hoofdstukken geven een beknopte beschrijving van de Bijzondere Financieringswet (BFW) en zijn belangrijkste componenten. Een meer gedetailleerd overzicht dan in deze nota wordt gevonden in verschillende publicaties, waaronder Algoed en Van Den Bossche (2017) ¹.

Er wordt een onderscheid gemaakt tussen de overdrachten naar de gewesten (hoofdstuk 2) dan wel de gemeenschappen (hoofdstuk 3), waarna een synthese op federaal niveau (som van overdrachten naar gewesten en gemeenschappen) volgt (hoofdstuk 4). Hoofdstuk 5 gaat dieper in op de dynamiek tot 2039 voor alle gewesten en gemeenschappen.

Het laatste hoofdstuk vat de belangrijkste vaststellingen samen. In de bijlagen worden de basisgegevens en de methodologische assumpties verduidelijkt, en zijn een aantal gedetailleerde tabellen toegevoegd.

2. Overdrachten naar de gewesten

2.1 Overzicht van de overgedragen bevoegdheden

6. De BFW-overdrachten naar de **gewesten** bestaan vandaag (na de 6de staatshervorming) uit de volgende elementen (zie Tabel 2 op pagina 18 voor een overzicht):

- 1. De gewestelijke aanvullende belasting op de personenbelasting (PB), ook gewestelijke opcentiemen genaamd
- Middelen voor overgedragen bevoegdheden:
 - 2. De dotatie werk
 - 3. De dotatie fiscale uitgaven
 - 4. De dotatie middelen diverse bevoegdheden
- Specifieke dotaties voor de kosten verbonden aan de inning van belastingen die voorheen federaal geïnd werden:
 - 5. De dotatie dienst van de verkeersgerelateerde gewestbelastingen
 - 6. De dotatie dienst registratie- en successierechten (gewestbelastingen)
 - 7. De dotatie dienst spelen en weddenschappen en automatische ontspanningstoestellen (gewestbelastingen)
- 8. Het responsabiliseringsmechanisme

¹ Algoed, Koen; Van Den Bossche, Wim (2017): Wegwijs in de bijzondere financieringswet, financiële middelenvoorzieningen voor gewesten en gemeenschappen na de 6de staatshervorming. Te raadplegen via volgende link: https://fin.vlaanderen.be/wp-content/uploads/2021/01/20171222_De-financi%C3%ABle-middelenvoorziening-voor-GG-na-6SHV.pdf.

- 9. Het overgangsmechanisme (gewest)
- 10. Het mechanisme van nationale solidariteit.
- Tevens zijn twee inhoudingen op de overgedragen gewestmiddelen verwerkt:
 11. De bijdrage van de gewesten aan de sanering van de federale overheidsfinanciën
 12. De bijdrage van de gewesten aan de federaal te dragen vergrijzingskost.

7. Het **Brussels Hoofdstedelijk Gewest (BHG)** werd sinds 2012 (dus nog voor de overdracht van de nieuwe bevoegdheden via de zesde staatshervorming) bijkomend gefinancierd via een aantal nieuwe dotaties: de mobiliteitsdotatie, de pendeldotatie en de dotaties veiligheid en hoofdstedelijke functies (specifieke uitgaven), internationale ambtenaren en taalpremies. Ook de **Stad Brussel** en **gemeenten van het BHG** ontvangen via de BFW een dotatie uit de federale middelen. Zie Tabel 3 op pagina 20 voor een overzicht.

2.2 Kenmerken van de dotaties

Inhoudelijke duiding bij de overgedragen dotaties

8. Deze nota gaat inhoudelijk niet dieper in op de dotaties wanneer deze toelichting evident is, zodat we ons beperken tot een duiding van de minder evidente elementen. Tabel 2 vanaf pagina 18 geeft een samenvatting met de belangrijkste kenmerken van de financieringsmechanismen van de gewesten, en verduidelijkt daarmee eveneens de aard en oorsprong van de dotaties.

De dotaties **werk** (arbeidsmarkt) en **fiscale uitgaven** behoeven geen verdere toelichting. De **rest-dotatie** ('diverse bevoegdheden') heeft haar oorsprong in heel wat overgedragen bevoegdheden (ook voor de 6de staatshervorming).

De berekeningen aan de basis van het **solidariteitsmechanisme** worden in Tabel 2 op pagina 18 verduidelijkt: een gewest ontvangt dit basisbedrag vermenigvuldigd met 80% van het verschil in gewestelijk aandeel in enerzijds de bevolking en anderzijds de opbrengsten van de federaal geïnde personenbelasting (PB)². Het basisbedrag bestaat uit de bruto-opcentiemen en de volgens een fiscale sleutel verdeelde dotaties van de gewesten (dotatie werk en fiscale uitgaven), alsook 50% van de nieuw samengestelde PB-dotatie van de Gemeenschappen (zie verder). Wanneer dat verschil negatief is (hoger dan gemiddelde aandeel van de gewesten in de ontvangen personenbelasting) ontvangt het betrokken gewest niets. Vandaag ontvangt Vlaanderen geen middelen via het solidariteitsmechanisme, maar het Waalse gewest (€ 695 mln in 2021) en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (€ 394 mln) wel.

Het **overgangsmechanisme** heeft tot doel een budgettaire status-quo ten opzichte van de regelingen vóór de zesde staatshervorming (op het moment van in werking treden van de aangepaste Financieringswet) weg te werken. De budgettaire verschillen in het aanvangsjaar worden uitgevlakt via een egalisatiebedrag, waarbij abstractie gemaakt wordt van de saneringsbijdragen.

² In de verdere tekst wordt het begrip personenbelasting afgekort tot PB.

De **responsabiliseringsbijdrage** is een bijdrage van de gewesten aan federale gedragen pensioenkosten voor de gewestambtenaren (inclusief deze actief voor de overgedragen bevoegdheden), via een inhouding op een aantal BFW-dotaties (zie verder). Tot 2020 worden jaarlijks nominale bedragen vastgelegd in artikel 65quinquies (zie Tabel 23 op pagina 90). Vanaf 2021 vormt een deel van de pensioensbijdragen (RSZ-bijdrage) in de weddenmassa (voorgaande jaar) de startbasis: de inhouding bedraagt 30% van de gehele pensioenbijdrage van de entiteit in 2021, en wordt jaarlijks lineair met 10% verhoogd tot 100% in 2028. Nadien blijft de inhouding op 100% van de pensioenbijdrage in de jaarlijkse weddenmassa.

Tot slot worden de gewesten vergoed voor de **inning van gewestbelastingen** die ze hebben overgenomen, inclusief de betrokken ambtenaren overgenomen van het federale niveau.

Fiscale autonomie

9. In 1980 werd in de grondwet ingeschreven dat de gemeenschappen en gewesten eigen belastingen kunnen heffen. Vandaag beschikken enkel de gewesten over eigen fiscale instrumenten, waarbij men de belastingplichtigen identificeert via zijn of haar woonplaats in elk gewest. De gemeenschappen hebben in de huidige BFW geen fiscale autonomie. Ook de mogelijkheid tot aanhorigheid bij de Nederlandstalige dan wel Franstalige gemeenschap in het Hoofdstedelijk Gewest is niet voorzien in de huidige BFW.

Compensatie “dode hand”

10. We nemen de zogenaamde **compensatie “dode hand”** in dit rapport niet op, gezien deze ontvangsten een zuivere compensatie zijn.

Deze compensatie bestaat uit twee delen. Sommige onroerende goederen eigendom van de federale overheid, internationale instellingen of andere staten zijn vrijgesteld van onroerende voorheffing. De gemeenten kunnen hierop geen opcentiemen vestigen en verliezen daardoor inkomsten, waarvoor ze een compensatie uit een krediet gekend als “De Dode Hand” ontvangen. Het krediet (op de begroting van het Ministerie van Binnenlandse Zaken) is geregeld door artikel 63 van de BFW, en dekt volledig de niet-inning van de gemeentelijke opcentiemen op de onroerende voorheffing. Het wordt verdeeld onder de betrokken gemeenten op basis van het respectieve bedrag aan fiscale minderopbrengst. Het grootste aandeel van het krediet is bestemd voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest waar het merendeel van deze overheidsgebouwen gevestigd zijn.

De bijzondere wet van 19 juli 2012 houdende een correcte financiering van de Brusselse Instellingen voegde aan artikel 63 van de BFW ook een nieuwe paragraaf 4 toe, waarin een compensatie voor de gederfde inkomsten van de gewesten voorzien is. In deze paragraaf wordt verduidelijkt dat het krediet dat overeenstemt met dat van de gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest aan het Gewest overgedragen wordt. Het globale compensatiekrediet voor alle gewesten samen voor 2021 bedraagt € 4,288 mln (t.o.v. 4,229 mln in 2020), waarvan voor het Vlaamse gewest € 1,051 mln (t.o.v. 1,051 mln in 2020). Het globale compensatiekrediet voor alle Belgische gemeenten samen voor het jaar 2021 bedraagt € 103,1 mln (t.o.v. € 100,5 mln in 2020). Het dekt volledig de niet-inning van de gemeentelijke opcentiemen op de onroerende voorheffing. Het compensatiekrediet voor de Vlaamse gemeenten bedraagt € 9,0 mln euro (t.o.v. € 8,9 mln in 2020).

Gewestbelastingen

11. Reeds voor de zesde staatshervorming waren de gewesten bevoegd voor het bepalen van de aanslagvoet, de heffingsgrondslag en de vrijstellingen van twaalf specifieke belastingen, die in de regionale begrotingen als **gewestbelastingen** worden aangeduid. De belangrijkste in budgettaire termen zijn: de successierechten, de mobiliteitsbelastingen (belasting op in-verkeerstelling, verkeersbelasting, kilometerheffing), de registratierechten (verdeel-, hypotheek- en verkooprecht), de onroerende voorheffing en de schenkbelasting. Daarnaast gaat het om de belasting op spelen en weddenschappen, op automatische ontspanningstoestellen, de openingsbelasting op het slijten van gegiste dranken, en het kijk- en luistergeld (inning in Vlaanderen afgeschaft in 2002).

Deze belastingen worden aangeduid als de zogenaamde **oneigenlijke gewestbelastingen**: belastingen oorspronkelijk ingevoerd door de federale wetgever maar waarvan aan de gewesten niet alleen de opbrengsten maar ook de bevoegdheid voor het bepalen van de heffingsgrondslag, het tarief (de aanslagvoet) en de vrijstellingen zijn toegewezen. De belastbare materie van de oneigenlijke gewestbelastingen blijft een bevoegdheid van de federale overheid. De belastbare materie (basis) is datgene wat de belasting doet ontstaan en aanleiding geeft tot een heffing. De heffingsgrondslag van een belasting is het bedrag waarop de belasting wordt berekend. Een **eigenlijke gewestbelasting** is een belasting door een gewest ingevoerd op basis van de grondwettelijke fiscale autonomie (overgedragen bevoegdheden). Voorbeelden van eigenlijke gewestbelastingen zijn de leegstandsheffing op bedrijfsruimten, de milieuheffingen en de planbatenheffing.

We gaan in dit rapport niet verder in op de gewestelijke belastingen, gezien deze ontvangsten niet beïnvloed worden door parameters of bepalingen in de BFW.

2.3 Dynamiek en verdeelsleutels van de overgedragen bevoegdheden

12. De **basisbedragen** van bijna alle overdrachten werden in de huidige versie van de BFW **vastgelegd bij begrotingsjaar 2015**. Tabel 2 vanaf pagina 18 geeft een overzicht van de wijze waarop de middelen over de gewesten verdeeld worden. De BFW kent een **grote diversiteit in de manier waarop de hoofdsom van de BFW-dotaties doorheen de tijd evolueert**. In de regel wordt een hoofdsom (op Belgisch niveau) vastgelegd bij de start van de overdracht, waaraan een jaarlijkse dynamiek gekoppeld wordt. Alle dotaties voor de overgedragen bevoegdheden zijn gekoppeld aan de inflatie, maar vaak slechts gedeeltelijk (of helemaal niet) aan de reële bbp-groei.

Ook de **aard en achterliggende parameters van de verdeelsleutel verschillen sterk doorheen de verschillende overdrachten**. De grootste gewestdotaties (werk en fiscale uitgaven) worden verdeeld op basis van de gewestelijke opbrengst uit de personenbelasting. Voor enkele overdrachten wordt de verdeling van de hoofdsom bij de overdracht van de bevoegdheden vastgelegd. Zie Tabel 4 op pagina 20 voor een verdeelsleutels per dotatie.

2.4 Inhoudingen op de overgedragen middelen

13. Twee mechanismen in de BFW **verminderen de dotaties aan de gewesten**, om een **bijdrage aan de federale overheidsfinanciën** te leveren. We omschrijven deze als 'niet zichtbaar' aangezien ze in de gedocumenteerde dotaties (bijvoorbeeld in de gewestbegrotingen) niet meer als dusdanig worden opgenomen.

2.4.1 Bijdrage aan de sanering van de financiën van Entiteit I

14. Bij opmaak van de 6de staatshervorming werd een **bijdrage van de deelstaten in de sanering van de financiën van Entiteit I** (federale overheid en sociale zekerheid) afgesproken.

Het mechanisme werd geoperationaliseerd door in 2015 en 2016 de middelen van sommige overgehevelde bevoegdheden slechts gedeeltelijk over te dragen. De saneringsbijdrage werd bij de **gewesten** verwerkt bij de **dotatie werk** (met een inhouding van € 831 mln in zowel 2015 als 2016) en bij het **solidariteitsmechanisme** (€ 48 mln in 2015 en € 101 mln in 2016). De totale inhouding bij de gewesten bedroeg tot en met 2016 daarmee € 1,79 mld.

2.4.2 Bijdrage aan de vergrijzingskost

15. Bovenop de bijdrage aan de budgettaire sanering van Entiteit I dient rekening gehouden te worden met de zogenaamde '**bijdrage aan de vergrijzingskost**'. De bijdrage aan de vergrijzingskost wordt geoperationaliseerd **door bepaalde overdrachten vanaf 2017 jaarlijks slechts gedeeltelijk aan de reële groei van het bbp te koppelen**.

De doelstelling van deze inhouding, zoals beschreven in de toelichting van de bijzondere wet, stelt dat de **deelgebieden (= gewesten en gemeenschappen) tegen 2030 jaarlijks 0,23% bbp aan bijkomende inspanning zouden moeten leveren**, om het hoofd te kunnen bieden aan de toekomstige vergrijzingskosten. De BFW voorziet dat bepaalde dotaties vanaf begrotingsjaar 2016 slechts aan een deel van de economische groei aangepast worden, waarna ze in volgende jaren constant blijven. Formeel wordt de bijdrage aan de vergrijzingskost berekend door een onderscheid te maken tussen de groeikoppelingpercentages van startjaar 2016 en de lagere groeikoppelingpercentages vanaf 2017. De koppeling van de dotaties arbeidsmarkt en fiscale uitgaven voor slechts 75% in het startjaar 2016 is een compensatie voor de invoering van de gewestelijke opcentiemen (hoge elasticiteit tov bbp).

Daarbij wordt een drempel van 2,25% bbp gehanteerd: wanneer de groei hoger ligt dan 2,25%, geldt de gedeeltelijke groeikoppeling niet op het gedeelte van de groei hoger dan 2,25%: zie Tabel 1 voor een overzicht.

Tabel 1: België, koppeling dotaties aan reële bbp-groei, zonder (2016) en met (2017) bijdrage aan de vergrijzingskost, in %

	Dotatie	Art. BFW	2016 (overgangsjaar)	Vanaf 2017	Inhouding
GEW	Rest	35octies	100,0%	55,0%*	45,0%
GEW	Werk	35nonies	75,0%	55,0%*	20,0%
GEW	Fiscale uitgaven	35decies	75,0%	55,0%*	20,0%

Twee hypothetische voorbeelden ter verduidelijking: bij een bbp-groei van 2% neemt (vanaf 2017) de restdotatie toe met $55\% \times 2\% = 1,1\%$. De inhouding bestaat uit $45\% \times 2\% = 0,9\%$. Wanneer die dotatie in het voorgaande jaar zou bestaan uit € 1.000, dan zal die dotatie groeien met 1,1%, of € 11, terwijl die inhouding neerkomt op € 9. Bij een bbp-groei van 3% wordt de inhouding beperkt tot de eerste 2,25%, daarboven wordt de groei integraal toegekend. Het resultaat wordt dan: de

dotatie groeit met $55\% \cdot 2,25\% + (3\% - 2,25\%) = 1,24\% + 0,75\% = 1,99\%$, terwijl de inhouding uitkomt op $3\% - 1,99\% = 1,01\%$.

2.5 Budgettaire impact van de gewestoverdrachten

16. Voor Vlaanderen komen de gewestelijke overdrachten in 2021 neer op € 10,62 mld (54,9% van de BFW-overdrachten naar de gewesten). Voor het Waalse en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest gaat het om respectievelijk € 6,21 mld (32,1%) en € 2,51 mld (13,0%), zodat de **totale BFW-overdrachten naar de gewesten** op Belgische niveau op **€ 19,34 mld** uitkomen. In onderstaande tabellen en bespreking worden steeds definitieve cijfers (uitvoering) voor 2021 besproken. Zie Tabel 5 op pagina 21 voor een overzicht.

2.5.1 Gehanteerde classificatie

17. In deze analyse worden de BFW-overdrachten opgedeeld in volgende categorieën:

- Overdrachten waarvan de evolutie voornamelijk aangedreven wordt door de **personenbelasting (PB)** per gewest: de dotaties werk en fiscale uitgaven evenals de PB-dotatie (via hun verdeelsleutel). Ook de regionale opcentiemen worden volledig aangedreven door de gewestelijke opbrengt uit de personenbelasting, al is deze overdracht geen dotatie maar een gewestelijk fiscaal instrument.
- Het **solidariteitsmechanisme (SOL)** compenseert gewesten voor in verhouding (op nationaal niveau) lagere opbrengsten uit de vermelde overdrachten aangedreven door de evolutie van de personenbelastingen.
- De **overgangsmechanismen (OVERG)** zijn een tijdelijk mechanisme bij zowel de gewest- als gemeenschapsmiddelen, dat tijdens de volgende twee regionale legislaturen (tot en met 2034) zal uitdoven.
- De dotaties **ter herfinanciering van het BHG (BHG)**: de mobiliteitsdotatie, de dotatie voor veiligheid en hoofdstedelijke functies, de pendeldotatie, de dotatie internationale ambtenaren, de dotatie taalpremies en de dotatie Stad Brussel.
- De **overige dotaties (AND)** die hoofdzakelijk aangedreven worden door statistische bepalingen verankerd in de BFW: de dotatie middelen diverse bevoegdheden, en de specifieke gewestdotaties.

Tenslotte vermelden we steeds de twee niet-zichtbare kerninhoudingen ingebouwd in de BFW:

- De **bijdrage aan de sanering van de financiën van entiteit I (SANER)**. Zie Hoofdstuk 2.4.1 op pagina 11.
- De **bijdrage aan de vergrijzingskosten (VERGR)**. Zie Hoofdstuk 2.4.2 op pagina 11.

2.5.2 Overdrachtenstructuur per gewest

18. De BFW-overdrachten na de 6de staatshervorming leiden tot een **aanzienlijk verschillende overdrachtenstructuur per gewest**: zie Figuur 1 voor een vergelijking van de drie gewesten. Ook in de komende decennia zal deze overdrachtenstructuur verder evolueren.

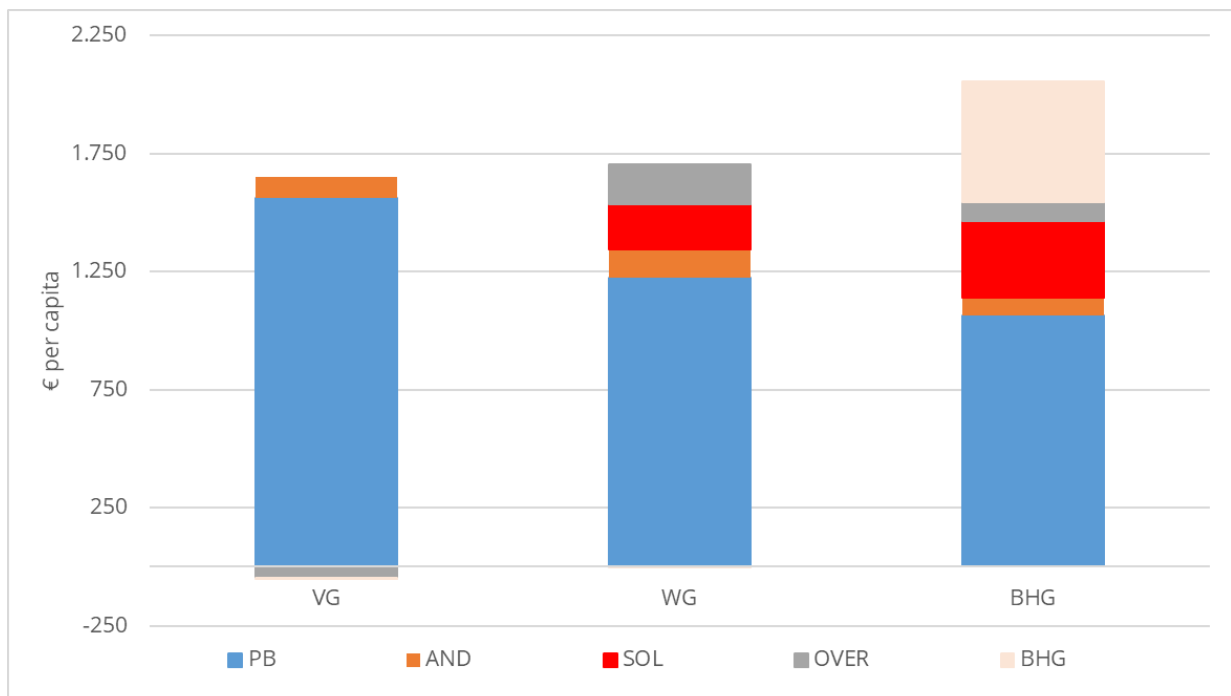
De responsabiliseringsbijdragen worden in onderstaande vergelijkende tabellen en grafieken niet meer opgenomen om een correcte vergelijking mogelijk te maken. De responsabiliseringsbijdragen (bijdrage aan de federale uitbetaling van de pensioenen voor ambtenaren) worden in Vlaanderen immers bij de BFW-gewestoverdrachten verwerkt, terwijl ze in Wallonië bijna integraal bij de Franse gemeenschap worden geregistreerd.

Vlaamse gewest

19. De **BFW-overdrachten naar het Vlaamse gewest (€ 10,62 mld) bestaan in 2021 bijna volledig (€ 10,40 mld; 97,9%) uit overdrachten aangedreven door de personenbelasting**, via de bruto-opcentiemen en de dotaties werk en fiscale uitgaven.

Via de PB-overdrachten ontvangt Vlaanderen € 1.563 per inwoner, terwijl de som van alle gewest-overdrachten per hoofd op € 1.597 uitkomt. Het verschil van € 34 per inwoner wordt verklaard door de overige dotaties (€ +87 per inwoner), een beperkt negatief overgangsbedrag (€ -48) en de compensatie voor de pendelaars naar het Hoofdstedelijk Gewest (€ -4).

Figuur 1: België, BFW-overdrachten naar de gewesten per capita, belangrijkste componenten, uitvoeringsgegevens 2021, in € per capita

Waalse gewest

20. Voor het **Waalse gewest zijn de overdrachten (€ 6,21 mld) aangedreven door de personenbelasting (€ 4,46 mld; 71,9%) in verhouding minder belangrijk**. Via deze overdrachten ontvangt Wallonië dan ook aanzienlijk minder middelen per inwoner dan Vlaanderen: € 1.223 per

Waal versus € 1.563 per Vlaming (verschil van -21,7%). De totale Waalse overdrachten bedragen echter € 1.702 per hoofd, of € 105 per hoofd meer dan de Vlaamse.

Het verschil tussen deze resultaten wordt verklaard door twee budgettair omvangrijke mechanismen: het **overgangsmechanisme** (€ 170 per Waal, 10,0% van de Waalse BFW-overdrachten) en het **mechanisme van nationale solidariteit** (€ 191 per Waal, 11,2% van de Waalse BFW-overdrachten). Daarnaast ontvangt Wallonië meer middelen via een meer gunstigere verdeelsleutel uit de restdotatie (verschil met het Vlaamse gewest: € +39 per capita).

Brussels Hoofdstedelijk Gewest

21. De overdrachten **aangedreven door de personenbelasting** (€ 1,30 mld; 51,9%) bedragen **ongeveer de helft van de BFW-ontvangsten** van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (€ 2,51 mld).

Per hoofd zijn de Brusselse PB-ontvangsten (€ 1.066) veruit de laagste van de drie gewesten: € 497 per hoofd minder dan de Vlaamse (31,8% minder) en € 157 per hoofd minder dan de Waalse (-12,8%). De totale Brusselse BFW-overdrachten zijn evenwel veruit de hoogste: € 2.054 euro per hoofd (€ +457 per hoofd meer dan de Vlaamse en € +352 per capita meer dan de Waalse). De verschillen ontstaan door de **dotaties ter herfinanciering van Brussel** (€ 509 per hoofd), het **solidariteitsmechanisme** (€ 323) en het **overgangsmechanisme** (€ 81), met dus een zeer grote impact op de Brusselse gewestontvangsten.

2.5.3 Impact niet-zichtbare inhoudingen

Bijdrage aan de sanering van de financiën van entiteit I

22. Zonder de **bijdrage aan de sanering van de financiën van entiteit I** zouden de totale overdrachten naar de gewesten in 2021 **€ 2,03 mld** hoger uitkomen, of **€ 176 per (Belgisch) hoofd**. De inhoudingen worden bijna volledig gerealiseerd via de dotatie werk (€ 1,91 mld) en in beperkte mate via het solidariteitsmechanisme (€ 117 mln). Zie Tabel 6 op pagina 21.

De initiële jaarlijkse inhoudingen bedroegen in 2015 en 2016 telkens € 879 mln. De inlevering is sinds 2016 via de jaarlijkse parameters (dynamiek vastgelegd in de BFW) in de dotatie werk en het solidariteitsmechanisme met € 244 mln aangegroeid³. Zonder deze inhouding zou het Vlaamse gewest 11,5% meer BFW-ontvangsten realiseren. Voor de andere gewesten ligt dit cijfer enkele procentpunten lager: 9,7% voor het Waalse gewest en 8,1% voor het BHG.

23. De saneringsbijdrage is in de praktijk **niet gelijk verdeeld over de gewesten**. De verdeelsleutel van de **dotatie werk** verdeelt de inhouding op basis van de gewestelijk opbrengst uit de personenbelasting. Gezien haar hogere belastingbasis is de **inhouding dan ook groter voor het Vlaamse gewest (60,3% van het totaal)**. De inlevering resulteert voor het Vlaamse gewest in een daling van de ontvangsten met € 184 per hoofd van de bevolking⁴ (€ 1,22 mld in totaal in 2021).

³ In 2016 bedroeg de inhouding gecumuleerd € 1,788 mld.

⁴ In dit rapport zijn de bevolkingsvooruitzichten van het Federale Planbureau (FPB) gehanteerd: .zie https://www.plan.be/databases/data-35-nl-bevolkingsvooruitzichten_2021_2070.

Voor het Waalse gewest en het BHG ligt de inhouding via de dotatie werk op respectievelijk € 145 en € 131 per hoofd (€ 531 mln en € 160 mln in lopende cijfers). Het **Waalse gewest en het BHG** ontvangen door deze inhouding ook **minder middelen via het solidariteitsmechanisme**: € 20 per hoofd voor het Waalse gewest en € 35 per hoofd voor het BHG (respectievelijk € 75 mln en € 42 mln).

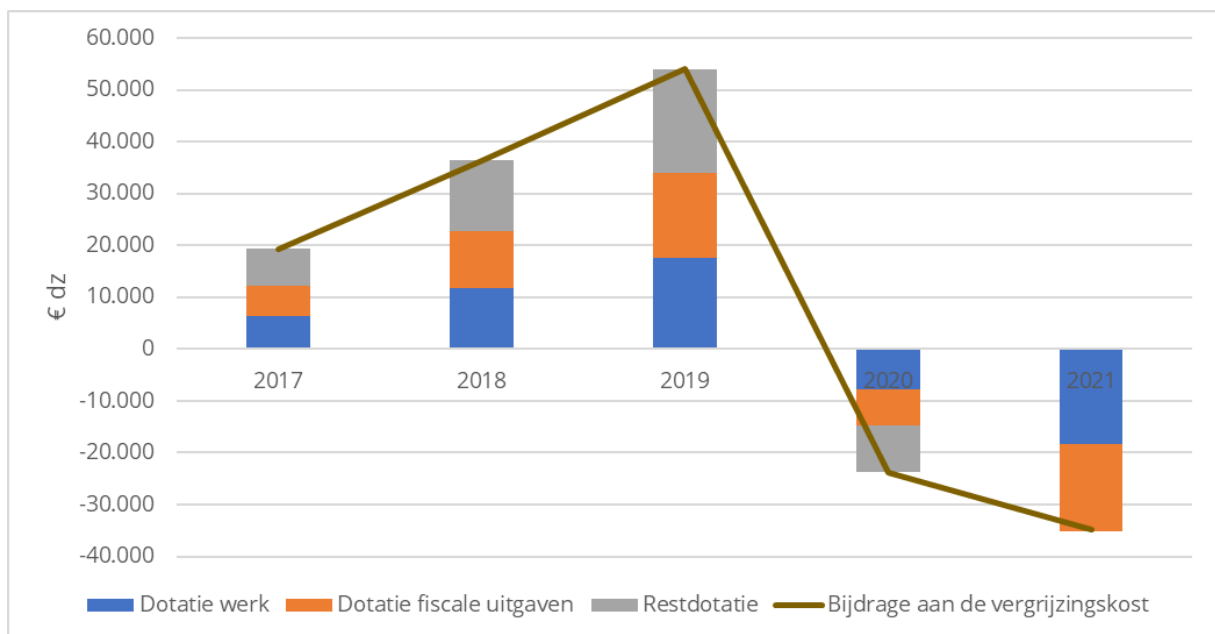
In zijn geheel levert het **Vlaamse gewest** (€ 184 per capita) hiermee een **grotere inspanning dan het Waalse gewest** (€ 166 per capita) **en het BHG** (€ 165 per capita). Het Vlaamse gewest draagt 60,3% van de inlevering, terwijl het 54,9% van de gewestelijke BFW-overdrachten ontvangt.

Bijdrage aan de vergrijzingskost

24. Door de coronacrisis en de asymmetrie in de groeikoppeling op het gedeelte van de groei hoger dan 2,25% ontstond een onbedoeld effect: door de gedeeltelijke groeikoppeling **droegen de gewesten slechts een beperkt deel van de economische krimp in 2020**.

Door een groeicijfer van -6,2% en een koppelingspercentage van 55% daalden de drie belangrijkste gewestdotaties met 3,41% in 2020. Zonder de bijdrage aan de vergrijzing (dus met de koppelingspercentages van overgangsjaar 2016) zou de dotatie werk en fiscale uitgaven door de bbp-component gedaald zijn met 4,65%, terwijl de restdotatie zou dalen met 6,1%⁵. Het resultaat van beide bewegingen betekent dat de opgebouwde inleveringen (2019: € 54 mln) in 2020 werden omgezet in een netto ontvangst (= negatieve inlevering van € 24 mln). Het resultaat is dat de opgebouwde vergrijzingsbijdragen van de gewesten in de eerste jaren (2017-2019) volledig teniet gedaan worden, en dus een netto ontvangst worden. Zie Figuur 2.

Figuur 2: België, evolutie bijdrage aan de vergrijzingskost van de gewesten, 2017-2021, in dz €

⁵ Het koppelingspercentage zonder bijdrage aan de vergrijzingskost van de dotatie werk en fiscale uitgaven bedraagt 75%, wat zich vertaalt in $75\% \times -6,2\% = -4,65\%$. De restdotatie zou zonder de bijdrage aan de vergrijzingskost volledig aan de bbp-groei ($100\% \times -6,2\% = -6,2\%$) gekoppeld zijn.

25. In 2021 heeft de **volledige koppeling op het gedeelte van de bbp-groei boven 2,25% bovendien een sterk positief effect op de gewestontvangsten**: met een bbp-groei van 6,1% stegen de drie gewestdotaties in totaal met 5,09%⁶. Zonder de bijdrage aan de vergrijzing zouden de dotaties werk en fiscale uitgaven door de bbp-component immers met slechts 4,58% aangegroeid zijn⁷. De bijkomende toename van deze gewestdotaties komt in 2021 neer op € 35 mln. Zie op nieuw Figuur 2 evenals Tabel 7 op pagina 22.

26. De bijdrage aan de vergrijzing is **net zoals de saneringsbijdrage niet proportioneel verdeeld over de gewesten**, aangezien de verdeelsleutels van de dotaties werk en fiscale uitgaven op de personenbelasting gebaseerd zijn. Het aandeel van het Vlaamse gewest in het mechanisme bedraagt 64,1%, al is de netto ontvangst vandaag van minder belang in vergelijking met de inhouding via de saneringsbijdrage. De komende jaren zal (bij de huidige groeivoorspellingen) de netto ontvangst worden afgebouwd en terug tot een inlevering omgevormd worden, gegeven de ramingen van positieve bbp-groeicijfers voor de komende jaren.

Som van de inhoudingen op de gewestoverdrachten

27. De som van beide inhoudingen op de gewestmiddelen resulteert in een totaal van bijna € 2 mld in 2021. Het Vlaamse gewest draagt daarvan 60,2% (overgedragen middelen: 54,9%), het Waalse gewest 29,8% (overgedragen middelen: 32,1%), en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest 10,0% (overgedragen middelen: 13,0%). Zie Tabel 8 op pagina 22 voor een overzicht.

2.6 Vaststellingen

28. Voor Vlaanderen komen de BFW-overdrachten naar de gewesten in 2021 neer op € 10,62 mld (54,9% van de totale overdrachten naar de gewesten). Voor het Waalse en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest gaat het om respectievelijk € 6,21 mld (32,1%) en € 2,51 mld (13,0%), zodat de **totale overdrachten naar de gewesten** op Belgische niveau op **€ 19,34 mld** uitkomen.

29. Deze overdrachten leiden tot een **aanzienlijk verschillende overdrachtenstructuur per gewest**. Deze overdrachtenstructuur zal in de komende jaren verder evolueren.

De **BFW-overdrachten naar het Vlaamse gewest bestaan bijna volledig (97,9%) uit overdrachten aangedreven door de personenbelasting**. Via deze overdrachten ontvangt Vlaanderen in 2021 € 1.563 per inwoner, terwijl de totale BFW-overdrachten per hoofd € 1.597 bedragen (verschil van € 34 per capita).

Voor het **Waalse gewest zijn de overdrachten aangedreven door de personenbelasting in verhouding minder belangrijk** (71,9%). Wallonië ontvangt via dit kanaal dan ook aanzienlijk minder middelen per inwoner dan Vlaanderen: € 1.223 per Waal (verschil van -21,7%). De totale Waalse overdrachten bedragen echter € 1.702 per hoofd, of € 105 per hoofd meer dan de Vlaamse, wat verklaard wordt door het **overgangsmechanisme** (€ +170 per Waal, 10,0% van de Waalse BFW-overdrachten) en het **mechanisme van nationale solidariteit** (€ +191 per Waal,

⁶ Dit cijfer komt als volgt tot stand: $5,09\% = 55\% * 2,25\% + 100\% * (6,1\% - 2,25\%)$

⁷ Dit cijfer komt als volgt tot stand: $4,58\% = 75\% * 6,1\%$

11,2% van de Waalse BFW-overdrachten). Daarnaast ontvangt Wallonië meer middelen via een de gunstige verdeelsleutel uit de restdotatie (verschil met Vlaamse gewest: € +39 per capita).

De overdrachten **aangedreven door de personenbelasting** (€ 1,30 mld; 51,9%) bedragen **ongeveer de helft van de BFW-ontvangsten** van het **Brussels Hoofdstedelijk Gewest** (€ 2,51 mld). Per hoofd zijn deze ontvangsten (€ 1.066) veruit de laagste van alle gewesten: € 497 per hoofd minder dan de Vlaamse (31,8% minder) en € 157 per hoofd minder dan de Waalse (-12,9%). De totale Brusselse BFW-overdrachten zijn evenwel veruit de hoogste: € 2.054 euro per hoofd (€ +457 per capita meer dan de Vlaamse en € +352 per capita meer dan de Waalse), door de **dotaties ter herfinanciering van Brussel** (€ 509 per capita), het **solidariteitsmechanisme** (€ 323 per capita) en het **overgangsmechanisme** (€ 81 per capita).

30. De som van beide **inhoudingen op de gewestmiddelen** zoals vastgelegd in de BFW resulteert in een totaal van **bijna € 2 mld in 2021**. Het Vlaamse gewest draagt daarvan 60,2% (aandeel in de gewestontvangsten: 54,9%), het Waalse gewest 29,8% (overgedragen middelen: 32,1%) en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest 10,0% (overgedragen middelen: 13,0%).

Tabel 2: België, financieringsmechanismen voor de Gewesten via de BFW, overzicht en belangrijkste kenmerken

GEW	Art BFW	Overdracht	Basis 2015 (bedragen in € dz)	Verdeelsleutel tussen G&G	Evolutie (vanaf 2017)	Bijzonderheid
GEW	35 octies	Dotatie middelen diverse bevoegdheden (restdotatie)	De dotatie middelen diverse bevoegdheden 2015 bestaat uit 4 bestanddelen (€ 890.878, exclusief inlevering in Tabel 23 op pagina 90): - dotaties overgedragen bevoegdheden van 1993 en 2001 (artikel 35ter t.e.m. septies BFW, € 259.990 ⁸) - overheveling van dotatie werk (€ 500.000) - middelen nieuwe bevoegdheden (€ 126.888) ⁹ - middelen overdracht gebouwen (€ 5.000) ¹⁰	Jaarlijks, vaste verdeelsleutel: 50,33% VG, 41,37% WG, 8,3% BHG	Inflatie en 55% bbp-groei	Degressieve inlevering 2015-2019. Zie Tabel 23 op pagina 90.
GEW	35 nonies	Dotatie werk	De dotatie werk 2015 bestaat uit 5 bestanddelen (€ 2.571.878): - 90% uitgaven nieuwe bevoegdheden arbeid (€ 3.953.242.907, 2013), gekoppeld aan de inflatie en de (volledige) reële economische groei van 2014 en 2015 - 90% trekkingsrechten (€ 4.34.491) ¹¹ - inhouding overheveling dotatie middelen diverse bevoegdheden (€ - 500.000) - inhouding netto-opbrengsten verkeersveiligheid (€ -207.936) ¹² - inhouding van de saneringsbijdrage gewesten (€ 831.348, zie Hoofdstuk 3.5 op pagina 28)	Jaarlijks: aandeel gewest in de federale personenbelasting	Inflatie en 55% bbp-groei	Inhouding I: vrijstelling van beschikbaarheid mits behoud van werkloosheidsuitkeringen Inhouding II: erkenning plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen
GEW	35 decies	Dotatie fiscale uitgaven	Basisbedrag 2015 (€ 1.636.432): 60% van fiscale uitgaven	Jaarlijks: aandeel gewest in de federale personenbelasting	Inflatie en 55% bbp-groei	Basisbedrag 2015: einde 2017 definitief vastgelegd via Koninklijk Besluit

⁸ € 259.990 = € 116.855 (landbouw sinds 1993, artikel 35ter) + € 52.624 (landbouw en zeevisserij sinds 2022, artikel 35quater) + € 59.714 (wetenschappelijk onderzoek landbouw sinds 2022, artikel 35quinquies) + € 21.825 (buitenlandse handel sinds 2022, artikel 35sexies) + € 8.972 (provincie- en gemeentewet sinds 2022, artikel 35septies).

⁹ Het betreft: algemene rampen, grootstedenbeleid, landbouwrampen, Fonds ter reductie van de globale energiekost, Belgisch Interventie en Restitutiebureau, personeel aankoopcomités en dierenwelzijn, Participatiefonds (deels).

¹⁰ Forfaitair bedrag voor de overdracht van gebouwen van de vijfde staatshervorming (Lambermontakkoord 2001).

¹¹ De trekkingsrechten zijn een dotatie uit de oude BFW. De dotatie stemde overeen met de werkloosheidsvergoeding van elke voltijds uitgedrukte arbeidsplaats die door de gewesten ten laste wordt genomen. De totale trekkingsrechten bedroegen € 482,8 mln zonder deze voor de Duitstalige Gemeenschap (ongewijzigd sinds 2003).

¹² Netto betekent: gecorrigeerd voor de federale uitgaven door het Belgisch Instituut voor de Verkeersveiligheid in Brussel.

GEW	Art BFW	Overdracht	Basis 2015 (bedragen in € dz)	Verdeelsleutel tussen G&G	Evolutie (vanaf 2017)	Bijzonderheid
GEW	48	Solidariteitsmechanisme	Het solidariteitsmechanisme 2015 bestaat uit vier componenten (€ 19.510.408): - teller van de autonomiefactor (€ 11.364.427) - dotatie werk (inclusief saneringsbijdrage gewesten, € 2.571.878) - fiscale uitgaven (€ 1.636.431) - 50% PB-dotatie ¹³ gemeenschappen (inclusief saneringsbijdrage gemeenschappen, € 3.397.671)	80% basisbedrag maal het verschil in gewestelijk aandeel bevolking en opbrengsten personenbelasting. Geen overdracht indien negatief verschil.	Inflatie, bbp-groei	
GEW	68 ter	Specifieke gewestdotaties	Kost dienst inning gewestbelastingen (verkeersgerelateerde belastingen, registratie- en successierechten, spelen en weddenschappen en automatische ontspanningstoestellen) op het moment van overdracht	Overdracht indien dienst door gewest is overgenomen.	Inflatie (vanaf 2016)	
GEW en GEM	48/1	Overgangsmechanisme	Doel: financiële status-quo ten opzichte van regeling vóór zesde staatshervorming. Budgettaire verschillen in het aanvangsjaar worden uitgevlakt via een egalisatiebedrag per Gewest / Gemeenschap (exclusief saneringsbijdrage deelstaten).	Indien positief: inhouding op PB-dotatie. Indien negatief: overdracht.	2015-2024: nominaal constant 2025-2034: jaarlijks lineair afgebouwd met 10%	
GEW en GEM	65 quinquies	Responsabilisingsmechanisme	Bijdrage aan federale pensioenkosten voor ambtenaren van deelentiteiten (inclusief overgedragen bevoegdheden), via inhouding op dotaties. 2015-2020: nominale bedragen vastgelegd in artikel 65quinquies (zie Tabel 23 op pagina 90) Vanaf 2021: deel pensioen in RSZ-bijdrage van weddenmassa van het voorgaande jaar per entiteit. 30% in 2021, jaarlijks lineair met 10% verhoogd tot 100% in 2028.			

¹³ Met PB wordt in deze en volgende tabellen steeds bedoeld: personenbelasting.

Tabel 3: België, specifieke financieringsmechanismen voor het BHG via de BFW, overzicht en belangrijkste kenmerken

Artikel	Overdracht	Basisbedrag (in € dz)	Evolutie
46 bis ¹⁴	Compensatie gemeenten BHG	De gemeenten van het BGH ontvangen sinds 2002 een dotatie. Basisbedrag 2015: € 36.375	Inflatie en bbp-groei
64	Dotatie Stad Brussel	Bestond reeds voor de 6 ^e staatshervorming. Basisbedrag 2015: € 107.539	Inflatie
64 bis	Mobiliteitsdotatie (BHG)	Bijkomende financiering BHG bij de 6 ^e staatshervorming. 2012: € 45 mln, 2013: € 135 mln, 2014: € 105 mln en 2015: € 135 mln	Inflatie, 50% bbp-groei
64 ter	Dotatie veiligheid en hoofdstedelijke functies (BHG)	Bijkomende financiering BHG bij de 6 ^e staatshervorming. Vanaf 2012: € 55 mln	Nominaal constant
64 quater	Pendeldotatie (BHG)	Bijkomende financiering BHG bij de 6 ^e staatshervorming. De pendeldotatie wordt – als enige dotatie in de BFW – niet gedragen door de federale overheid. Ze wordt betaald door het Vlaams en Waalse gewest à rato van hun aandeel in de nettostroom van pendelaars naar het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. 2014: € 32 mln. Vanaf 2015: € 44 mln.	Nominaal constant
64 quinques	Dotatie internationale ambtenaren (BHG)	Bijkomende financiering BHG bij de 6 ^e staatshervorming. 2013: € 48 mln, 2014: € 101 mln en 2015: € 159 mln	Inflatie
	Dotatie taalpremies (BHG)	Bijkomende financiering BHG bij de 6 ^e staatshervorming. Vanaf 2012: € 25 mln	Inflatie

Tabel 4: België, dotaties voor overgedragen bevoegdheden en het solidariteitsmechanisme, overzicht parameters verdeelsleutels en evolutie

GEW / GEM	Overdracht	2021 (€ dz)	Verdeelsleutel		Evolutie		
			Moment	Parameter	Inflatie	Bbp-groei	Demografie
GEW	Dotatie werk	2.059.981	Jaarlijks	Opbrengst PB	Ja	55%*	
GEW	Dotatie fiscale uitgaven	1.911.155	Jaarlijks	Opbrengst PB	Ja	55%*	
GEW	Dotatie middelen diverse bevoegdheden	1.043.532	Jaarlijks	Andere (vast)	Ja	55%*	
GEW	Specifieke gewestdotaties	72.307	n.v.t. (kostprijs dienst)		Ja		
GEW	Solidariteitsmechanisme	1.089.349	Jaarlijks	Opbrengst PB	Ja	100%	

* Wanneer de groei hoger ligt dan 2,25%, geldt de gedeeltelijke groeikoppeling niet op het gedeelte van de groei dat hoger ligt dan 2,25%.

¹⁴ Art 46bis van de [Bijzondere Wet met betrekking tot de Brusselse instellingen](#).

Tabel 5: België, BFW-overdrachten naar de gewesten (zonder responsabiliseringsbijdrage), uitvoering 2021, in dz € en %

		Vlaamse gewest			Waalse gewest			BHG			Som (federaal)		
		Totaal	%	Per ca-pita	Totaal	%	Per capita	Totaal	%	Per capita	Totaal	%	Per ca-pita
PB	Overdrachten aangedreven door de personenbelasting	10.396.224	97,9%	1.563	4.461.709	71,9%	1.223	1.300.319	51,9%	1.066	16.158.253	83,6%	1.402
PB	Bruto-opcentiemen	7.856.579	73,9%	1.181	3.361.133	54,1%	921	969.405	38,7%	795	12.187.117	63,0%	1.058
PB	Dotatie werk	1.317.412	12,4%	198	570.911	9,2%	156	171.658	6,8%	141	2.059.981	10,7%	179
PB	Dotatie fiscale uitgaven	1.222.234	11,5%	184	529.665	8,5%	145	159.256	6,4%	131	1.911.155	9,9%	166
AND	Andere overdrachten	576.801	5,4%	87	446.898	7,2%	122	92.140	3,7%	76	1.115.839	5,8%	97
AND	Restdotatie	525.210	4,9%	79	431.709	7,0%	118	86.613	3,5%	71	1.043.532	5,4%	91
AND	Specifieke dotaties	51.591	0,5%	8	15.189	0,2%	4	5.527	0,2%	5	72.307	0,4%	6
SOL	Solidariteitsmechanisme	0	0,0%	0	695.488	11,2%	191	393.861	15,7%	323	1.089.349	5,6%	95
OVER	Overgangsbedrag	-321.557	-3,0%	-48	620.539	10,0%	170	99.137	4,0%	81	398.120	2,1%	35
BHG	Herfinanciering BHG	-27.203	-0,3%	-4	-16.797	-0,3%	-5	620.831	24,8%	509	576.831	3,0%	50
BHG	Pendeldotatie	-27.203	-0,3%	-4	-16.797	-0,3%	-5	44.000	1,8%	36	0	0,0%	0
BHG	Internationale ambtenaren							176.895	7,1%	145	176.895		15
BHG	Gemeenten							42.621	1,7%	35	42.621		4
BHG	Stad Brussel							119.642	4,8%	98	119.642		10
BHG	Taalpremies							28.376	1,1%	23	28.376		2
BHG	Mobiliteit							154.297	6,2%	126	154.297		13
BHG	Specifieke uitgaven							55.000	2,2%	45	55.000		5
	TOTAAL incl. inhoudingen (ontvangen)	10.624.265	100,0%	1.597	6.207.838	100,0%	1.702	2.506.289	100,0%	2.054	19.338.392	100,0%	1.678
SANER	Bijdrage aan sanering Entiteit I	1.224.423	11,5%	184	605.211	9,7%	166	201.787	8,1%	165	2.031.422	10,5%	176
VERGR	Bijdrage aan de vergrijzings-kost	-22.342	-0,2%	-3	-9.622	-0,2%	-3	-2.906	-0,1%	-2	-34.869	-0,2%	-3
	TOTAAL excl. inhoudingen	11.826.347	111,3%	1.778	6.803.428	109,6%	1.865	2.705.170	107,9%	2.217	21.334.945	110,3%	1.852

Tabel 6: België, saneringsbijdrage van de gewesten, uitvoeringsgegevens 2021, overzicht, in dz € en %

	Vlaamse gewest			Waalse gewest			BHG			Som (federaal)		
	Totaal	Aandeel entiteit	Per ca-pita	Totaal	Aandeel entiteit	Per ca-pita	Totaal	Aandeel entiteit	Per ca-pita	Totaal	Aandeel entiteit	Per ca-pita
Dotatie werk	1.224.423	64,0%	184	530.614	27,7%	145	159.542	8,3%	131	1.914.579	100,0%	166
Solidariteitsmechanisme	0	0,0%	0	74.598	63,8%	20	42.245	36,2%	35	116.843	100,0%	10
Saneringsbijdrage	1.224.423	60,3%	184	605.211	29,8%	166	201.787	9,9%	165	2.031.422	100,0%	176

Tabel 7: België, bijdrage van de gewesten aan de federale vergrijzingskost, uitvoeringsgegevens 2021, overzicht, in dz € en %

	Vlaamse gewest			Waalse gewest			BHG			Som (federaal)		
	Totaal	Aandeel entiteit	Per ca-pita	Totaal	Aandeel entiteit	Per ca-pita	Totaal	Aandeel entiteit	Per ca-pita	Totaal	Aandeel entiteit	Per ca-pita
Dotatie werk	-11.669	64,0%	-2	-5.057	27,7%	-1	-1.521	8,3%	-1	-18.247	100,0%	-2
Dotatie fiscale uitgaven	-10.826	64,0%	-2	-4.692	27,7%	-1	-1.411	8,3%	-1	-16.929	100,0%	-1
Restdotatie	154	50,3%	0	127	41,4%	0	25	8,3%	0	307	100,0%	0
Bijdrage aan de vergrijzingskost	-22.342	64,1%	-3	-9.622	27,6%	-3	-2.906	8,3%	-2	-34.869	100,0%	-3

Tabel 8: België, som BFW-inhoudingen via de gewesten, uitvoeringsgegevens 2021, overzicht, in dz € en %

	Vlaamse gewest			Waalse gewest			BHG			Som (federaal)		
	Totaal	Aandeel entiteit	Per ca-pita	Totaal	Aandeel entiteit	Per ca-pita	Totaal	Aandeel entiteit	Per ca-pita	Totaal	Aandeel entiteit	Per ca-pita
Dotatie werk	1.212.754	64,0%	182	525.557	27,7%	144	158.021	8,3%	130	1.896.332	100,0%	165
Solidariteitsmechanisme	0	0,0%	0	74.598	63,8%	20	42.245	36,2%	35	116.843	100,0%	10
Dotatie fiscale uitgaven	-10.826	64,0%	-2	-4.692	27,7%	-1	-1.411	8,3%	-1	-16.929	100,0%	-1
Restdotatie	154	50,3%	0	127	41,4%	0	25	8,3%	0	307	100,0%	0
Som	1.202.082	60,2%	181	595.590	29,8%	163	198.881	10,0%	163	1.996.553	100,0%	173

3. Overdrachten naar de gemeenschappen

3.1 Overzicht van de overgedragen bevoegdheden

3.1.1 Vlaamse en Franse gemeenschap

31. De BFW-overdrachten waarover de **Vlaamse en Franse gemeenschap** na de 6de staatsherforming (zie Tabel 10 op pagina 35) beschikken zijn samengesteld uit:

- Middelen voor overgedragen bevoegdheden:
 1. De dotatie uit de BTW
 2. De dotatie uit de personenbelasting
 3. De dotatie gezinsbijslag
 4. De dotatie zorg
 5. De dotatie ouderenzorg
 6. De dotatie ziekenhuisinfrastructuur
 7. De dotatie justitiehuizen
 8. De dotatie interuniversitaire attractiepolen
- Specifieke dotaties:
 9. De dotatie universitair onderwijs voor buitenlandse studenten
 10. De dotatie voor de Plantentuin van Meise
 11. De deelname in de winst van de Nationale Loterij
- 12. Het overgangsmechanisme (gemeenschap)
- 13. Het solidariteitsmechanisme.
- Ook bij deze gemeenschappen zijn twee inhoudingen op de overgedragen gemeenschapsmiddelen in de BFW verwerkt:
 14. De bijdrage aan de sanering van de federale overheidsfinanciën
 15. De bijdrage aan de federaal te dragen vergrijzingskost.

3.1.2 Overzicht Gemeenschapscommissies in BHG

32. In het **Brussels Hoofdstedelijk Gewest** ontvangen drie Gemeenschapscommissies middelen voor een aantal gemeenschapsbevoegdheden.

De gemeenschapsbevoegdheden tot en met de 5de staatshervorming (onderwijs, welzijn, cultuur) worden binnen het BHG uitgevoerd door respectievelijk de Vlaamse gemeenschap (VG) en de Franse gemeenschap (FG), met de Vlaamse (VGC) en Franse gemeenschapscommissie (FGC, beter gekend als COCOF), dus als actoren op het terrein. Ook na de 6de staatshervorming blijven de Vlaamse en Franse gemeenschappen in het BHG bevoegd voor de gemeenschapsmateries overgedragen tot en met de 5de staatshervorming.

33. De Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC) is sinds de 6de staatshervorming bevoegd voor de nieuw overgedragen persoonsgebonden aangelegenheden¹⁵ binnen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (gezinsbijslag, zorg, ouderenzorg en ziekenhuisinfrastructuur), die in de hoofdstad daarmee niet uitgeoefend worden door de Vlaamse of Franse gemeenschap.

Daarnaast werd het BHG sinds 2012 (dus nog voor de overdracht van de nieuwe bevoegdheden via de zesde staatshervorming) bijkomend gefinancierd via een aantal nieuwe dotaties: de mobiliteitsdotatie, de pendeldotatie en de dotaties veiligheid, hoofdstedelijke functies, internationale ambtenaren en taalpremies.

De **GGC**, de **COCOF** en de **VGC** ontvangen ook elk eveneens een aparte PB-dotatie. Zie Tabel 11 op pagina 39 voor een overzicht.

3.1.3 Overzicht Duitstalige Gemeenschap

34. De Duitstalige gemeenschap wordt deels gefinancierd door de reeds besproken **BFW-dotaties opgenomen in de zesde staatshervorming**. Het betreft de dotaties kinderbijslag, ouderenzorg, gezondheidszorgen, ziekenhuisinfrastructuur en justitiehuisen. De Duitstalige gemeenschap ontvangt geen dotatie voor het universitair onderwijs voor buitenlandse studenten, voor de universitaire attractiepolen (wegens geen Duitstalig universitair onderwijs), en voor de Nationale Plantentuin.

Naast deze overdrachten ontvangt de Duitstalige gemeenschap ook een BTW- en PB-dotatie. De berekeningswijze van deze dotaties wijkt af van deze van de Vlaamse en Franse gemeenschap. Deze overdrachten zijn ook niet in de BFW vastgelegd, maar in de [Wet tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap van 1983](#).

35. Het basisbedrag 2015 (€ 78.596 dz)¹⁶ van de **BTW-dotatie** voor de Duitstalige gemeenschap bestaat uit drie componenten:

- 50% van de algemene dotatie berekend voor begrotingsjaar 2015 (€ 74.091)
- 50% van de dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld berekend voor begrotingsjaar 2015 (€ 3.142)
- middelen vanwege de overheveling van aangelegenheden inzake het Fonds voor collectieve Uitrustingen en Diensten (FCUD) en de loopbaanonderbreking (€ 1.363).

¹⁵ Zie voor meer gegevens: <https://www.ccc-ggc.brussels/nl/wie-zijn-we/bevoegdheden>.

¹⁶ Artikel 58decies van de [Wet tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap van 1983](#).

De BTW-dotatie is sinds 2016 gekoppeld aan de inflatie, 91% van de reële groei van het bbp en aan de denataliteit van de Duitstalige gemeenschap. De correctie voor de denataliteit wordt berekend als de verhouding tussen het rekenkundig gemiddelde van het aantal inwoners jonger dan 18 jaar die behoren tot de Duitstalige Gemeenschap op 30 juni van de vijf voorgaande begrotingsjaren, verminderd met 20 % van de stijging, of in voorkomend geval vermeerderd met 20 % van de daling van dat aantal (= teller), ten opzichte van het aantal inwoners jonger dan 18 jaar (= noemer). Via (de)nataliteitscorrectie evolueert de BTW-dotatie dus mee met de groei van het aantal inwoners jonger dan 18 jaar.

36. Het basisbedrag 2015 van de Duitstalige **PB-dotatie** bestaat uit drie componenten en komt uit op een totaal van € 75.376¹⁷:

- oude PB-dotatie 2015 (€ 77.232)
- middelen nieuwe bevoegdheden sociale economie e.a. (€ 304)
- inhouding van de saneringsbijdrage gemeenschappen (€ -2.160)

De Duitstalige PB-dotatie is sinds 2016 gekoppeld aan de inflatie en 91% van de reële groei van het bbp. Ook in 2016 werd de saneringsbijdrage verwerkt in het basisbedrag (€ -2.160).

Om tot de totale overdracht van federaal ontvangen PB voor de Duitstalige Gemeenschap te komen, wordt de dotatie elk jaar verhoogd met € 3.039. Deze middelen zitten niet vervat in het basisbedrag en evolueren dus niet mee met de inflatie en de groei van het bbp. Deze middelen worden toegekend voor de overheveling betreffende programma's voor wedertewerkstelling van werklozen¹⁸.

37. De Duitstalige Gemeenschap ontvangt daarnaast nog twee dotaties. De eerste betreft een minimaal constant bedrag van € 7 mln (vanaf begrotingsjaar 2015)¹⁹. De tweede dotatie betreft een bedrag dat overeenstemt met de vergoeding voor een senator aangewezen door het Waals Parlement (sinds 2014)²⁰.

3.2 Kenmerken van de dotaties

38. Dit rapport gaat inhoudelijk niet dieper in op de dotaties wanneer deze toelichting evident is. We beperken ons tot een duiding van de minder evidente elementen. Tabel 10 vanaf pagina 35 geeft een samenvatting met de belangrijkste kenmerken van de financieringsmechanismen van de gewesten, en verduidelijkt daarmee eveneens de aard en oorsprong van de dotaties.

De Vlaamse en Franse gemeenschap krijgen een vast bedrag uit de BTW-ontvangsten, wat resulteert in de zogenaamde **BTW-dotatie**: daarin zijn onder andere de oorspronkelijke BTW-dotatie (BFW voor 6de Staatshervorming), een deel van de zogenaamde Lambermontmiddelen (5de staatshervorming), een compensatie voor het kijk- en luistergeld en middelen voor nieuwe

¹⁷ Zie artikel 58nonies van de [Wet tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap van 1983](#).

¹⁸ Zie artikel 58undecies van de [Wet tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap van 1983](#).

¹⁹ Zie artikel 58vicies van de [Wet tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap van 1983](#). In 2015 bedroeg deze dotatie € 3 mln.

²⁰ Zie artikel 58ter van de [Wet tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap van 1983](#).

bevoegdheden in opgenomen. De basis van de BTW-dotatie is gekoppeld aan de evolutie van de consumptieprijsindex en van de nataliteit. De (de)nataliteitscorrectie van het begrotingsjaar t wordt berekend door het aantal inwoners jonger dan 18 jaar op 30 juni van het jaar $t-1$ te vergelijken met het aantal min 18-jarige inwoners op 30 juni van het referentiejaar 1988 en vervolgens 80% van die evolutie te weerhouden. Het resultaat van die berekening wordt de aanpassingsfactor genoemd waarbij een aanpassingsfactor groter (kleiner) dan 1 wijst op nataliteit (denataliteit) ten opzichte van het referentiejaar. Tot slot: de BTW-dotatie (en haar dynamiek) staat volledig los van de federaal geïnde BTW!

Een gelijkaardige werkwijze is gehanteerd bij de zogenaamde **PB-dotatie** (personenbelasting). Ook deze is een combinatie van de oude dotatie, een deel van de Lambermontmiddelen evenals andere elementen: zie hoofdstuk 3.4 vanaf pagina 27 voor meer duiding.

De dotaties **gezinsbijslag** en **ouderenzorg** kenmerken zich door een dynamiek aangestuurd door demografische elementen, namelijk het aantal 0 tot en met 18-jarigen en het aantal 80-plussers. De dotatie **zorg** bedraagt in het startjaar € 472,0 mln euro voor de Vlaamse gemeenschap, € 257,7 mln voor de Franse gemeenschap, en € 128,6 mln voor de GGC.

De dotatie **ziekenhuisfinanciering** bestaat uit twee delen: een dotatie voor de ziekenhuisfinanciering en een inhouding voor de engagementen op federaal niveau voor onroerende investeringen en zwaar medisch materiaal (in de regel voor engagementen voorafgaand aan de 6de Staatshervorming). Beide componenten heffen elkaar in de praktijk in belangrijke mate op.

Daarnaast zijn er een aantal kleinere dotaties voor **justitie** (instellingen jeugdzorg), **universitaire attractiepolen** en **buitenlandse studenten**, **Nationale Plantentuin** (Meise) en de te verdelen **winst van de Nationale Loterij**.

Het **overgangsmechanisme** heeft tot doel een budgettaire status-quo ten opzichte van de regelingen vóórafgaand aan de zesde staatshervorming te realiseren. De budgettaire verschillen in het aanvangsjaar worden uitgevlakt via een egalisatiebedrag, waarbij abstractie gemaakt wordt van de saneringsbijdragen.

De **responsabiliseringsbijdrage** is een bijdrage van de gemeenschappen aan federaal gedragen pensioenkosten voor de gemeenschapsambtenaren (inclusief overgedragen bevoegdheden), via een inhouding op hun dotaties. Tot 2020 worden jaarlijks nominale bedragen vastgelegd in artikel 65quinquies (zie Tabel 23 op pagina 90). Vanaf 2021 vormt het deel pensioen (RSZ-bijdrage) opgenomen in de weddenmassa (voorgaande jaar) per entiteit de startbasis: de inhouding bedraagt 30% in 2021, en wordt jaarlijks lineair met 10% verhoogd tot 100% in 2028. Nadien wordt de inhouding behouden op 100% van de pensioenbijdrage in de jaarlijkse weddenmassa.

3.3 Dynamiek en verdeelsleutels van de overgedragen bevoegdheden

39. De **basisbedragen** van bijna alle overdrachten werden in de huidige versie van de BFW **vastgelegd bij begrotingsjaar 2015**. Enkel de dotaties ziekenhuisinfrastructuur en interuniversitaire attractie kennen een latere start, respectievelijk 2016 en 2018. Tabel 10 vanaf pagina 35 geeft een

samenvatting met de belangrijkste kenmerken (basis, verdeelsleutel, evolutie, bijzonderheden) van de BFW-financieringsmechanismen voor de gemeenschappen.

Begrotingsjaar 2016 is een **overgangsjaar** met twee belangrijke afwijkingen op de 'normale' evolutie van de overdrachten gedocumenteerd. Ten eerste werd voor sommige dotaties een inhouding toegepast op het basisbedrag van 2015, als bijdrage van de **deelstaten aan de sanering van de financiën van Entiteit I**: zie de verduidelijking in Hoofdstuk 3.4.1 vanaf pagina 27.

De tweede afwijking betreft de bijdrage van de gemeenschappen aan de **federaal te dragen vergrijzingskost**. Deze bijdrage werd gerealiseerd door bepaalde overdrachten vanaf 2017 slechts gedeeltelijk (met 55% of 65%) te koppelen aan de reële groei van het bbp. In overgangsjaar 2016 lagen de koppelingspercentage met de reële groei van het bbp hoger. Zie Hoofdstuk 3.4.2 vanaf pagina 28.

40. De BFW kent daarmee bij de gemeenschappen eveneens een **grote diversiteit in de manier waarop de hoofdsom doorheen de tijd evolueert**. In de regel wordt een hoofdsom (op federaal niveau) vastgelegd bij de start van de overdracht (in 2015 of 2016), waaraan een jaarlijkse dynamiek gekoppeld wordt.

Alle dotaties voor de overgedragen bevoegdheden zijn gekoppeld aan de inflatie, maar vaak slechts gedeeltelijk (of helemaal niet) aan de reële bbp-groei. Daarnaast hangt de evolutie van heel wat overdrachten naar de gemeenschappen af van demografische variabelen. Globaal is bij de 6de Staatshervorming het gewicht van de demografische parameters toegenomen ten nadele van de PB-sleutel.

41. Ook de **aard en achterliggende parameters van de verdeelsleutel verschillen sterk**. Een aantal gemeenschapsdotaties wordt verdeeld op basis van demografische parameters, en voor enkele overdrachten wordt de verdelingswijze van de hoofdsom bij de overdracht van de bevoegdheden vastgelegd. Bij andere overdrachten kent de BFW een bedrag ad nominatum toe aan de betrokken gemeenschap, zonder een expliciete verdeelsleutel van de hoofddotatie te vermelden. De PB-dotatie wordt dan weer verdeeld op basis van de regionale opbrengst uit de federaal geïnde personenbelasting. Zie Tabel 12 op pagina 40 voor een overzicht.

3.4 Inhoudingen op de overgedragen middelen

42. De principes van de inhoudingen zijn bij de gewesten verduidelijkt: zie hoofdstuk 2.4 vanaf pagina 10. We verduidelijken onderstaand enkel de elementen specifiek voor de gemeenschappen.

3.4.1 Bijdrage aan de sanering van de financiën van Entiteit I

43. Bij opmaak van de 6de staatshervorming werd een **bijdrage van de deelstaten in de sanering van de financiën van Entiteit I** (federale overheid en sociale zekerheid) afgesproken. Bij de gemeenschappen werd de saneringsbijdrage gerealiseerd bij de **PB-dotatie**.

In zowel 2015 en 2016 resulteert deze in een inhouding van € -356 mln voor de Vlaamse en Franse gemeenschap, € -10,2 mln voor de Duitstalige gemeenschap en € -2,2 mln voor de GCC, of in totaal € 748 mln. Samen met de inhoudingen bij de gewesten werd in beide startjaren € 2,54 mld van de middelen voor de overgehevelde bevoegdheden dus niet mee overgedragen (€ 748

mln bij de gemeenschappen en € 1.788 mln bij de gewesten, zie hoofdstuk 2.4 vanaf pagina 10). Vanaf 2017 worden er geen bijkomende middelen voor de sanering van Entiteit I ingehouden: de oorspronkelijke inhoudingen groeien uiteraard wel mee aan het ritme van de betrokken dotatie.

3.4.2 Bijdrage aan de vergrijzingskost

44. Bovenop de bijdrage in de budgettaire sanering van Entiteit I is er de zogenaamde **'bijdrage aan de vergrijzingskost'**. Daar waar de bijdrage aan de sanering van Entiteit I werd gerealiseerd door bij de start van de nieuwe BFW (2015 en 2016) niet alle middelen voor de overgehevelde bevoegdheden over te dragen, werkt deze inhouding op de langere termijn. De bijdrage aan de vergrijzingskost wordt geoperationaliseerd **door bepaalde overdrachten vanaf 2017 jaarlijks slechts gedeeltelijk aan de reële groei van het bbp te koppelen**. Zie hoofdstuk 2.4.2 vanaf pagina 11 evenals Tabel 9 voor een overzicht van de bepalingen.

Tabel 9: België, koppelingspercentages gemeenschapsdotaties aan de reële bbp-groei, zonder (percentages) 2016) en met (percentages 2017) bijdrage aan de vergrijzingskost

	Dotatie	Art. BFW	2016 (overgangsjaar)	Vanaf 2017	Inhouding
GEM	Personenbelasting PB (VG & FG)	47/2	75,0%	55,0%*	20,0%
GEM	Ouderenzorg	47/7	82,5%	65,0%*	17,5%
GEM	Gezondheidszorg	47/8	82,5%	65,0%*	17,5%
GEM	Ziekenhuizen	47/9	n.v.t.	65,0%*	17,5% ²¹
GEM	Personenbelasting PB (GGC)	65	82,5%	65,0%*	17,5%

3.5 Budgettaire impact van de overdrachten naar de gemeenschappen

3.5.1 Gehanteerde classificatie

45. In deze analyse worden de BFW-overdrachten naar de gemeenschappen opgedeeld in de volgende categorieën:

1. Overdrachten waarvan de evolutie voornamelijk aangedreven wordt door de **personenbelasting (PB)** per gewest: de PB-dotatie (via de verdeelsleutel).
2. De dotaties waarvan de verdeling of evolutie vooral aangedreven wordt door **demografische parameters (DEMO)**: de BTW-dotatie, en de dotaties ouderenzorg, zorg, gezinsbijslag en ziekenhuisinfrastructuur.

²¹ Aangezien de dotatie ziekenhuizen pas sinds 2016 toegekend wordt, veronderstellen we dat het groeikoppelingspercentage van 2016 gelijk is aan 82,5% van het bbp, net zoals bij de dotatie ouderenzorg en de dotatie zorg. In de toelichting bij het voorstel van bijzondere wet staat dat de bijdrage aan de vergrijzingskost voor deze dotatie "identiek is aan de regeling getroffen in de voorgestelde artikelen 47/7 inzake de middelen ouderenzorg en 47/8 inzake de middelen gezondheidszorg en hulp aan personen" (art. 51, kamerdocument DOC 53 2974/001), wat neerkomt op een theoretisch groeikoppelingspercentage van 82,5% voor 2016.

3. De **overgangsmechanismen (OVERG)** zijn een tijdelijk mechanisme bij zowel de gewest- als gemeenschapsmiddelen, dat tijdens de volgende twee regionale legislaturen (tot en met 2034) zal uitdoven.
4. De **overige dotaties (AND)** die hoofdzakelijk aangedreven worden door statistische bepalingen verankerd in de BFW: dotatie justitiehuizen, dotatie interuniversitaire attractiepolen, dotatie universitair onderwijs voor buitenlandse studenten en de dotatie Nationale Plantentuin van België.

Tenslotte vermelden we steeds de twee niet-zichtbare kerninhoudingen ingebouwd in de BFW:

5. De **bijdrage aan de sanering van de financiën van entiteit I (SANER)**. Zie Hoofdstuk 3.4.1 op pagina 27.
6. De **bijdrage aan de vergrijzingskosten (VERGR)**. Zie Hoofdstuk 3.4.2 op pagina 28.

46. De **totale BFW-overdrachten naar de gemeenschappen bedragen in 2021 € 39,53 mld**, en zijn daarmee aanzienlijk groter dan de overdrachten naar de gewesten (€ 19,34 mld). Voor de Vlaamse en Franse gemeenschap komen de overdrachten neer op respectievelijk € 23,70 mld en € 14,22 mld, of 60,0% en 36,0% van de totale overdrachten naar de Gemeenschappen. De overige middelen vloeien naar de kleinere entiteiten zoals de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (€ 1,26 mld, 3,2% van de totale overdrachten naar de gemeenschappen). Meer dan 95% van de BFW-overdrachten naar deze drie gemeenschappen zijn afkomstig van vier dotaties: de btw- en de PB-dotatie en de dotaties gezinsbijslagen en ouderenzorg. Zie Tabel 13 op pagina 41.

De niet-zichtbare inhoudingen zijn verwerkt in deze gegevens. De **saneringsbijdrage van de gemeenschappen** komt neer op een inlevering van **€ 849 mln**, terwijl de bijdrage aan een vergrijzingskost een **negatieve inlevering** (= netto ontvangst) van **€ -129 mln** impliceert (zie opnieuw de toelichting hoger).

47. Om de **BFW-overdrachten per hoofd van de bevolking te duiden** worden **twee** indelingen gehanteerd: de **werkwijze tot en met de 5de Staatshervorming**, en deze **vanaf de 6de Staatshervorming**.

Voor de gemeenschapsbevoegdheden overgedragen tot en met de 5de staatshervorming zijn in het Hoofdstedelijk Gewest de Vlaamse en Franse gemeenschap bevoegd voor de uitgaven onderwijs, cultuur en een deel van welzijn: de in de BFW opgenomen verdeelsleutel (20% voor de Nederlandstalige en 80% voor de Franstalige overdrachten) is van toepassing op de btw- en PB-dotaties en de dotaties justitiehuizen, interuniversitaire attractiepolen, plantentuin van Meise en buitenlandse studenten.

Vanaf de 6de staatshervorming is in het Hoofdstedelijk Gewest de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC) bevoegd voor de nieuw overgedragen bevoegdheden (dotaties gezinsbijslagen, ouderenzorg, zorg en ziekenhuisinfrastructuur²²). Voor deze bevoegdheden valt de

²² Bij het academische luik van de dotatie ziekenhuisinfrastructuur wordt de gehele bevolking van Wallonië, dus inclusief het arrondissement Eupen-Malmédy, gehanteerd. De Duitstalige gemeenschap ontvangt immers geen dotatie voor het academische luik van deze dotatie gezien er zich geen universitair ziekenhuis bevindt in dit arrondissement.

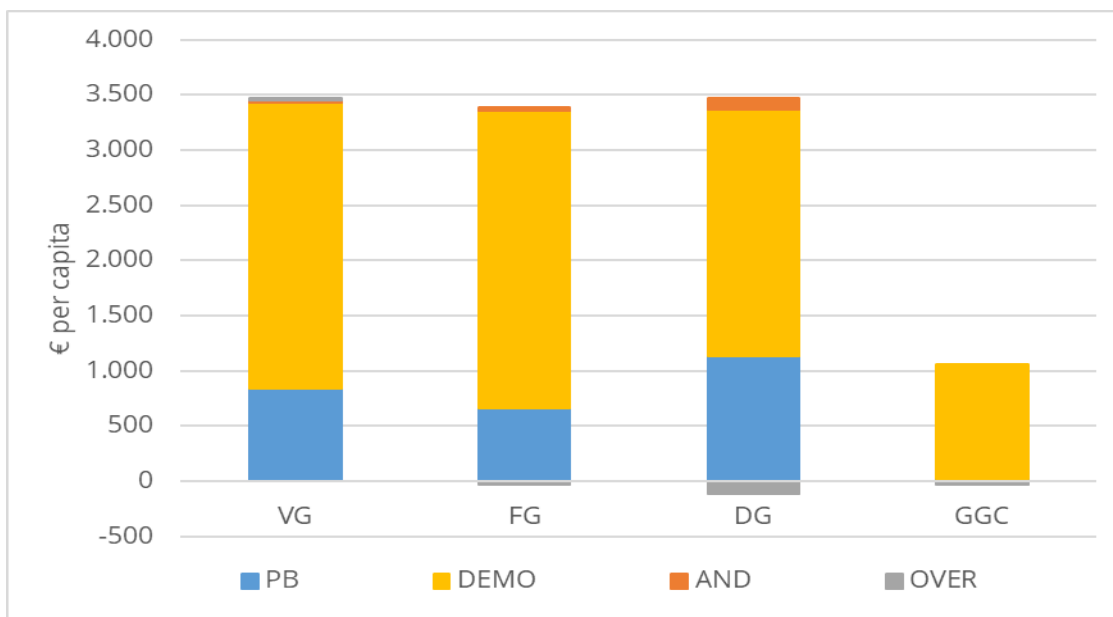
bevolking van gewest en gemeenschap in Vlaanderen dus samen, terwijl het voor de Franse gemeenschap gaat over het Waalse gewest minus het arrondissement Eupen-Malmédy (waarvoor de Duitstalige Gemeenschap bevoegd is).

3.5.2 Overdrachtenstructuur per gemeenschap

48. De BFW-overdrachten na de 6de staatshervorming leiden tot een **ongeveer gelijkaardige overdrachtenstructuur per gemeenschap**, al bestaat er door de verschillende Brusselse entiteiten en de Duitstalige gemeenschap wel een grotere complexiteit en asymmetrie ten opzichte van de financiering van de gewesten. Zie Tabel 12 op pagina 40 voor de basisgegevens.

De drie gemeenschappen betrokken bij de eerste vijf staatshervormingen (Vlaamse, Franse en Duitstalige Gemeenschap) komen uit op een ongeveer **gelijkaardige overdracht per hoofd van de bevolking**: voor de Vlaamse gemeenschap gaat het om € 3.476 per hoofd, terwijl het resultaat voor de Franse (€ 3.359) en Duitstalige Gemeenschap (€ 3.355) iets meer dan € 100 per inwoner lager ligt. De kleinere GGC ontvangt € 1.032 per Brusselaar. Zie Figuur 3 met een visualisering van de belangrijkste elementen per capita. De responsabiliseringsbijdragen worden net zoals in het vorige hoofdstuk niet in de resultaten opgenomen.

Figuur 3: België, BFW-overdrachten naar de gemeenschapsuitgaven na de 6de staatshervorming, uitvoeringsgegevens 2021, per capita in €

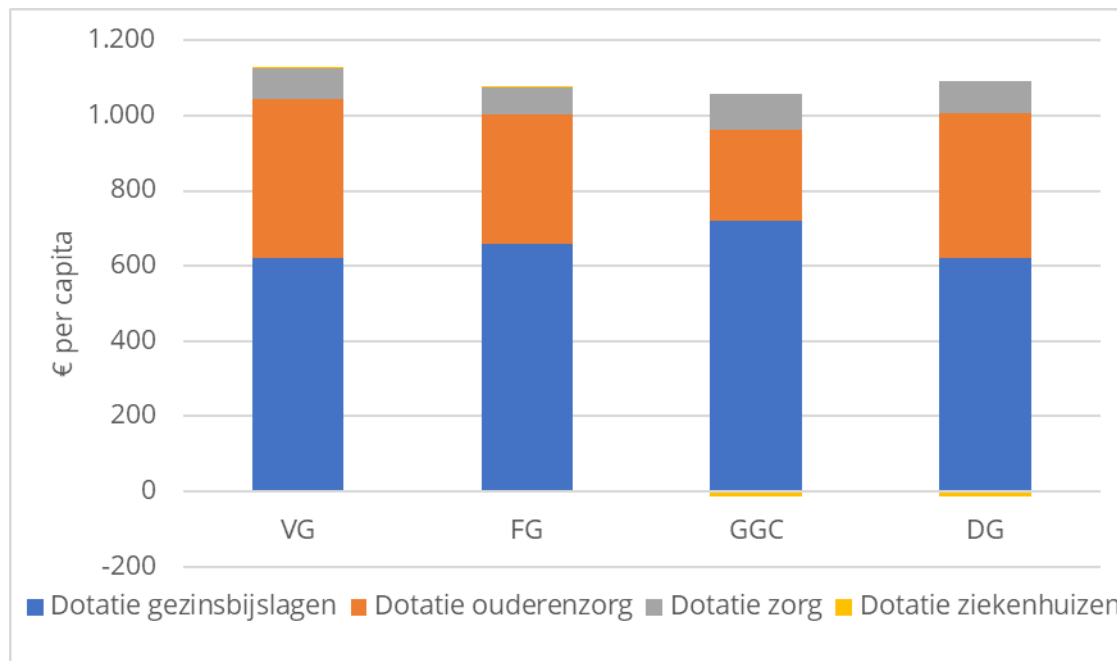
49. De **BFW-financiering van de gemeenschappen wordt hoofdzakelijk aangedreven door dotaties die afhangen van demografische parameters**. Het betreft de btw-dotatie en de dotaties gezinsbijslagen, ouderenzorg, zorg en ziekenhuisfinanciering: deze vormen 74,4% van de overdrachten naar de Vlaamse gemeenschap en 79,0% van de overdrachten naar de Franse gemeenschap. Door haar demografische structuur ontvangt de Vlaamse gemeenschap (€ 2.596 per hoofd) in 2021 € 106 per hoofd minder dan de Franse gemeenschap (€ 2.702 per hoofd). In verhouding tot de algemene bevolking heeft de Franse gemeenschap immers een hoger aantal leerlingen en -18-jarigen dan Vlaanderen, wat resulteert in hogere overdrachten via de btw-dotatie en

de dotatie kinderbijslag. Via de dotatie ouderenzorg ontvangt Vlaanderen in verhouding meer middelen door het hogere aandeel aan +80-jarigen in haar bevolking.

50. Vergeleken met de gewesten worden de gemeenschappen in hun globaliteit **veel minder aangedreven door de opbrengsten uit de personenbelasting**: de PB-dotatie vormt ongeveer een kwart van de BFW-overdrachten naar de Vlaamse gemeenschap (24,4%) en iets meer dan een vijfde van de overdrachten naar de Franse gemeenschap (21,1%). Bij deze dotatie ligt de overdracht naar de Vlaamse gemeenschap (€ 840 per capita) € 180 per capita hoger dan deze naar de Franse gemeenschap (€ 660 per capita).

Het **overgangsmechanisme is bij de gemeenschappen minder belangrijk in vergelijking met dat van de gewesten**. De Vlaamse gemeenschap ontvangt een beperkt positief bedrag (€ 153 mln, € 22 per Vlaming), terwijl het overgangsmechanisme bij de andere gemeenschapsentiteiten een relatief kleine inhouding impliceert²³.

Figuur 4: België, BFW-overdrachten van de nieuw overgedragen gemeenschapsuitgaven bij de 6de staatshervorming, uitvoeringsgegevens 2021, per capita in €

51. Bij de 6de Staatshervorming heeft de **Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC) de nieuw overgedragen gemeenschapsbevoegdheden in het Hoofdstedelijk Gewest op zich genomen**. Voor de gezinsbijslagen liggen die overdrachten per hoofd wat hoger dan in de andere gemeenschappen (€ 718 per capita versus € 642 per capita gemiddeld op Belgisch niveau), een gevolg van de jonge Brusselse bevolking. Voor de ouderenzorg geldt de omgekeerde conclusie (€ 244 per capita versus € 381 per capita op Belgisch niveau), wat verklaard wordt door de relatief beperkte groep ouderen binnen het Hoofdstedelijk Gewest. Zie Figuur 4.

²³ Voor de Duitstalige gemeenschap is de inhouding wel significant: € -116 per hoofd of -3,5% van de overdrachten naar deze entiteit.

3.5.3 Niet-zichtbare inhoudingen

Bijdrage aan de sanering van de financiën van Entiteit I

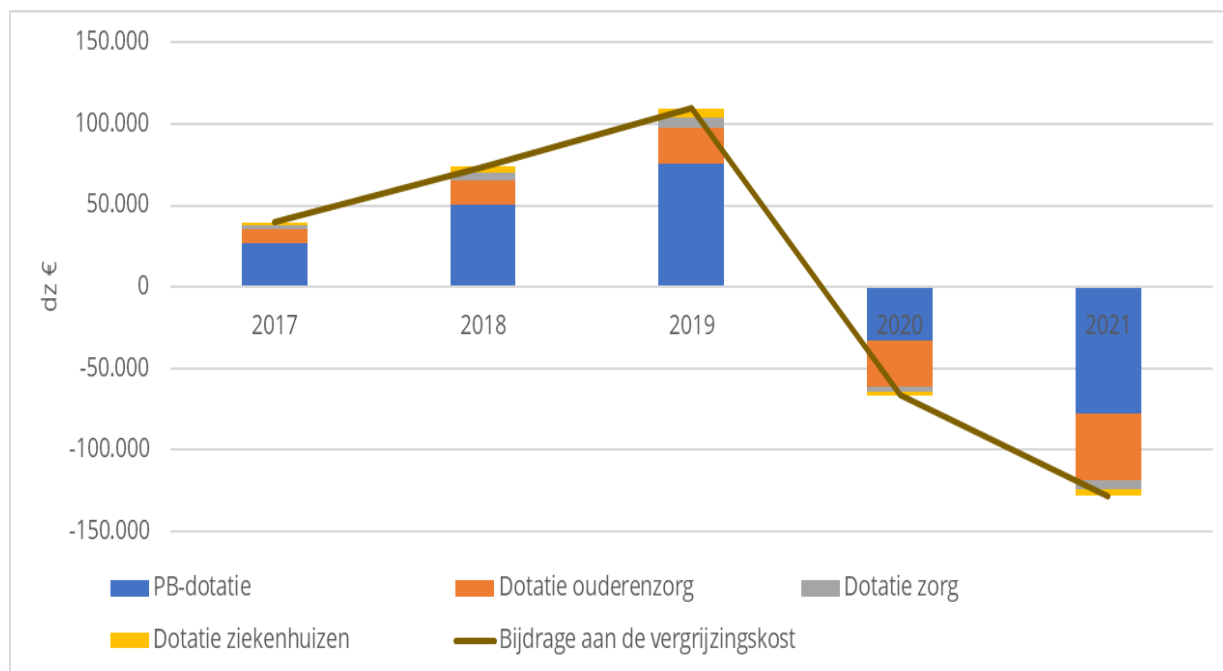
52. Zonder de **bijdrage aan de sanering van de financiën** van Entiteit I zouden de overdrachten naar de gemeenschappen vorig jaar **€ 849 mln** hoger uitkomen, of **€ 74 per (Belgisch) hoofd**. Zie Tabel 14 op pagina 43. De initiële inhoudingen bedroegen in 2015 en 2016 telkens € 369 mln (via de PB-dotatie). De inlevering is sinds 2016 met € 101 mln aangegroeid, tot een totaal van € 849 mln, wat overeenkomt met ongeveer 2% van de BFW-overdrachten naar de Gemeenschappen.

Via de verdeelsleutel van deze dotatie (opbrengst personenbelasting) is de **inhouding relatief groter voor de Vlaamse gemeenschap**: per hoofd gaat het om € 78, bijna € 20 meer dan de Franse gemeenschap. De Vlaamse gemeenschap ontvangt 60,0% van de totale overdrachten naar de gemeenschappen, maar draagt 63,7% van de inhouding.

Bijdrage aan de vergrijzingskost

53. Bij de gemeenschappen werden (net zoals bij de gewesten) de opgebouwde **vergrijzingsbijdragen van de afgelopen jaren (2017-2019) volledig teniet gedaan door de negatieve groeicijfers tijdens de coronapandemie, en omgevormd tot een feitelijke netto ontvangst**. Zie de toelichting bij deze inhoudingen in hoofdstuk 3.4 vanaf pagina 27. De resultaten worden in Tabel 15 op pagina 43 gevonden, en gevisualiseerd voor de periode 2017-2021 in Figuur 5.

Figuur 5: België, bijdrage door de gemeenschappen aan de vergrijzingskost, 2017-2021, in dz €

De inhouding wordt in hoge mate geoperationaliseerd via de PB-dotatie en in mindere mate via de dotatie ouderenzorg. De inlevering op de dotatie zorg en ziekenhuisinfrastructuur is beperkt gezien de kleinere budgettaire omvang. In 2019 bedraagt de inlevering bij de gemeenschappen € 109 mln. Door de gedeeltelijke groeikoppeling voelen de gemeenschappen slechts beperkt de economische krimp in 2020 (-6,2%), waardoor de gecumuleerde inlevering werd omgevormd tot een netto ontvangst van € 67 mln. Tijdens het relancejaar 2021 groeide de (negatieve) inlevering

verder aan tot € -129 mln, waarvan € -83 mln voor Vlaanderen, € -41 mln voor de Franse gemeenschap, € -4 mln voor de GGC en € -0,3 mln voor de Duitstalige Gemeenschap.

54. De **bijdrage aan de vergrijzing is** net zoals de saneringsbijdrage **niet proportioneel verdeeld over de Gemeenschappen**. De Vlaamse gemeenschap registreert 64,8% van de negatieve inlevering, terwijl het 60,0% van de BFW-overdrachten naar de gemeenschappen ontvangt. Het hogere aandeel van de Vlaamse gemeenschap in het mechanisme komt tot stand via de dotatie ouderenzorg (hogere aandeel +80-jarigen in de bevolking van de Vlaamse gemeenschap) en de verdeelsleutel van de PB-dotatie (hogere opbrengst van de personenbelasting in de Vlaamse gemeenschap). De komende jaren zal de bijdrage aan de vergrijzingskosten terug omgevormd worden tot een inlevering, gegeven de vandaag geraamde macro-economische parameters.

Som van de inhoudingen op de gemeenschapsoverdrachten

55. De som van beide inhoudingen op de gemeenschapsmiddelen resulteert in een totaal van € 720 mln in 2021. De Vlaamse gemeenschap draagt daarvan 63,5% (overgedragen middelen: 60,0%), het Waalse gewest 33,2% (overgedragen middelen: 36,0%), en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie 2,7% (overgedragen middelen: 3,2%). Zie

Tabel 16 op pagina 43.

3.6 Vaststellingen

56. De **totale BFW-overdrachten naar de gemeenschappen bedragen in 2021 € 39,53 mld**, en zijn daarmee aanzienlijk groter dan de overdrachten naar de gewesten (€ 19,33 mld). Voor de Vlaamse en Franse gemeenschap komen de overdrachten neer op respectievelijk € 23,70 mld en € 14,22 mld, of 60,0% en 36,0% van de totale overdrachten naar de Gemeenschappen. De overige middelen vloeien naar de kleinere entiteiten zoals de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (€ 1,3 mld, 3,2% van de totale overdrachten). Meer dan 95% van de BFW-overdrachten naar deze drie gemeenschappen zijn afkomstig van vier dotaties: de btw- en de PB-dotatie en de dotaties gezinsbijslagen en ouderenzorg.

57. De **drie gemeenschappen betrokken bij de eerste vijf staatshervormingen** (Vlaamse, Franse en Duitstalige Gemeenschap) komen in 2021 uit op een ongeveer **gelijkaardige overdracht per hoofd van de bevolking**: voor de Vlaamse gemeenschap gaat het om € 3.476 per hoofd, terwijl het resultaat voor de Franse (€ 3.359) en Duitstalige Gemeenschap (€ 3.355) iets meer dan € 100 per inwoner lager ligt. De GGC, gezien haar bevoegdheden aanzienlijk kleiner zijn dan die van de drie gemeenschappen, ontvangt € 1.032 per Brusselaar.

58. De **BFW-financiering van de gemeenschappen wordt hoofdzakelijk aangedreven door dotaties die afhangen van demografische parameters**: de btw-dotatie en de dotaties gezinsbijslagen, ouderenzorg, zorg en ziekenhuisfinanciering die 74,4% van de overdrachten naar de Vlaamse gemeenschap (€ 2.596 per hoofd) en 79,0% van de overdrachten naar de Franse gemeenschap (€ 2.702 per hoofd) vormen. Door haar demografische structuur ontvangt de Vlaamse gemeenschap in 2021 € 106 per hoofd minder dan de Franse gemeenschap. In verhouding tot de algemene bevolking heeft de Franse gemeenschap immers een hoger aantal leerlingen en -18-jarigen dan Vlaanderen, wat resulteert in hogere overdrachten via de btw-dotatie en de dotatie kinderbijslag.

Vergeleken met de gewesten worden de gemeenschappen in hun globaliteit **veel minder aangedreven door de opbrengsten uit de personenbelasting, wat ook de bedoeling was bij de opmaak van de 6de Staatshervorming**. De PB-dotatie vormt ongeveer een kwart van de overdrachten naar de Vlaamse gemeenschap (24,4%) en iets meer dan een vijfde van de overdrachten naar de Franse gemeenschap (21,1%).

Het **overgangsmechanisme is bij de gemeenschappen minder belangrijk in vergelijking met dat van de gewesten**. De Vlaamse gemeenschap ontvangt een beperkt positief bedrag (€ 153 mln, € 22 per Vlaming), terwijl het overgangsmechanisme bij de andere gemeenschapsentiteiten een relatief kleine inhouding impliceert.

59. De som van beide inhoudingen op de gemeenschapsmiddelen resulteert in een totaal van € 720 mln in 2021. De Vlaamse gemeenschap draagt daarvan 63,5% (overgedragen middelen: 60,0%), het Waalse gewest 33,2% (overgedragen middelen: 36,0%), en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie 2,7% (overgedragen middelen: 3,2%).

Tabel 10: België, financieringsmechanismen gemeenschappen via de BFW, overzicht en belangrijkste kenmerken

GEM	Art BFW	Overdracht	Basis 2015 (bedragen in € dz)	Verdeelsleutel tussen G&G	Evolutie (vanaf 2017)	Bijzonderheid
GEM	40 quinquies	BTW-dotatie	De BTW-dotatie 2015 bestaat uit vier bestanddelen (€ 14.991.198): - oorspronkelijke BTW-dotatie (oude BFW, € 13.137.375) - deel Lambertmontmiddelen (stopzetten "Lambertmontturbo", € 784.933) ²⁴ - dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld (oude BFW, € 910.348) - middelen nieuwe bevoegdheden (€ 158.543)	Jaarlijks: aandeel 6-17-jarigen (leerlingensleutel) per gemeenschap	Inflatie, hoogste denataliteit VG/FG, 91% bbp-groei ²⁵	
GEM	47/2	PB-dotatie	De PB-dotatie 2015 bestaat uit drie bestanddelen (€ 7.875.343): - basis PB-dotatie (oude BFW, € 6.619.472) - resterende deel Lambertmontmiddelen (stopzetten "Lambertmontturbo", € 1.612.162) - inhouding saneringsbijdrage gemeenschappen (€ - 356.292, zie Hoofdstuk 3.5 op pagina 28)	Jaarlijks: aandeel gemeenschap in federale personenbelasting (BHG: 20% VG, 80% FG)	Inflatie, 55% bbp-groei	
GEM	47/5	Dotatie gezinsbijslag	Uitgaven overgedragen bevoegdheden gezinsbijslag (€ 6.513.696, 2015)	Enkel en alleen bij overheveling: aandeel 0 tot en met 18-jarigen (VG, FG, GGC, DG)	Inflatie, 25% bbp per capita groei, evolutie 0 tot en met 18-jarigen in	68quinquies: inhouding kost voor administratief beheer in periode 2015-2019 indien niet in eigen beheer (€ -214.296, 2015), gekoppeld aan inflatie en verdeeld volgens aandeel 0 tot en met 18-jarigen. 47/6: Gemeenschappen kunnen ook een

²⁴ De Lambertmontmiddelen zijn bijkomende middelen (€ 2.397.096 in 2015) die in de staatshervorming van 2001 werden toegevoegd aan de basis van de BTW-dotatie. De Lambertmontmiddelen hadden een eigen dynamiek en waren, in tegenstelling tot de basis BTW-dotatie, geïndexeerd met 91% van de reële groei van het BBP. Daardoor steeg het aandeel van de Lambertmontmiddelen ten nadele van het aandeel van de basis in de totale BTW-dotatie, wat aangeduid werd als de "Lambertmontturbo".

Het stopzetten van deze "Lambertmontturbo" werd gerealiseerd door een deel van de Lambertmontmiddelen af te zonderen en toe te voegen aan de basis BTW-dotatie. Het afgezonderde deel werd bekomen door de basis BTW-dotatie op retroactieve wijze vanaf 2010 te koppelen aan de economische groei. Het effect van die koppeling bij de hervorming in 2015 werd vastgesteld op € 784.933. Het overige deel van de Lambertmontmiddelen (€ 1.612.162 in 2015) werd toegevoegd aan de PB-dotatie.

²⁵ De (de)nataliteitscorrectie voor het begrotingsjaar t wordt berekend door het aantal inwoners jonger dan 18 jaar op 30 juni van het jaar t-1 te vergelijken met het aantal min 18-jarige inwoners op 30 juni van het referentiejaar 1988, en vervolgens 80% van die evolutie te weerhouden. De denataliteit wordt jaarlijks afzonderlijk voor de Vlaamse en Franse gemeenschap berekend, waarbij de min 18-jarigen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest worden toegewezen volgens een verdeelsleutel 80/20 aan respectievelijk de Franse en Vlaamse gemeenschap. Het cijfer met de grootste nataliteit (of kleinste denataliteit) wordt vervolgens weerhouden.

GEM	Art BFW	Overdracht	Basis 2015 (bedragen in € dz)	Verdeelsleutel tussen G&G	Evolutie (vanaf 2017)	Bijzonderheid
					betrokken entiteit	deel van de welvaartsenveloppe krijgen indien de sociale partners vaststellen dat de participatiegraad in het hoger onderwijs aanzienlijk is toegenomen. Dit mechanisme is tot op vandaag niet toegepast.
GEM	47/7	Dotatie ouderenzorg	De dotatie ouderenzorg 2015 bestaat uit 2 bestanddelen (€ 3.552.638, 2015): - uitgaven ouderenzorg (€ 3.595.651) - inhouding geïsoleerde geriatriediensten (€ -43.013)	Enkel en alleen bij overheveling: aandeel +80-jarigen (VG, FG, GGC, DG)	Inflatie, 65% bbp per capita groei, evolutie +80-jarigen in betrokken entiteit	Verdeling inhouding geïsoleerde geriatriediensten over gemeenschappen: zie Tabel 24 op pagina 90.
GEM	47/8	Dotatie zorg	De dotatie zorg 2015 bestaat uit 2 bestanddelen (€ 788.236): - uitgaven zorg (€ 864.106) - inhouding gespecialiseerde geïsoleerde diensten voor revalidatie en behandeling (€ -75.870)	Ad nominatum. Impliciete verdeelsleutel (na inhouding): VG 59,0%, FG 28,6%, GGC 12,4%	Inflatie, 65% bbp-groei, evolutie aandeel inwoners betrokken entiteit	Verdeling inhouding gespecialiseerde geïsoleerde diensten voor revalidatie en behandeling over gemeenschappen: zie Tabel 24 op pagina 90.
GEM	47/9	Dotatie ziekenhuisfinanciering	De dotatie ziekenhuisfinanciering 2016 bestaat uit 2 bestanddelen (€ -62.934): - uitgaven ziekenhuisfinanciering (€ 603.769) - inhouding (€ -666.703) voor investeringslasten en engagementen van onroerende investeringen en zwaar medisch materieel op federaal niveau	Jaarlijks. Niet-academisch (84,4%): aandeel inwoners VG, WG exclusief DG, BHG (GGC) Academisch (15,6%): aandeel inwoners VG (Vlaamse gewest + 20% BHG) en FG (Waalse gewest inclusief DG + 80% BHG)	Inflatie, 65% bbp-groei	Verdeling inhouding over gemeenschappen: zie Tabel 24 op pagina 90.
GEM	47/10	Dotatie justitie	Uitgaven overgedragen bevoegdheden justitie (€ 86.951, 2015)	Ad nominatum. Impliciete	Inflatie, bbp-groei	81quinquies BFW: inhouding personeelsleden instelling Tongeren, indien geheel of

GEM	Art BFW	Overdracht	Basis 2015 (bedragen in € dz)	Verdeelsleutel tussen G&G	Evolutie (vanaf 2017)	Bijzonderheid
				verdeelsleutel: VG 59,9%, FG 40,1%		gedeeltelijk federaal werkzaam in de periode 2015-2019 (€ -1.205, 2015), gekoppeld aan inflatie. Vanaf het begrotingsjaar 2019 en vervolgens elke drie jaar berekent het Rekenhof per gemeenschap de evolutie over de laatste drie voorbije jaren van het aantal opdrachten in uitvoering van de federale wetgeving. Indien die evolutie hoger is dan de toename van de dotatie berekend over dezelfde periode, wordt, voor de vaststelling van het bedrag van de aan de gemeenschap toe te kennen dotatie voor het volgende begrotingsjaar en voor elk van de daarop volgende begrotingsjaren, rekening gehouden met de hogere stijging van het aantal opdrachten gedurende die voorbije drie laatste jaren. ²⁶
GEM	47/11	Dotatie interuniversitaire attractiepolen	Uitgaven overgedragen bevoegdheden interuniversitaire attractiepolen (€ 31.615, 2018)	Ad nominatum. Impliciete verdeelsleutel: VG 56,0%, FG 44,0%	Inflatie, bbp-groei	
GEM	62	Dotatie universitair onderwijs voor	Basisbedrag 2015: € 111.827	Ad nominatum. Impliciete verdeelsleutel: VG 33,0%, FG 66,0%	Inflatie	

²⁶ Het eerste begrotingsjaar waarop dit mechanisme van toepassing was, betreft begrotingsjaar 2019. Voor de Franse en de Duitstalige Gemeenschap zorgde de toepassing van het veiligheidsnet ervoor dat de dotatie voor 2019 verhoogd werd met respectievelijk € 84.000 en € 1.000, voor de Vlaamse gemeenschap was dit niet het geval. Voor een toelichting bij de samenstelling van dit basisbedrag: Kamerdocument DOC 53 1964/016, art. 38 (22/12/2011).

GEM	Art BFW	Overdracht	Basis 2015 (bedragen in € dz)	Verdeelsleutel tussen G&G	Evolutie (vanaf 2017)	Bijzonderheid
		buitenlands studenten				
GEM	62 bis	Te verdelen winst van de Nationale Loterij	27,44% van de verdelen winst van de Nationale Loterij	0,8428% naar DG. Jaarlijkse vaste verdeelsleutel: 59,91% VG, 40,09% FG (= aandeel gemeenschap personenbelasting en BTW-ontvangsten 2014).		
GEM	62 ter	Dotatie Nationale Plantentuin van België	Basisbedrag 2015: € 8.304.	Jaarlijkse vaste verdeelsleutel: 79,9% VG, 20,1% FG (= taalrol personeelsbestand bij overdracht).	Inflatie, bbp-groei	
GEW en GEM	48/1	Overgangsmechanisme	Doel: financiële status-quo ten opzichte van regeling vóór zesde staatshervorming. Budgettaire verschillen in het aanvangsjaar worden uitgevlakt via een egalisatiebedrag per Gewest / Gemeenschap (exclusief saneringsbijdrage deelstaten).	Indien positief: inhouding op PB-dotatie. Indien negatief: overdracht.	2015-2024: nominaal constant 2025-2034: jaarlijks lineair afgebouwd met 10%	
GEW en GEM	65 quinquies	Responsabiliseringsmechanisme	Bijdrage aan federale pensioenkosten voor ambtenaren van deeltentiteiten (inclusief overgedragen bevoegdheden), via inhouding op dotaties. 2015-2020: nominale bedragen vastgelegd in artikel 65quinquies (zie Tabel 23 op pagina 90) vanaf 2021: deel pensioen in RSZ-bijdrage van weddenmassa van het voorgaande jaar per entiteit. 30% in 2021,			

GEM	Art BFW	Overdracht	Basis 2015 (bedragen in € dz)	Verdeelsleutel tussen G&G	Evolutie (vanaf 2017)	Bijzonderheid
			jaarlijks lineair met 10% verhoogd tot 100% in 2028. 100% vanaf 2028.			

Tabel 11 België, specifieke financieringsmechanismen voor de Brusselse gemeenschapsentiteiten via de BFW, overzicht en belangrijkste kenmerken

Artikel	Overdracht	Basisbedrag (in € dz)	Evolutie
65	PB-dotatie GGC	Bestond reeds voor de 6e staatshervorming, en is niet gekoppeld aan de regionale opbrengst van de personenbelasting. De PB-dotatie GGC 2015 en 2016 bestaat uit twee bestanddelen (€ 29.090): - oude GGC dotatie (€ 39.320) - inhouding van de saneringsbijdrage gemeenschappen (€ -10.200).	Inflatie, 65% bbp-groei*
65bis en ter	PB-dotatie COCOF/VGC	Bestond reeds voor de 6e staatshervorming, en is niet gekoppeld aan de regionale opbrengst van de personenbelasting. Vanaf de zesde staatshervorming worden deze Brusselse entiteiten bijkomend gefinancierd: jaarlijks € 10 mln extra, van 2012 tot en met 2015. Basisbedrag 2015 (inclusief bijkomende financiering): € 77.375. Verdeelsleutel (vast): 80% voor de COCOF, 20% voor de VGC.	Inflatie, bbp-groei

Tabel 12: België, gemeenschappen, dotaties voor overgedragen bevoegdheden en overzicht parameters verdeelsleutels en evolutie

GEM	Overdracht	Som 2021 (€ dz)	Verdeelsleutel		Evolutie		
			Moment	Parameter	Inflatie	Bbp-groei	Demografie
GEM	PB-dotatie	8.993.985	Jaarlijks	Opbrengst PB	Ja	55%*	
GEM	BTW-dotatie	17.577.892	Jaarlijks	Demografie (leerlingen-sleutel)	Ja	91%	Denataliteit (min 18-jarigen)
GEM	Dotatie ziekenhuisinfrastructuur	18.744	Jaarlijks	Demografie (aandeel inwoners)	Ja	65%*	
GEM	Dotatie gezinsbijslag	7.398.120	Enkel bij overheveling	Demografie (aandeel +80-jarigen)	Ja	25% (bbp per capita)*	Aantal 0- tot en met 18-jarigen
GEM	Dotatie ouderenzorg	4.388.451	Enkel bij overheveling	Demografie (aandeel 0 tot en met 18-jarigen)	Ja	65% (bbp per capita)*	Aantal +80-jarigen
GEM	Dotatie zorg	922.060	n.v.t. (ad nominatum)		Ja	25% (bbp per capita)*	Aandeel inwoners
GEM	Dotatie justitiehuisen	101.969	n.v.t. (ad nominatum)		Ja	100%	
GEM	Dotatie interuniversitaire attractiepolen	33.399	n.v.t. (ad nominatum)		Ja	100%	
GEM	Dotatie universitair onderwijs voor buitenlandse studenten	124.413	n.v.t. (ad nominatum)		Ja		
GEM	Dotatie Nationale Plantentuin van België	9.730	Jaarlijks	Andere (vast, taalrol personeel)	Ja	100%	

* Wanneer de groei hoger ligt dan 2,25%, geldt de gedeeltelijke groeikoppeling niet op het gedeelte van de groei dat hoger ligt dan 2,25%.

Tabel 13: België, BFW-overdrachten naar de gemeenschappen (zonder responsabiliseringsbijdrage), uitvoering 2021, in dz € en %

		Vlaamse gemeenschap			Franse gemeenschap			GGC			Federale overheid		
		Totaal	%	Per ca-pita	Totaal	%	Per ca-pita	Totaal	%	Per ca-pita	Totaal	%	Per ca-pita
PB	Overdrachten aangedreven door de personenbelasting (PB-dotatie)	5.794.524	24,4%	840	2.998.503	21,1%	660	21.766	1,7%	18	8.993.985	22,8%	781
DEM	Overdrachten aangedreven door demografie	17.625.754	74,4%	2.596	11.232.184	79,0%	2.702	1.272.473	101,1%	1.043	30.305.267	76,7%	2.630
DEM	btw-overdracht	10.104.838	42,6%	1.465	7.382.615	51,9%	1.624				17.577.892	44,5%	1.526
DEM	gezinsbijslagen	4.124.817	17,4%	620	2.348.389	16,5%	658	876.451	69,6%	718	7.398.120	18,7%	642
DEM	ouderenzorg	2.825.193	11,9%	425	1.235.454	8,7%	346	297.576	23,6%	244	4.388.451	11,1%	381
DEM	gezondheidszorgen	541.948	2,3%	81	258.482	1,8%	72	114.997	9,1%	94	922.060	2,3%	80
DEM	ziekenhuizen	28.958	0,1%	4	7.243	0,1%	2	-16.551	-1,3%	-14	18.744	0,0%	2
DEM	<i>dotatie: niet-academisch</i>	<i>334.071</i>	<i>1,4%</i>	<i>50</i>	<i>179.264</i>	<i>1,3%</i>	<i>50</i>	<i>61.259</i>	<i>4,9%</i>	<i>50</i>	<i>578.517</i>	<i>1,5%</i>	<i>50</i>
DEM	<i>dotatie: academisch</i>	<i>64.012</i>	<i>0,3%</i>	<i>9</i>	<i>42.917</i>	<i>0,3%</i>	<i>9</i>				<i>106.930</i>	<i>0,3%</i>	<i>9</i>
DEM	<i>af trek investeringsuitgaven</i>	<i>-369.125</i>	<i>-1,6%</i>	<i>-55</i>	<i>-214.938</i>	<i>-1,5%</i>	<i>-60</i>	<i>-77.810</i>	<i>-6,2%</i>	<i>-64</i>	<i>-666.703</i>	<i>-1,7%</i>	<i>-58</i>
AND	Andere	128.153	0,5%	19	140.653	1,0%	31				276.642	0,7%	24
AND	justitiehuizen	60.621	0,3%	9	40.642	0,3%	9				101.969	0,3%	9
AND	interuniversitaire attractiepolen	18.703	0,1%	3	14.695	0,1%	3				33.399	0,1%	3
AND	plantentuin Meise	7.772	0,0%	1	1.959	0,0%	0				9.730	0,0%	1
AND	buitenlandse studenten	41.057	0,2%	6	83.357	0,6%	18				124.413	0,3%	11
AND	senator Duitstalige Gemeenschap										130	0,0%	0
AND	bijkomende dotatie DG										7.000	0,0%	1
OVER	Overgangsmechanisme	152.795	0,6%	22	-155.362	-1,1%	-34	-35.738	-2,8%	-29	-47.386	-0,1%	-4
	NETTO TOTAAL (incl. inhoudingen)	23.701.226	100,0%	3.476	14.215.977	100,0%	3.359	1.258.501	100,0%	1.032	39.528.508	100,0%	3.431
SANER	Bijdrage aan sanering entiteit I	540.724	2,3%	78	279.810	2,0%	62	23.505	1,9%	19	849.003	2,1%	74
VERGR	Bijdrage aan de vergrijzingskost	-83.279	-0,4%	-12	-40.966	-0,3%	-10	-3.982	-0,3%	-3	-128.572	-0,3%	-11
	BRUTO TOTAAL (excl. inhoudingen)	24.158.671	101,9%	3.543	14.454.821	101,7%	3.410	1.278.024	101,6%	1.048	40.248.940	101,8%	3.493

		DG			FGC			VGC		
		Totaal	%	Per ca-pita	Totaal	%	Per ca-pita	Totaal	%	Per ca-pita
PB	Overdrachten aangedreven door de personenbelasting (PB-dotatie)	88.532	33,8%	1.133	72.528	100,0%	74	18.132	100,0%	74
DEM	Overdrachten aangedreven door demografie	174.857	66,7%	2.238						
DEM	btw-overdracht	90.439	34,5%	1.157						
DEM	gezinsbijslagen	48.464	18,5%	620						
DEM	ouderenzorg	30.228	11,5%	387						
DEM	gezondheidszorgen	6.633	2,5%	85						
DEM	ziekenhuizen	-906	-0,3%	-12						
DEM	<i>dotatie: niet-academisch</i>	3.924	1,5%	50						
DEM	<i>dotatie: academisch</i>									
DEM	<i>af trek investeringsuitgaven</i>	-4.830	-1,8%	-62						
AND	Andere	7.836	3,0%	100						
AND	justitiehuizen	706	0,3%	9						
AND	senator Duitstalige Gemeenschap	130	0,0%	2						
AND	bijkomende dotatie DG	7.000	2,7%	90						
OVER	Overgangsmechanisme	-9.081	-3,5%	-116						
	NETTO TOTAAL (incl. inhoudingen)	262.144	100,0%	3.355	72.528	100,0%	74	18.132	100,0%	74
SANER	Bijdrage aan sanering entiteit I	4.965	1,9%	64	0	0,0%	0	0	0,0%	0
VERGR	Bijdrage aan de vergrijzingskost	-345	-0,1%	-4	0	0,0%	0	0	0,0%	0
	BRUTO TOTAAL (excl. inhoudingen)	266.763	101,8%	3.414	72.528	100,0%	74	18.132	100,0%	74

Tabel 14: België, saneringsbijdrage van de gemeenschappen, uitvoeringsgegevens 2021, overzicht, in dz € en %

	Vlaamse gemeenschap			Franse gemeenschap			GGC			DG			Federaal		
	Totaal	Aandeel entiteit	Per capita	Totaal	Aandeel entiteit	Per capita	Totaal	Aandeel entiteit	Per capita	Totaal	Aandeel entiteit	Per capita	Totaal	Aandeel entiteit	Per capita
Saneringsbijdrage	540.724	63,7%	78	279.810	33,0%	62	23.505	2,8%	19	4.965	0,6%	64	849.003	100,0%	74

Tabel 15: België, bijdrage aan de vergrijzingskost van de gemeenschappen, uitvoeringsgegevens 2021, overzicht, in dz € en %

	Vlaamse gemeenschap			Franse gemeenschap			GGC			DG			Federaal		
	Totaal	Aandeel entiteit	Per capita	Totaal	Aandeel entiteit	Per capita	Totaal	Aandeel entiteit	Per capita	Totaal	Aandeel entiteit	Per capita	Totaal	Aandeel entiteit	Per capita
PB-dotatie	-51.327	65,8%	-7	-26.560	34,0%	-6	-135	0,2%	0				-78.023	100,0%	-7
ouderenzorg	-26.100	64,4%	-4	-11.414	28,2%	-3	-2.749	6,8%	-2	-279	0,7%	-4	-40.542	100,0%	-4
gezondheidszorg	-3.373	58,8%	-1	-1.609	28,0%	0	-716	12,5%	-1	-41	0,7%	-1	-5.740	100,0%	0
ziekenhuizen	-2.478	58,1%	0	-1.383	32,4%	0	-381	8,9%	0	-24	0,6%	0	-4.267	100,0%	0
<i>niet-academisch</i>	-2.080	57,7%	0	-1.116	31,0%	0	-381	10,6%	0	-24	0,7%	0	-3.601	100,0%	0
<i>academisch</i>	-398	59,9%	0	-267	40,1%	0							-666	100,0%	0
Bijdrage aan de vergrijzingskost	-83.279	64,8%	-12	-40.966	31,9%	-10	-3.982	3,1%	-3	-345	0,3%	-4	-128.572	100,0%	-11

Tabel 16: België, som inhoudingen bij de gemeenschappen, uitvoeringsgegevens 2021, in dz € en %

	Vlaamse gemeenschap			Franse gemeenschap			GGC			DG			Federaal		
	Totaal	Aandeel entiteit	Per capita	Totaal	Aandeel entiteit	Per capita	Totaal	Aandeel entiteit	Per capita	Totaal	Aandeel entiteit	Per capita	Totaal	Aandeel entiteit	Per capita
Saneringsbijdrage	540.724	63,7%	81	279.810	33,0%	62	23.505	2,8%	19	4.965	0,6%	64	849.003	100,0%	74
Vergrijzingskost	-83.279	64,8%	-12	-40.966	31,9%	-10	-3.982	3,1%	-3	-345	0,3%	-4	-128.572	100,0%	-11
Totaal	457.445	63,5%	66	238.844	33,2%	52	19.523	2,7%	16	4.620	0,6%	59	720.431	100,0%	63

4. Som en vergelijking van de BFW-overdrachten

60. De som van de BFW-middelen, dus het **geheel van de overdrachten via de BFW naar gewesten en gemeenschappen**, komt uit op een totaal van **€ 58,55 mld** in 2021. De gemeenschappen ontvangen de meeste middelen: € 39,41 mld of 67,3% van de BFW-overdrachten. Zie Tabel 17 vanaf pagina 51 voor een overzicht.

4.1 Gehanteerde indeling

In dit en volgende hoofdstukken zijn de BFW-overdrachten per **groep van deelopoverheden** als volgt samengevat:

- De **fusie van gewest en gemeenschap in Vlaanderen** in 1980 is consequent toegepast. Er mag niet uit het oog verloren worden dat de Vlaamse gemeenschap ook de Nederlandstalige gemeenschapsmateries tot en met de 5de staatshervorming (onderwijs, cultuur...) in het Hoofdstedelijk Gewest financiert.
- Ook het **Waalse gewest en de Franse gemeenschap** zijn om praktische redenen in deze overzichtstabel samengevoegd, die dus niet zoals in Vlaanderen tot één overheid samengevoegd zijn. De Franse gemeenschap financiert analoog aan de Vlaamse gemeenschap uitgaven voor gemeenschapsmateries in het Hoofdstedelijk Gewest.
- De ontvangsten van het **Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie** (GGC) zijn eveneens samengevoegd. Ook deze overheden zijn formeel twee verschillende overheden, al is de werking van de GGC in de praktijk stevig ingebed in deze van het gewest.
- De **Duitstalige Gemeenschap** (arrondissement Eupen-Malmédy) is in een afzonderlijke kolom weergegeven, en dus niet in het totaal van de Franse gemeenschap opgenomen.
- De kleinere bedragen voor de **Franse (COCOF) en Vlaamse gemeenschapscommissie (VGC)** zijn als afzonderlijke kolommen behouden, en niet bij de respectievelijke gemeenschappen (VG, FG of GGC) dan wel het BHG gevoegd.

4.2 Overdrachtenstructuur van de deelstaten

4.2.1 Indeling

61. De belangrijkste componenten van de BFW-overdrachten naar de deelstaten kunnen als volgt worden samengevat (telkens uitgedrukt in bedragen voor 2021):

- Een zeer belangrijk deel van de BFW-overdrachten wordt aangedreven door de **personenbelasting (PB)**, hoofdzakelijk via de gewesten. Het gaat om **€ 25,15 mld** of **43,0%** van de BFW-overdrachten.
- De gemeenschappen worden hoofdzakelijk gefinancierd via dotaties die een koppeling met de **demografie (DEMO)** hebben. Op federaal niveau (som overdrachten) gaat het om een overdracht van **€ 30,31 mld**, of **51,8%** van de totale overdrachten.

- De **overige dotaties (AND)** aangedreven door bepalingen verankerd in de BFW zijn budgettair minder belangrijk: ze vormen **2,4%** van de BFW-overdrachten (**€ 1,39 mld**).
- Het **overgangsmechanisme (OVER)** impliceert op federaal niveau een beperkte overdracht van **€ 351 mln**, of **0,6%** van het geheel van de BFW-overdrachten. Een aantal deelstaten ontvangt veel middelen uit dit mechanisme, terwijl het voor anderen een inlevering impliceert.
- Het **mechanisme van nationale solidariteit (SOL)** komt neer op een overdracht van **€ 1,09 mld** naar de Waalse en Hoofdstedelijke Gewesten, en betreft **1,9%** van de overdrachten.
- De **dotaties ter herfinanciering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (BHG)** bedragen **€ 576,8 mln**, of **1,0%** van de BFW-overdrachten.
- De **responsabiliseringsbijdragen (RESPO)** zijn goed voor een relatief beperkte inhouding van **€ -314,2 mln** (**-0,5%** van de overdrachten), al zal deze inhouding de komende jaren groter worden.
- De (niet-zichtbare) **saneringsbijdrage (SANER)** komt neer op een inhouding van **€ 2,88 mld**, of **4,9%** van de BFW-overdrachten. De saneringsbijdrage is groter voor de gewesten (€ +2,03 mld) dan voor de gemeenschappen (€ +849 mln).
- De (niet-zichtbare) **bijdrage aan de vergrijzingskost (VERGR)** impliceert een negatieve inhouding (= netto ontvangst) van **€ -163 mln voor de gewesten en gemeenschappen**, of **-0,3%** van het geheel van de BFW-overdrachten.

4.2.2 Vlaanderen vergeleken met som Waalse gewest en Franse gemeenschap

62. De **Vlaamse overheid** (gewest + gemeenschap) en de **Waalse en Franstalige deelstaten** (eveneens gewest + gemeenschap) ontvangen **93,0%** van de totale BFW-overdrachten: **€ 54,44 mld** in totaal. Vlaanderen²⁷ ontvangt **€ 34,14 mld** van deze middelen (**58,3%** van de overdrachten), terwijl de **Franse gemeenschap en het Waalse gewest** samen **€ 20,30 mld** ontvangen (**34,7%** van de overdrachten).

Per hoofd van de bevolking ontvangt Vlaanderen (€ 5.046) ongeveer evenveel BFW-overdrachten als haar Franstalige (€ 5.033, som van gewest en gemeenschap), al verschilt de onderliggende ontvangstenstructuur significant. Figuur 6 op pagina 46 visualiseert de belangrijkste componenten.

Er mag in onderstaande vergelijking niet uit het oog verloren worden dat de gemeenschapsuitgaven tot en met de 5de Staatshervorming in het Hoofdstedelijk gewest (onderwijs, cultuur en een deel van welzijn) worden gefinancierd via de Vlaamse (20%) en Franse (80%) gemeenschappen. De bij de 6de Staatshervorming overgedragen gemeenschapsmiddelen voor het Hoofdstedelijk gewest zijn toegekend aan de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC).

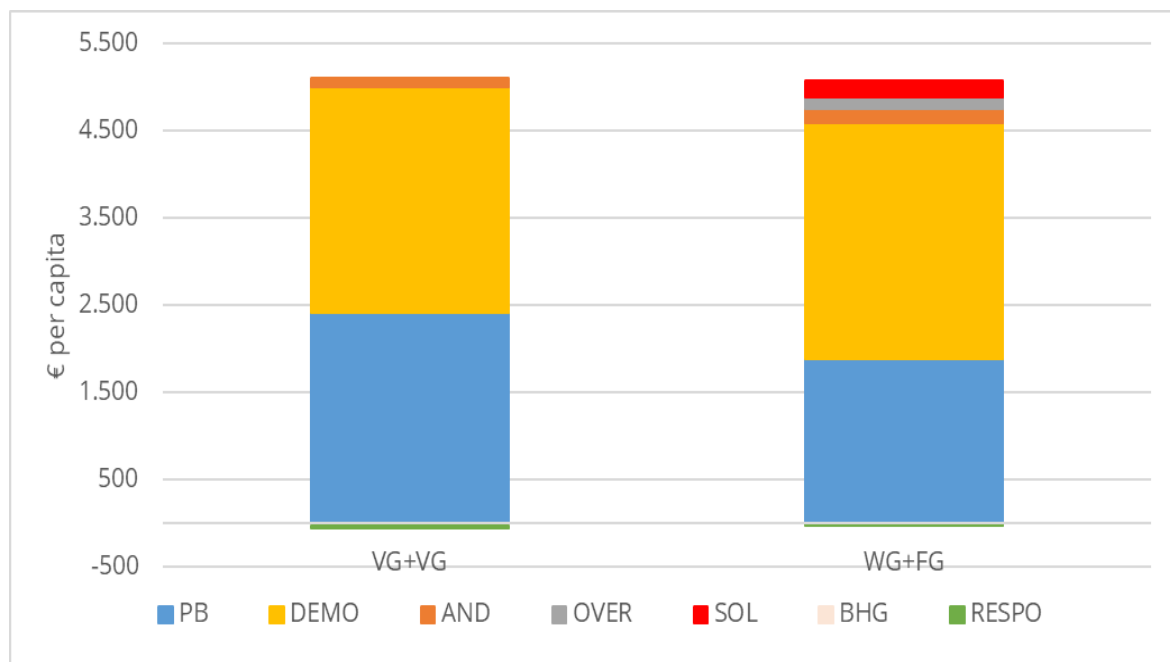
63. Voor Vlaanderen zijn de **overdrachten aangedreven door de personenbelasting (PB)** in verhouding belangrijker: zij vormen bijna de helft (47,4%) van de totale Vlaamse BFW-

²⁷ Met Vlaanderen wordt in dit hoofdstuk bedoeld: de Vlaamse overheid, en dat zowel voor de gewest- als gemeenschapsontvangsten.

ontvangsten. Bij Wallonië en de Franse gemeenschap ligt dit percentage op 36,7%. Het verschil wordt verklaard door de lagere belastingbasis in deze laatste entiteiten: de overdrachten aangedreven door de personenbelasting liggen in Vlaanderen per hoofd 27,6% hoger dan in de som van de Franse gemeenschap en het Waalse gewest (€ 2.403 versus € 1.883). Daarnaast wordt hoofdzakelijk het Waalse gewest gefinancierd door de aanvullende mechanismen (overgangsmechanisme, solidariteitsmechanisme) die in Vlaanderen budgettair niet of weinig van belang zijn.

64. De **overdrachten aangedreven door de demografie (DEMO)** zijn belangrijker voor de Franse dan voor de Vlaamse gemeenschap. Zij vormen 55,3% van de gecumuleerde overdrachten naar de Franse gemeenschap en het Waalse gewest, en 51,6% van de overdrachten naar Vlaanderen. Door haar demografische structuur ontvangt de Vlaamse gemeenschap (€2.596) vandaag € 106 per hoofd minder dan de Franse gemeenschap (€ 2.702). De komende decennia zal de demografische structuur van Vlaanderen echter wijzigen, waardoor het naar verhouding meer ontvangsten naar zich zal zien vloeien in vergelijking met de andere gemeenschappen (zie het volgende hoofdstuk).

Figuur 6: België, BFW-overdrachten naar Vlaanderen en het Waalse gewest en de Franse gemeenschap, belangrijkste componenten, uitvoeringsgegevens 2021, per capita in €

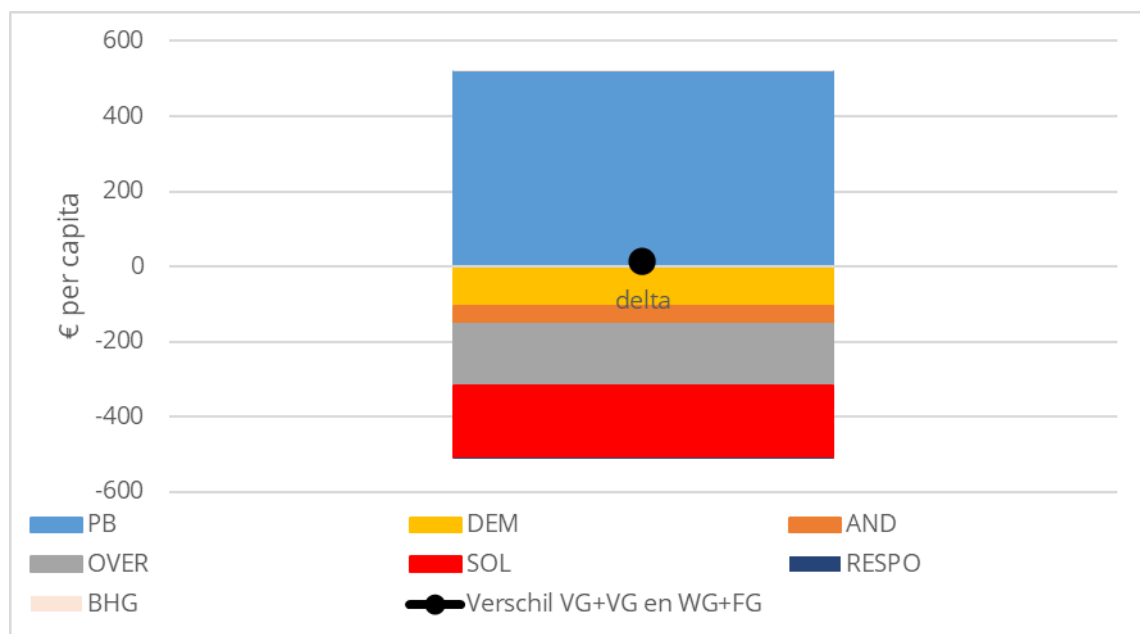

65. Via het **overgangsmechanisme (OVER, € 621 mln of € 170 per capita)** en het **mechanisme van nationale solidariteit (SOL, € 695 mln of € 191 per capita)** vloeien tenslotte middelen naar het Waalse gewest. Voor de Franse gemeenschap en Vlaanderen betekent het overgangsmechanisme een beperkte inhouding van respectievelijk € 155 mln (€ 34 per capita) en € 169 mln (€ 26 per capita).

66. Samengevat wordt het verschil (€ 13) in BFW-overdrachten per capita tussen Vlaanderen (€ 5.046 per capita) en de som van het Waalse gewest en de Franse gemeenschap (€ 5.033 per capita) verklaard door:

- Hogere overdrachten aangedreven door de personenbelastingen (PB) naar Vlaanderen: € +520 per capita²⁸;
- Hogere overdrachten aangedreven door de demografie (DEMO) naar de Franse gemeenschap: € -107 per capita;
- Hogere overdrachten via het overgangsmechanisme (OVER) naar hoofdzakelijk het Waalse gewest: € -162 per capita;
- Overdrachten naar het Waalse gewest via het solidariteitsmechanisme (SOL): € -191 per capita;
- De herfinanciering van BHG via de pendeldotatie gedragen door het Vlaamse en Waalse gewest: € +1 per capita;
- Lagere andere overdrachten (AND) naar Vlaanderen: € -48 per capita.

Figuur 7: België, BFW-overdrachten naar Vlaamse overheid en som Waalse gewest + Franse gemeenschap, verschil tussen beide entiteiten, uitvoeringsgegevens 2021, per capita in € (positief verschil = hogere ontvangst in Vlaanderen)

4.2.3 Brussels Hoofdstedelijk Gewest en Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie

67. De overige 7% (€ 4,11 mld) van de BFW-overdrachten vloeit hoofdzakelijk **naar het BHG en de GGC (€ 3,76 mld, 6,4% van de overdragen middelen)**. Door de asymmetrische staatsstructuur bij de gemeenschappen en de herfinanciering van het Hoofdstedelijke Gewest bij de 6de Staatshervorming verschilt de ontvangstenstructuur van de Brusselse entiteiten sterk van deze van de

²⁸ Een negatief cijfer in deze vergelijking impliceert: een relatief lagere ontvangst voor Vlaanderen, en dus een relatief hogere voor het Waalse gewest en/of de Franse gemeenschap.

andere deelstaten. Het BHG ontvangt € 2,50 mld aan BFW-middelen (4,3% van de totale BFW-overdrachten), terwijl het bij de GGC om € 1,26 mld (2,1% van de totale BFW-overdrachten) gaat. De gemeenschapsuitgaven in Brussel tot en met de 5de Staatshervorming (in het bijzonder onderwijs) worden immers gefinancierd via de Vlaamse en Franse gemeenschappen.

De overdrachten naar het BHG per hoofd van de bevolking bedragen € 2.054, of € 376 meer dan de gemiddelde overdracht naar de gewesten. Via de financiering van de gemeenschappen ontvangt de GGC per hoofd (€ 1.032) ongeveer € 2.400 minder in vergelijking met de Vlaamse en Franse gemeenschap, wat verklaard wordt door haar geringere bevoegdheden.

68. De overdrachten aangedreven door de personenbelasting (35,1%, € 1.084 per capita) en de deze aangedreven door de demografie (33,8%, € 1.043 per capita) vormen elk ongeveer een derde van de gecombineerde BFW-ontvangsten van het BHG en de GGC. De **specifieke Brussel-dotaties** (16,5%, € 509 per capita) en het **solidariteitsmechanisme** (10,5%, € 323 per capita) zijn daarmee een zeer belangrijke specifieke ontvangstenbron voor het BHG.

4.2.4 Niet-zichtbare inhoudingen

Bijdrage aan de sanering van de financiën van Entiteit I

69. Zonder de **bijdrage aan de sanering van de financiën** van Entiteit I zouden de overdrachten naar de deelstaten in 2021 **€ 2,88 mld** hoger uitkomen (**€ 250 per Belgisch hoofd**). Deze inhouding komt overeen met 4,9% van de BFW-ontvangsten van de deelstaten. De saneringsbijdrage is groter voor de gewesten (€ +2,03 mld) dan voor de gemeenschappen (€ +849 mln). Zie Tabel 18 op pagina 53 voor een overzicht.

Via de verdeelsleutel (opbrengst personenbelasting) van de dotatie werk (gewesten) en de PB-dotatie (gemeenschappen) is de **inhouding relatief groter voor Vlaanderen**: per hoofd gaat het om € 262, € 35 meer dan het Waalse gewest en de Franse gemeenschap. Vlaanderen ontvangt 58,3% van de totale overdrachten en draagt 61,3% van de inlevering.

Bijdrage aan de vergrijzingskost

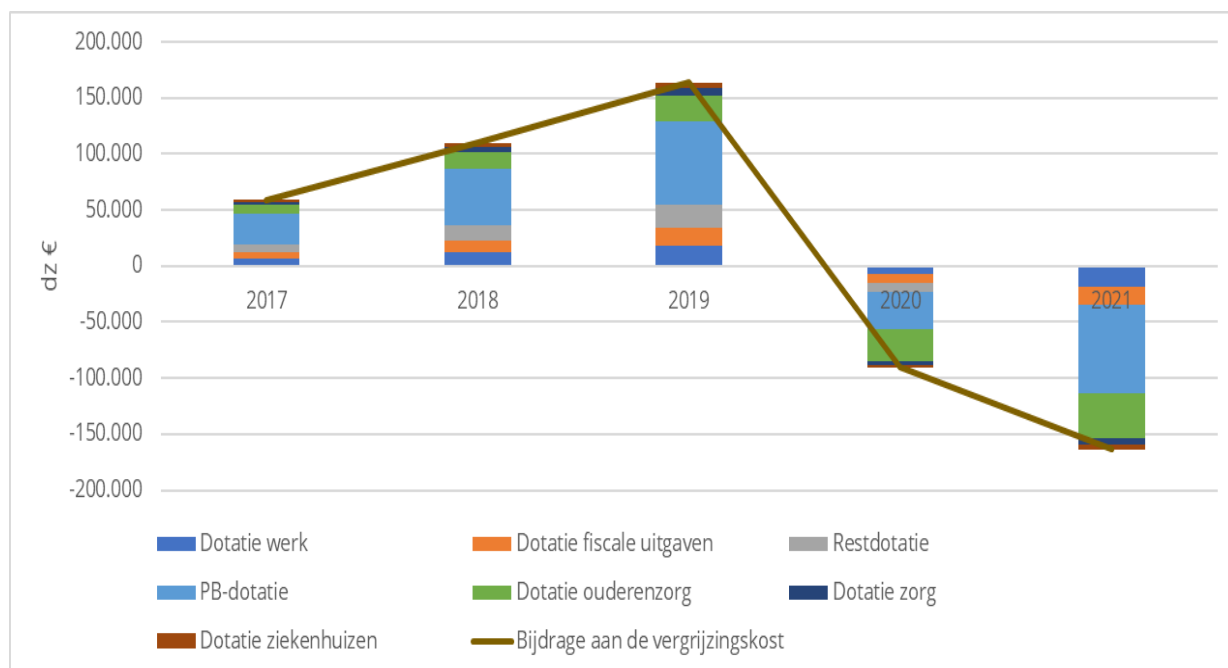
70. De opgebouwde **vergrijzingsbijdragen van de deelstaten van de afgelopen jaren (2017-2019) werden door het negatieve bbp-cijfer van coronajaar 2020 en de sterke economische groei van relancejaar 2021 omgevormd tot een feitelijke netto ontvangst**. De resultaten worden in Tabel 19 op pagina 53 gevonden, en gevisualiseerd voor de periode 2017-2021 in Figuur 8.

De (negatieve) inlevering bedraagt in 2021 € -35 mln via de gewesten en € -129 mln via de gemeenschappen, of in totaal € -163 mln. Vlaanderen ontvangt 64,6% van de bijkomende ontvangst, terwijl deze verhouding op 31,0% ligt voor het Waalse gewest en de Franse gemeenschap. De komende jaren zal de bijdrage aan de vergrijzingskosten terug omgevormd worden tot een inlevering, gegeven de vandaag geraamde macro-economische parameters.

Som van de inhoudingen

71. De **som van beide inhoudingen** op de BFW-overdrachten resulteert in een totaal van **€ 2,72 mld** in 2021. Vlaanderen draagt daarvan 61,1% (overgedragen middelen: 58,3%), het Waalse gewest en de Franse gemeenschap 30,7% (overgedragen middelen: 34,7%), en het BHG en de GGC 8,0% (overgedragen middelen: 6,4%). Zie Tabel 20 op pagina 54.

Figuur 8: België, bijdrage aan de vergrijzingskost door de deelstaten, 2017-2021, in dz €

4.3 Vaststellingen

72. De som van de BFW-middelen, dus het **geheel van de overdrachten via de BFW naar gewesten en gemeenschappen**, komt uit op een totaal van **€ 58,55 mld** in 2021. De gemeenschappen ontvangen de meeste middelen: € 39,41 mld of 67,3% van de BFW-overdrachten.

73. De belangrijkste componenten van de BFW-overdrachten zijn de overdrachten aangedreven door de **personenbelasting (PB)**, hoofdzakelijk via de gewesten, en deze aangedreven door **demografische parameters**, bij de gemeenschappen. De dotaties via de personenbelasting komen in 2021 neer op **€ 25,15 mld**, of **43,0%** van de BFW-overdrachten. De overdrachten gebaseerd op demografische parameters **€ 30,31 mld**, of **51,8%** van de totale overdrachten.

Er mag in onderstaande vergelijking niet uit het oog verloren worden dat de gemeenschapsuitgaven tot en met de 5de Staatshervorming in Brussel (onderwijs, cultuur en een deel van welzijn) worden gefinancierd via de Vlaamse en Franse gemeenschappen, waarvoor de middelen ook in hun dotaties zijn opgenomen.

74. Voor Vlaanderen zijn de **overdrachten aangedreven door de personenbelastingen (PB)** belangrijker: zij vormen bijna de helft (47,4%) van de totale Vlaamse BFW-ontvangsten (Waals gewest + Franse gemeenschap: 36,7%). Het verschil wordt verklaard door de lagere belastingbasis in deze laatste entiteiten: de overdrachten aangedreven door de personenbelasting liggen in Vlaanderen per hoofd 27,6% hoger dan in de Franse gemeenschap en het Waalse gewest (€ 2.404 versus € 1.883). Daarnaast wordt hoofdzakelijk het Waalse gewest gefinancierd door de aanvullende mechanismen (overgangsmechanisme, solidariteitsmechanisme) die in Vlaanderen budgettair niet of weinig van belang zijn.

75. De **overdrachten aangedreven door de demografie (DEMO)** zijn belangrijker voor de Franse gemeenschap. Zij vormen 55,3% van de gecumuleerde overdrachten naar de som van de

Franse gemeenschap en het Waalse gewest, en 51,6% van de vergelijkbare overdrachten naar Vlaanderen. Door haar demografische structuur ontvangt de Vlaamse gemeenschap (€2.596) vandaag € 107 per hoofd minder dan de Franse gemeenschap (€ 2.702). De komende decennia zal de demografische structuur van Vlaanderen geleidelijk wijzigen, waardoor het naar verhouding meer ontvangsten naar zich zal zien vloeien in vergelijking met de andere gemeenschappen.

76. De overige 7% (€ 4,11 mld) van de BFW-overdrachten in 2021 vloeit hoofdzakelijk **naar het BHG en de GGC (€ 3,76 mld, 6,4% van de overdragen middelen)**. Door de asymmetrische staatsstructuur bij de gemeenschappen en de herfinanciering van het Hoofdstedelijke Gewest bij de 6de Staatshervorming verschilt de ontvangstenstructuur van de Brusselse entiteiten sterk van deze van de andere deelstaten.

Het BHG ontvangt € 2,50 mld aan BFW-middelen (4,3% van de totale overdrachten), terwijl het bij de GGC om € 1,26 mld (2,1% van de overdrachten) gaat. De overdrachten naar het BHG per hoofd van de bevolking bedragen € 2.054, of € 376 meer dan de gemiddelde overdrachten naar de gewesten. Via de financiering van de gemeenschappen ontvangt de GGC per hoofd (€ 1.032) dan weer ongeveer € 2.399 minder vergeleken met de Vlaamse en Franse gemeenschap. De gemeenschapsuitgaven in Brussel tot en met de 5de Staatshervorming (in het bijzonder onderwijs) worden gefinancierd via de Vlaamse en Franse gemeenschappen, waarvoor deze entiteiten ook middelen ontvangen.

77. De overdrachten aangedreven door de personenbelasting (35,1%, € 1.084 per capita) en deze door de demografie (33,8%, € 1.043 per capita) vormen elk ongeveer een derde van de gecombineerde BFW-ontvangsten van het BHG en de GGC. De **specifieke Brussel-dotaties** (16,5%, € 509 per capita) en het **solidariteitsmechanisme** (10,5%, € 323 per capita) vormen dan ook een zeer belangrijke specifieke ontvangstenbron voor het BHG.

Tabel 17: België, BFW-overdrachten naar de gewesten en gemeenschappen, uitvoeringsgegevens 2021, overzicht, in dz € en %

		Vlaanderen (VG + VG)			WG + FG			BHG + GGC			Federale overheid		
		Totaal	%	Per capita	Totaal	%	Per capita	Totaal	%	Per capita	Totaal	%	Per capita
PB	Overdrachten aangedreven door de personenbelasting	16.190.748	47,4%	2.403	7.460.212	36,7%	1.883	1.322.085	35,1%	1.084	25.152.238	43,0%	2.183
PB	GEW bruto-opcentiemen	7.856.579	23,0%	1.181	3.361.133	16,6%	921	969.405	25,8%	795	12.187.117	20,8%	1.058
PB	GEW dotatie werk	1.317.412	3,9%	198	570.911	2,8%	156	171.658	4,6%	141	2.059.981	3,5%	179
PB	GEW dotatie fiscale uitgaven	1.222.234	3,6%	184	529.665	2,6%	145	159.256	4,2%	131	1.911.155	3,3%	166
PB	GEM voorafname federale PB	5.794.524	17,0%	840	2.998.503	14,8%	660	21.766	0,6%	18	8.993.985	15,4%	781
DEM	Overdrachten aangedreven door demografie	17.625.754	51,6%	2.596	11.232.184	55,3%	2.702	1.272.473	33,8%	1.043	30.305.267	51,8%	2.630
DEM	GEM btw-overdracht	10.104.838	29,6%	1.465	7.382.615	36,4%	1.624	0	0,0%	0	17.577.892	30,0%	1.526
DEM	GEM gezinsbijslagen	4.124.817	12,1%	620	2.348.389	11,6%	658	876.451	23,3%	718	7.398.120	12,6%	642
DEM	GEM ouderenzorg	2.825.193	8,3%	425	1.235.454	6,1%	346	297.576	7,9%	244	4.388.451	7,5%	381
DEM	GEM gezondheidszorgen	541.948	1,6%	81	258.482	1,3%	72	114.997	3,1%	94	922.060	1,6%	80
DEM	GEM ziekenhuizen	28.958	0,1%	4	7.243	0,0%	2	-16.551	-0,4%	-14	18.744	0,0%	2
AND	Andere	704.953	2,1%	105	587.551	2,9%	153	92.140	2,4%	76	1.392.481	2,4%	121
AND	GEW restdotatie	525.210	1,5%	79	431.709	2,1%	118	86.613	2,3%	71	1.043.532	1,8%	91
AND	GEW Kost inning gewestelijke belastingen	51.591	0,2%	8	15.189	0,1%	4	5.527	0,1%	5	72.307	0,1%	6
AND	GEM justitiehuisen	60.621	0,2%	9	40.642	0,2%	9	0	0,0%	0	101.969	0,2%	9
AND	GEM interuniversitaire attractiepolen	18.703	0,1%	3	14.695	0,1%	3	0	0,0%	0	33.399	0,1%	3
AND	GEM plantentuin Meise	7.772	0,0%	1	1.959	0,0%	0	0	0,0%	0	9.730	0,0%	1
AND	GEM buitenlandse studenten	41.057	0,1%	6	83.357	0,4%	18	0	0,0%	0	124.413	0,2%	11
AND	GEM senator Duitstalige Gemeenschap	0	0,0%	0	0	0,0%	0	0	0,0%	0	130	0,0%	0
AND	GEM bijkomende dotatie DG	0	0,0%	0	0	0,0%	0	0	0,0%	0	7.000	0,0%	1
OVER	overgangsmechanisme	-168.762	-0,5%	-26	465.177	2,3%	136	63.400	1,7%	52	350.734	0,6%	30
OVER	GEW overgangsmechanisme	-321.557	-0,9%	-48	620.539	3,1%	170	99.137	2,6%	81	398.120	0,7%	35
OVER	GEM overgangsmechanisme	152.795	0,4%	22	-155.362	-0,8%	-34	-35.738	-0,9%	-29	-47.386	-0,1%	-4
SOL	GEW Mechanisme nationale solidariteit	0	0,0%	0	695.488	3,4%	191	393.861	10,5%	323	1.089.349	1,9%	95

		Vlaanderen (VG + VG)			WG + FG			BHG + GGC			Federale overheid		
		Totaal	%	Per capita	Totaal	%	Per capita	Totaal	%	Per capita	Totaal	%	Per capita
BHG	Herfinanciering BHG	-27.203	-0,1%	-4	-16.797	-0,1%	-5	620.831	16,5%	509	576.831	1,0%	50
BHG	GEW pendeldotatie	-27.203	-0,1%	-4	-16.797	-0,1%	-5	44.000	1,2%	36	0	0,0%	0
BHG	GEW internationale ambtenaren	0	0,0%	0	0	0,0%	0	176.895	4,7%	145	176.895	0,3%	15
BHG	GEW gemeenten	0	0,0%	0	0	0,0%	0	42.621	1,1%	35	42.621	0,1%	4
BHG	GEW Stad Brussel	0	0,0%	0	0	0,0%	0	119.642	3,2%	98	119.642	0,2%	10
BHG	GEW taalpremies	0	0,0%	0	0	0,0%	0	28.376	0,8%	23	28.376	0,0%	2
BHG	GEW mobiliteit	0	0,0%	0	0	0,0%	0	154.297	4,1%	126	154.297	0,3%	13
BHG	GEW specifieke uitgaven	0	0,0%	0	0	0,0%	0	55.000	1,5%	45	55.000	0,1%	5
RESPO	responsabiliseringsmechanisme	-188.579	-0,6%	-27	-121.727	-0,6%	-27	-1.761	0,0%	-1	-314.210	-0,5%	-27
RESPO	GEW responsabiliseringsmechanisme	-188.579	-0,6%	-27	-6.790	0,0%	-2	-1.699	0,0%	-1	-197.068	-0,3%	-17
RESPO	GEM responsabiliseringsmechanisme	0	0,0%	0	-114.937	-0,6%	-25	-62	0,0%	0	-117.142	-0,2%	-10
	NETTO TOTAAL (incl. inhoudingen)	34.136.912	100,0%	5.046	20.302.088	100,0%	5.033	3.763.029	100,0%	3.085	58.552.690	100,0%	5.082
SANER	Bijdrage aan sanering entiteit I	1.765.148	5,2%	262	885.021	4,4%	227	225.292	6,0%	185	2.880.425	4,9%	250
SANER	GEW saneringsbijdrage	1.224.423	3,6%	184	605.211	3,0%	166	201.787	5,4%	165	2.031.422	3,5%	176
SANER	GEM saneringsbijdrage	540.724	1,6%	78	279.810	1,4%	62	23.505	0,6%	19	849.003	1,4%	74
VERGR	Bijdrage aan de vergrijzingskost	-105.621	-0,3%	-16	-50.588	-0,2%	-12	-6.888	-0,2%	-6	-163.441	-0,3%	-14
VERGR	GEW vergrijzingskost	-22.342	-0,1%	-3	-9.622	0,0%	-3	-2.906	-0,1%	-2	-34.869	-0,1%	-3
VERGR	GEM vergrijzingskost	-83.279	-0,2%	-12	-40.966	-0,2%	-10	-3.982	-0,1%	-3	-128.572	-0,2%	-11
	BRUTO TOTAAL (excl. inhoudingen)	35.796.439	104,9%	5.293	21.136.521	104,1%	5.248	3.981.434	105,8%	3.264	61.269.674	104,6%	5.318

Opmerking: voor de BFW-overdrachten naar de Duitstalige gemeenschap, COCOF en de VGC, zie Tabel 13 op pagina 41.

Tabel 18: België, saneringsbijdrage van de gewesten en gemeenschappen, uitvoeringsgegevens 2021, overzicht, in dz € en %

	VG+VG			WG+FG			BHG+GGC			DG			Federale overheid		
	Totaal	Aandeel entiteit	Per capita	Totaal	Aandeel entiteit	Per capita	Totaal	Aandeel entiteit	Per capita	Totaal	Aandeel entiteit	Per capita	Totaal	Aandeel entiteit	Per capita
Saneringsbijdrage: GEW	1.224.423	60,3%	184	605.211	29,8%	166	201.787	9,9%	165				2.031.422	100,0%	176
Dotatie werk	1.224.423	64,0%	184	530.614	27,7%	145	159.542	8,3%	131				1.914.579	100,0%	166
Solidariteitsmechanisme	0	0,0%	0	74.598	63,8%	20	42.245	36,2%	35				116.843	100,0%	10
Saneringsbijdrage: GEM	540.724	63,7%	78	279.810	33,0%	62	23.505	2,8%	19	4.965	0,6%	64	849.003	100,0%	74
Saneringsbijdrage SOM	1.765.148	61,3%	262	885.021	30,7%	227	225.292	7,8%	185	4.965	0,2%	64	2.880.425	100,0%	250

Tabel 19: België, bijdrage aan de vergrijzingskost van de gewesten en gemeenschappen, uitvoeringsgegevens 2021, overzicht, in dz € en %

	VG+VG			WG+FG			BHG+GGC			DG			Federale overheid		
	Totaal	Aandeel entiteit	Per capita	Totaal	Aandeel entiteit	Per capita	Totaal	Aandeel entiteit	Per capita	Totaal	Aandeel entiteit	Per capita	Totaal	Aandeel entiteit	Per capita
Bijdrage aan de vergrijzingskost: GEW	-22.342	64,1%	-3	-9.622	27,6%	-3	-2.906	8,3%	-2				-34.869	100,0%	-3
Dotatie werk	-11.669	64,0%	-2	-5.057	27,7%	-1	-1.521	8,3%	-1				-18.247	100,0%	-2
Dotatie fiscale uitgaven	-10.826	64,0%	-2	-4.692	27,7%	-1	-1.411	8,3%	-1				-16.929	100,0%	-1
Restdotatie	154	50,3%	0	127	41,4%	0	25	8,3%	0				307	100,0%	0
Bijdrage aan de vergrijzingskost: GEM	-83.279	64,8%	-12	-40.966	31,9%	-10	-3.982	3,1%	-3	-345	0,3%	-4	-128.572	100,0%	-11
PB-dotatie	-51.327	65,8%	-7	-26.560	34,0%	-6	-135	0,2%	0	0	0,0%	0	-78.023	100,0%	-7
ouderenzorg	-26.100	64,4%	-4	-11.414	28,2%	-3	-2.749	6,8%	-2	-279	0,7%	-4	-40.542	100,0%	-4
gezondheidszorgen	-3.373	58,8%	-1	-1.609	28,0%	0	-716	12,5%	-1	-41	0,7%	-1	-5.740	100,0%	0
ziekenhuizen	-2.478	58,1%	0	-1.383	32,4%	0	-381	8,9%	0	-24	0,6%	0	-4.267	100,0%	0
Bijdrage aan de vergrijzingskost	-105.621	64,6%	-16	-50.588	31,0%	-12	-6.888	4,2%	-6	-345	0,2%	-4	-163.441	100,0%	-14

Tabel 20: België, som inhoudingen bij de gewesten en gemeenschappen, uitvoeringsgegevens 2021, overzicht, in dz € en %

	VG+VG			WG+FG			BHG+GGC			DG			Federale overheid		
	Totaal	Aandeel entiteit	Per capita	Totaal	Aandeel entiteit	Per capita	Totaal	Aandeel entiteit	Per capita	Totaal	Aandeel entiteit	Per capita	Totaal	Aandeel entiteit	Per capita
Saneringsbijdrage	1.765.148	61,3%	262	885.021	30,7%	227	225.292	7,8%	185	4.965	0,2%	64	2.880.425	100,0%	250
GEW	1.224.423	60,3%	184	605.211	29,8%	166	201.787	9,9%	165				2.031.422	100,0%	176
GEM	540.724	63,7%	78	279.810	33,0%	62	23.505	2,8%	19	4.965	0,6%	64	849.003	100,0%	74
Vergrijzingskost	-105.621	64,6%	-16	-50.588	31,0%	-12	-6.888	4,2%	-6	-345	0,2%	-4	-163.441	100,0%	-14
GEW	-22.342	64,1%	-3	-9.622	27,6%	-3	-2.906	8,3%	-2				-34.869	100,0%	-3
GEM	-83.279	64,8%	-12	-40.966	31,9%	-10	-3.982	3,1%	-3	-345	0,3%	-4	-128.572	100,0%	-11
Totaal	1.659.527	61,1%	247	834.433	30,7%	215	218.404	8,0%	179	4.620	0,2%	59	2.716.984	100,0%	236

5. Dynamiek op middellange termijn

5.1 BFW-overdrachten als percentage van het bbp

5.1.1 Doelstelling

78. Dit hoofdstuk brengt de **dynamiek van de BFW-overdrachten** naar alle deelstaten **op middellange termijn in kaart, vergelijkt de evoluties en poogt deze te verklaren**. De analyseperiode loopt tot 2039 en omvat dus de huidige en de komende drie legislaturen van de deelstaten.

De analyse hanteert de **verhouding van de BFW-overdrachten tot het (Belgische) bbp als vergelijkingsbasis**, om de dynamiek van de overdrachten in de loop van de tijd te kunnen vergelijken. Via deze gemeenschappelijke noemer worden zowel evoluties in de loop van de tijd als tussen deelloverheden in kaart gebracht.

5.1.2 Gemeenschappelijke noemer in tijdsreeksen

79. De decompositie-analyse in dit hoofdstuk geeft niet enkel de evolutie van de verschillende categorieën overdrachten aan, maar ook de 'drivers', dus de bepalende trends of variabelen die het resultaat aansturen. Tabel 4 op pagina 20 (gewesten) en Tabel 12 op pagina 40 (gemeenschappen) geeft een overzicht van de variabelen die de evolutie van elke overdracht en hun verdeling over de deelstaten bepalen.

Resultaten uitgedrukt in euro van 2021

80. Om de financiële stromen te kunnen vergelijken en interpreteren over een langere periode is een correcte vergelijkingsbasis noodzakelijk. Nominale cijfers in een langere tijdsreeks worden immers beïnvloed door macro-economische evolutie: de intrinsieke waarde van € 1 mld in 2021 is niet gelijk aan de waarde van € 1 mld in 2039. We drukken onderstaand de resultaten in een tijdsreeks steeds uit "in euro van 2021", waarmee strictu sensu bedoeld wordt: een bedrag van een bepaald jaar uitgedrukt in % bbp-van dat jaar, waarna dit percentage via het bbp van 2021 uitgedrukt wordt in euro van 2021.

Een fictief voorbeeld ter illustratie: een overdracht die groeit van € 5,0 mld in 2021 naar € 6,0 mld in 2022 realiseert een nominale groei met € 1 mld, of +20% ten opzichte van de eerste overdracht. Uitgedrukt in % bbp heeft deze groei echter een andere betekenis, aangezien het bbp in de loop van de tijd evolueert: € 5,0 mld in 2021 komt (gegeven een bbp van € 507,195 mld in 2021) overeen met 0,9858% bbp, terwijl € 6,0 mld in 2022 (gegeven een geraamd bbp van € 556,687 mld) neerkomt op 1,0778% bbp. Uitgedrukt in % bbp gaat de toename met € 1 mld dus om een stijging van 1,0778% bbp (2022) - 0,9858% bbp (2021) = 0,0920% bbp, of een verschil kleiner dan 0,1% bbp in vergelijking met het eerste cijfer. Wanneer we het resultaat voor 2022 in % bbp opnieuw uitdrukken in euro van 2021 ontstaat volgende resultaat: 1,0778% bbp komt in 2021 neer op € 5,464 mld. De nominale groei van € 5,0 mld (2021) naar € 6,0 mld (2022) komt uitgedrukt in euro van 2021 dus neer op een groei van € 5,464 mld - € 5,0 mld = € 464 mln.

We hanteren de werkwijze met "euro van 2021" gezien een evolutie uitdrukken in % bbp voor vele lezers abstract is, waardoor de betekenis van de evolutie moeilijk te vatten is. Vele lezers kunnen

bij € 500 mln zich iets concreets voorstellen, terwijl dat niet het geval is voor het gelijkaardige bedrag 0,1% bbp (in 2021).

Raming van nominale bbp-reeksen problematisch

81. De cijfers uitdrukken in euro van 2021 vereist een nominale cijferreeks van het Belgische bbp tot 2039. Bij opmaak van dit rapport zijn er geen actuele en betrouwbare bbp-deflatoren beschikbaar om de impact van de inflatie op het bbp voor de gehele periode te ramen.

Gezien deze beperkingen is er in dit rapport voor gekozen om de inflatievooruitzichten (en dus niet de deflatoren) als basis van de raming van het bbp in de gehele onderzoeksperiode te hanteren, en eveneens toe te passen op de jaren 2022 en 2023.

5.1.3 Decompositie om de dynamiek op langere termijn te duiden

82. De elementen noodzakelijk voor een decompositie van de budgettaire trajecten van gewesten en gemeenschappen zijn nu voor handen. De verschillen in de BFW-overdrachten in verhouding tot het BBP (ten opzichte van de BFW-overdrachten in verhouding tot het BBP van 2021) worden in de analyse opgedeeld in de volgende componenten:

- Veranderingen in de BFW-dotaties voor overgedragen bevoegdheden als gevolg van de **inhouding op de reële bbp-groei**. De inhouding op de reële bbp-groei is echter identiek voor de meeste dotaties, waardoor een verschillende evolutie van de overdracht naar deelstaat A in vergelijking met deelstaat B dus niet verklaard wordt door deze component.
- Veranderingen in de BFW-dotaties voor overgedragen bevoegdheden als gevolg van **demografische evoluties**. Bij de demografische variabelen is er wel een verschillende impact: bijvoorbeeld een toename van het aantal 80+ers zal tot uiting komen in de dotatie voor ouderenzorg. Idem dito voor het aantal minder dan 18-jarigen voor de dotatie kinderbijslag.
- Veranderingen in de BFW-overdrachten als gevolg van de **dotaties ter herfinanciering van het BHG**. Deze dotaties zijn minder gekoppeld aan de reële bbp-groei vergeleken met de andere dotaties.
- Veranderingen in de BFW-overdrachten als gevolg van het **responsabiliseringsmechanisme**. Het responsabiliseringsmechanisme is een belangrijke inhouding die de komende jaren (tot en met 2028) in omvang zal toenemen. De responsabiliseringsbijdragen worden in Vlaanderen (gewest, gemeenschap, VGC) bij de gewestontvangsten verwerkt, terwijl ze in Wallonië bijna integraal bij de Franse gemeenschap worden geregistreerd.
- Veranderingen in de BFW-overdrachten als gevolg van het **overgangsmechanisme**. Het overgangsmechanisme is een tijdelijk mechanisme, dat tijdens de volgende twee regionale legislaturen (tot en met 2034) zal uitdoven.
- Veranderingen in de BFW-overdrachten als gevolg van het **solidariteitsmechanisme** en de **bruto-opcentiemen**. Deze laatste twee componenten hangen in belangrijke mate af van de evolutie van de (regionale verdeling van de) personenbelasting, die in deze analyse vanaf 2027 constant gehouden wordt.

Bijlage 1 vanaf pagina 81 geeft meer duiding over de achterliggende parameters en empirische basisgegevens. Bijlage 3 vanaf pagina 117 geeft een verduidelijking van de methodologische stappen gezet voor deze decompositie.

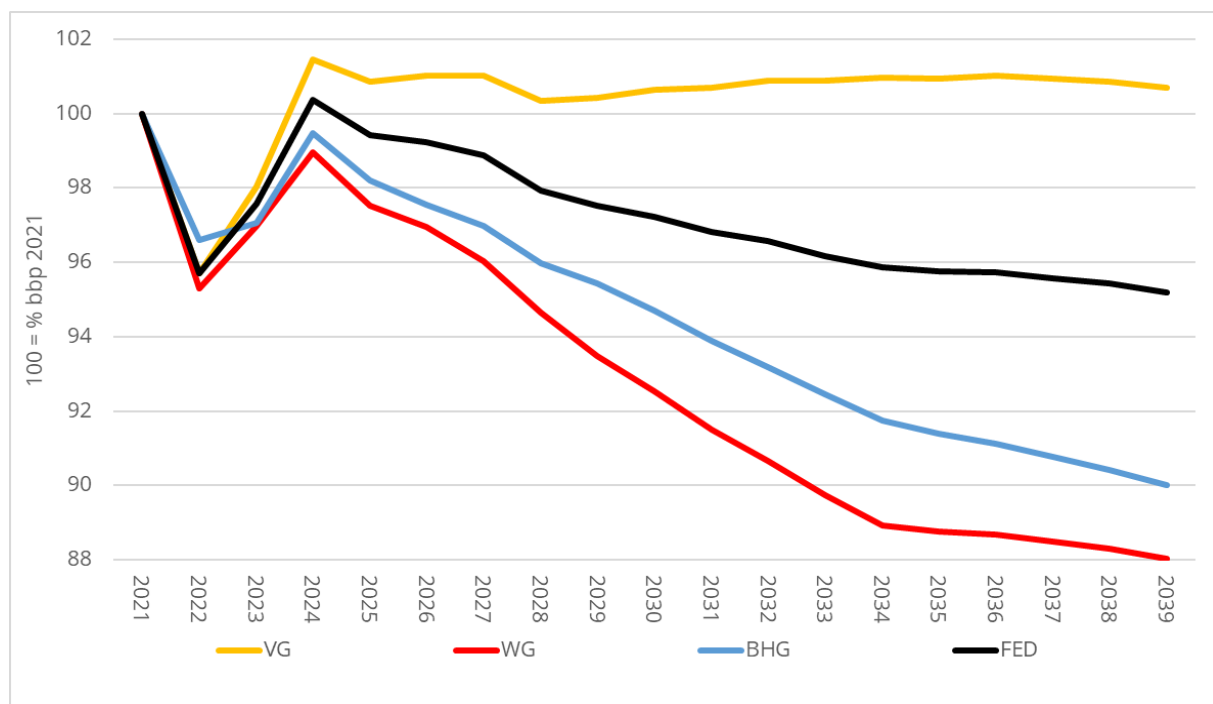
5.2 Resultaten bij de gewesten

5.2.1 Dynamiek

Bbp-verhouding van de BFW-overdrachten

83. De **gecumuleerde BFW-overdrachten naar de gewesten** bedragen in 2021 € 19,14 mld (3,77% van het bbp) en worden in 2039 geraamd op € 36,91 mld, wat neerkomt op 3,59% van het bbp in 2039 of een **daling met 0,18% bbp ten opzichte van 2021** (€ -920 mln in euro van 2021). Onderstaand bespreken we niet de geraamde evoluties in lopende euro's, maar wel in % van het jaarlijkse bbp inclusief de vertaling in euro van 2021. Tabel 25 vanaf pagina 90 geeft de resultaten van de verschillende overdrachten in lopende euro's, terwijl Tabel 26 vanaf pagina 92 de belangrijkste bevindingen samenvat. Figuur 9 geeft een visualisering van de dynamiek bij de gewesten.

Figuur 9: België, evolutie BFW-overdrachten in verhouding tot bbp, met bbp-verhouding 2021 = 100

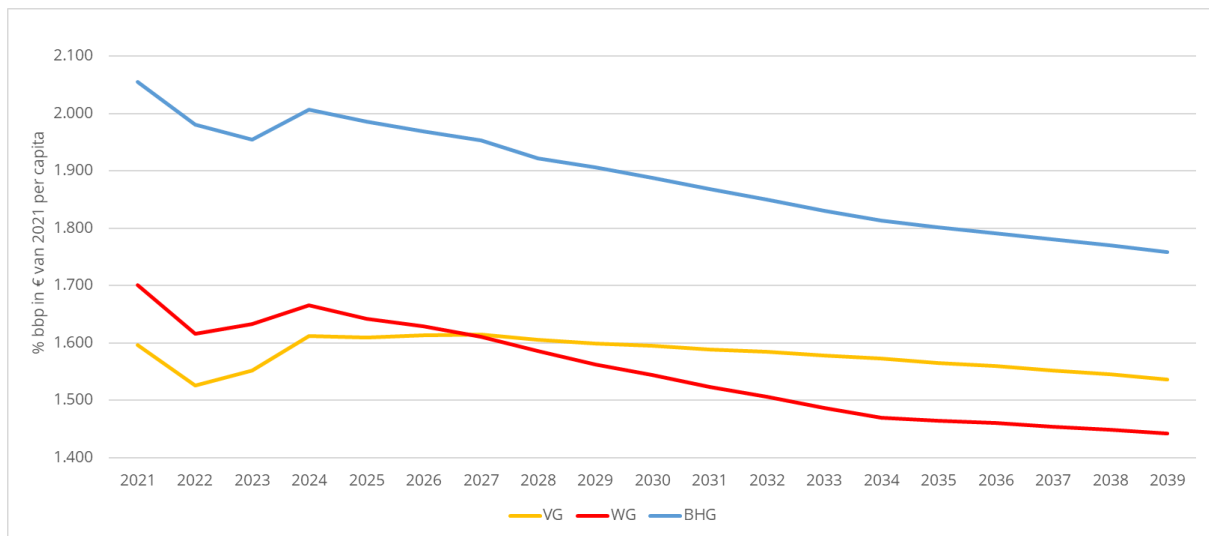
84. Er worden significante verschillen tussen de gewesten gedocumenteerd. De **Vlaamse BFW-ontvangsten blijven (uitgedrukt in % bbp) boven het niveau van 2021** liggen: van 2,06% bbp in 2021 naar 2,07% bbp in 2039 (+0,01% bbp of € 72 mln in vergelijking met 2021). Het Vlaamse gewest is het enige dat zijn BFW-overdrachten in verhouding tot de economie de komende decennia niet ziet terugvallen (en zelfs ziet licht aangroeien).

De **overdrachten naar het Waalse Gewest dalen in % van het bbp de komende jaren sterk**: van 1,22% bbp in 2021 naar 1,08% bbp in 2039, of een daling met -0,14% bbp (€ -686 mln in euro

van 2021). Het Waalse Gewest ontvangt in 2039 30,0% van de totale overdrachten naar de gewesten, maar draagt 80,6% van de bijkomende minderontvangsten tussen 2021 en 2039.

De **BFW-ontvangsten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest dalen in % van het bbp eveneens sterk doorheen de analyseperiode, al is de terugval iets minder groot dan bij het Waalse Gewest**: van 0,49% bbp in 2021 naar 0,44% bbp in 2039, of een daling met 0,05% bbp (wat in 2021 € -250 mln zou impliceren). In 2039 zijn 27,2% van de totale minderoverdrachten te situeren bij het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, terwijl deze entiteit 12,4% van de totale overdrachten ontvangt.

Figuur 10: België, evolutie verhouding BFW-overdrachten naar de gewesten tot het bbp, exclusief responsabiliseringsmechanisme, in % bbp en in euro van 2021 per capita

Resultaten per hoofd van de bevolking

85. Hoofdstuk 2 verduidelijkt dat het **Vlaamse gewest in 2021 de laagste BFW-overdrachten (exclusief het responsabiliseringsmechanisme) in verhouding tot de bevolking** registreerde: **€ 1.597 per capita**, of € 105 per capita minder dan het **Waalse gewest (€ 1.702 per capita)** en € 460 minder dan het **BHG (€ 2.053 per capita)**. Zie Figuur 10.

Door de stijgende bevolking in het **Vlaamse gewest** zullen de BFW-overdrachten naar de Vlaamse overheid in verhouding tot het bbp per capita de komende jaren geleidelijk dalen tot **€ 1.537 euro van 2021 in 2039**, of **€ 60 euro van 2021 lager dan in 2021**.

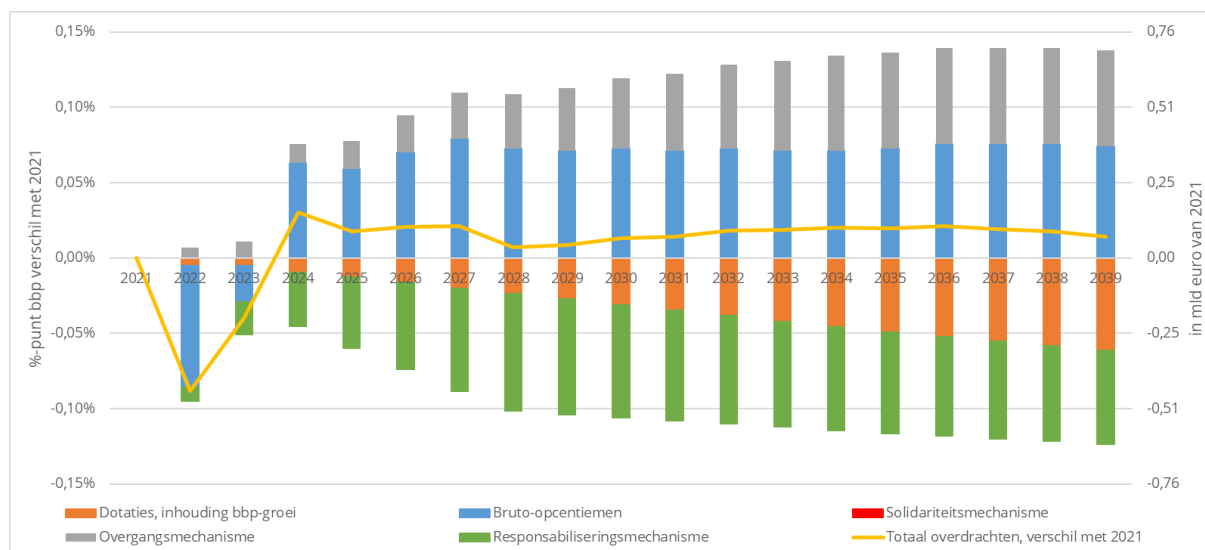
Bij het **Waalse gewest** is de terugval veel sterker: **tegen 2039 dalen de overdrachten per capita tot € 1.442 euro van 2021**, of **€ 260 euro van 2021 per capita minder in vergelijking met 2021**. Vanaf 2027 wordt geraamd dat de Vlaamse BFW-overdrachten per hoofd hoger liggen dan de Waalse.

De **Brusselse BFW-ontvangsten** liggen vandaag per capita het hoogste, maar deze nemen ook sterker af. In 2039 bedragen ze per capita **€ 1.759 euro van 2021**, een **daling met € 295 euro van 2021 per Brusselaar**. De kloof met de andere gewesten wordt met andere woorden kleiner.

5.2.2 Verklaring en duiding

86. De verschillen in de BFW-overdrachten naar de gewesten worden door verschillende elementen verklaard. Figuur 11 op pagina 59 geeft de elementen relevant voor het Vlaamse gewest, Figuur 12 voor het Waalse gewest en Figuur 13 voor het Hoofdstedelijk Gewest. Tabel 27 vanaf pagina 93 geeft de achterliggende cijfers.

Figuur 11: Vlaamse gewest, evolutie BFW-overdrachten in verhouding tot het bbp, decompositie van het verschil met 2021, gecumuleerd, in procentpunt bbp

Beperkte koppeling gewestdotaties aan reële bbp-groei

87. De **beperkte koppeling van de gewestdotaties aan de reële bbp-groei** (bbp) door de hoger verduidelijkte inhoudingen is een belangrijke verklaring voor het dalende aandeel van de BFW-overdrachten in vergelijking met het bbp van 2021 (2039: -0,13% bbp of € -656 mln in euro van 2021).

Deze component weegt in verhouding veel zwaarder door voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, omdat de meeste bijzondere Brusseldotaties (de zogenaamde herfinanciering van het BHG) niet of slechts gedeeltelijk gekoppeld zijn aan de reële bbp-groei. Door de meer beperkte bbp-koppeling liggen de ontvangsten uit de BFW-dotaties voor het BHG tegen 2039 0,04% bbp (€ 184 mln in euro van 2021) lager. Voor het grotere Waalse gewest komt deze minderontvangst neer op 0,03% bbp (€ 161 mln in euro van 2021).

Bruto-opcentiemen

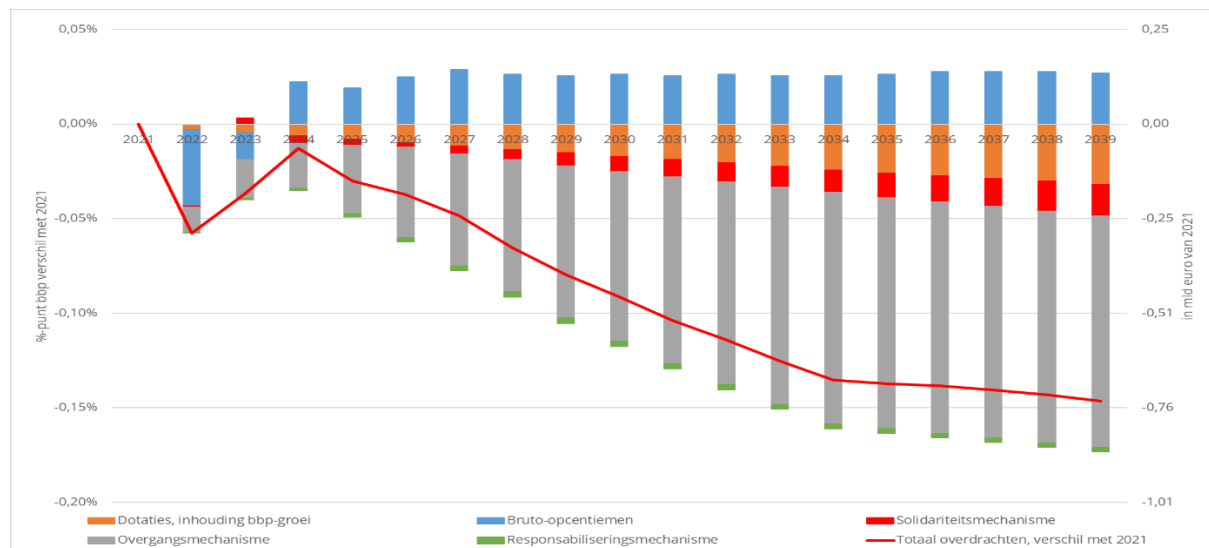
38. De **bruto-opcentiemen groeien op basis van de gehanteerde ramingen tot 2027 sneller dan het bbp in alle gewesten**, al is de toename groter in Vlaanderen (+0,07% bbp, € +376 mln in euro van 2021) in verhouding tot het Waalse (+0,03% bbp, € +136 mln in euro van 2021) of Brusselse gewest (+0,01% bbp, € +58 mln in euro van 2021).

Overgangsmechanisme

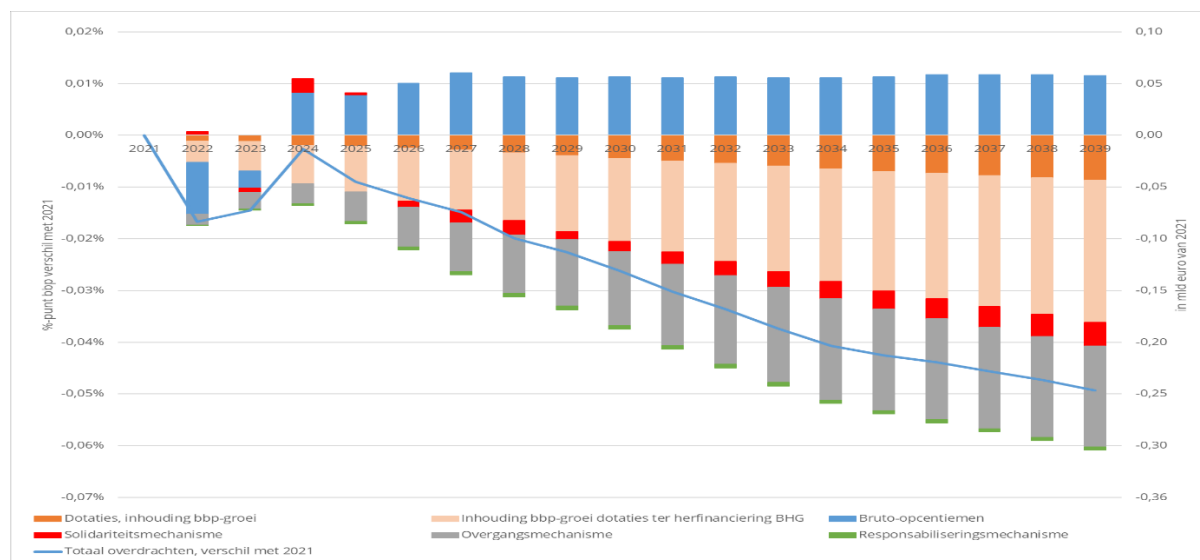
88. Het **geleidelijk (2025-2034) verdwijnen van de overgangsmechanismen heeft een verschillende impact op de drie gewesten**. Het is in % van het bbp de belangrijkste aandrijver voor de terugval van de BFW-overdrachten naar het Waalse gewest: tot -0,12% bbp in 2034 (€ -621 mln in euro van 2021). Bij het Brussels Hoofdstedelijk Gewest resulteert het verdwijnen van het

overgangsmechanisme eveneens in aanzienlijke minderontvangsten (in % van het bbp), al is de impact in verhouding kleiner dan bij het Waalse gewest (-0,02% bbp, of € -99 mln in euro van 2021). Voor het Vlaamse gewest zorgt het wegvallen van het overgangsmechanisme in een beperkte meeroverdracht van 0,06 % bbp (€ 322 mln in euro van 2021).

Figuur 12: Waalse gewest, evolutie BFW-overdrachten in verhouding tot het bbp, decompositie van het verschil met 2021, gecumuleerd, in procentpunt bbp

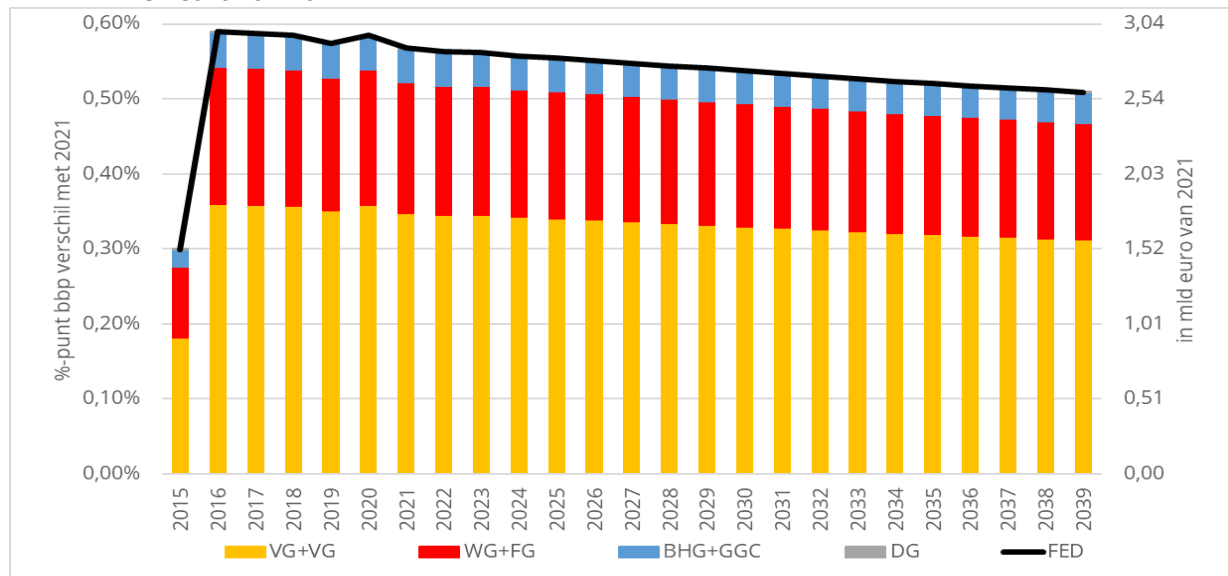
Figuur 13: BHG, evolutie BFW-overdrachten in verhouding tot het bbp, decompositie van het verschil met 2021, gecumuleerd, in procentpunt bbp

Responsabiliseringsbijdrage

89. De responsabiliseringsbijdragen (bijdrage aan de federale uitbetaling van pensioenen voor ambtenaren) worden in Vlaanderen (gewest, gemeenschap, VGC) bij de gewestontvangsten verwerkt, terwijl ze in Wallonië bijna integraal bij de Franse gemeenschap worden geregistreerd. De impact van het responsabiliseringsmechanisme voor het Vlaamse gewest in % van het bbp is dan ook veel groter (-0,06% bbp of € -314 mln in euro van 2021 tegen 2039) dan bij de andere gewesten.

Figuur 14: België, bijdrage van de gewesten aan de sanering van de financiën van entiteit I, in % bbp en euro van 2021

5.2.3 Niet-zichtbare inhoudingen

Bijdrage aan de sanering van de financiën van Entiteit I

90. Bij het startjaar van de BFW na de 6de staatshervorming (2015) bedroeg de saneringsbijdrage van de gewesten 0,21% van het bbp, of € 1,07 mld in euro van 2021. Bij de tweede inlevering in 2016 liep de inhouding op tot 0,42% van het bbp, of € 2,11 mld in euro van 2021.

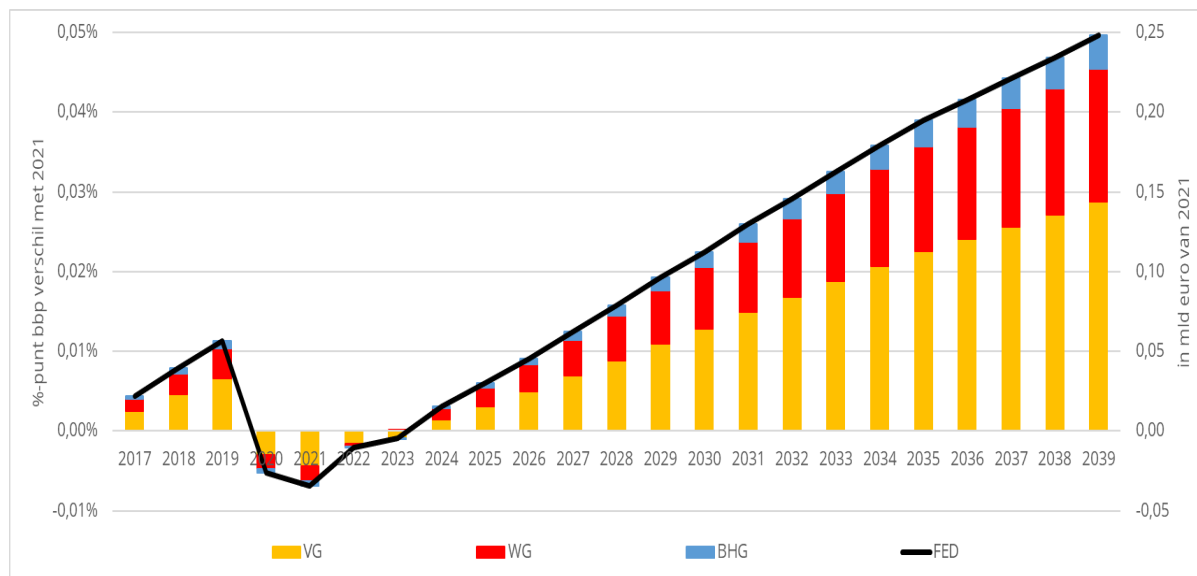
Door de inhoudingen op de reële bbp-groei neemt de saneringsbijdrage in verhouding tot het bbp in de loop van de tijd beperkt af. In 2039 bedraagt de saneringsbijdrage **0,36% van het bbp** (€ 1,82 mld in euro van 2021), of **0,04% bbp minder dan in 2016** (€ -211 mln in euro van 2021). Zie Figuur 14 op pagina 61 en Tabel 28 op pagina 95.

Bijdrage aan de vergrijzingskost

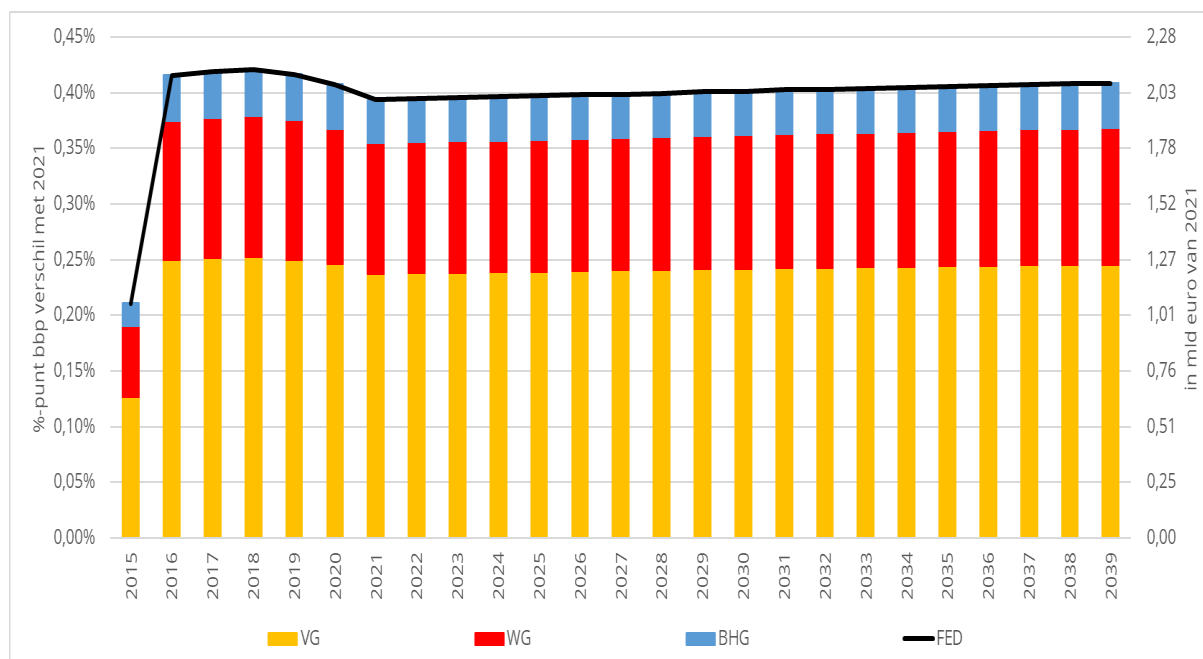
91. Zoals verduidelijkt in Hoofdstuk 2 evolueerden de opgebouwde bijdragen aan de vergrijzingskosten door de gewesten tijdens de coronajaren tot een feitelijke netto ontvangst. In 2021 bedraagt deze (negatieve) inlevering -0,01% van het bbp, of € -35 mln.

De komende jaren wordt de **netto ontvangst terug een inlevering**, gegeven de huidige ramingen voor de bbp-groei. De bijdrage van de gewesten aan de vergrijzingskosten nemen in % van het bbp jaarlijks gestaag toe, tot een **inlevering van 0,05% van het bbp** (€ 252 mln in euro van 2021) **tegen 2039**. Zie Tabel 29 op pagina 96 evenals Figuur 15.

Figuur 15: België, bijdrage van de gewesten aan de federale vergrijzingskost, in % bbp en euro van 2021

Figuur 16: België, som van de inhoudingen van de gewesten, in % bbp en euro van 2021

Som van de inhoudingen op de gewestoverdrachten

92. De som van beide inhoudingen impliceert in 2021 een inlevering van 0,39% van het bbp (€ 2,00 mld). **De komende jaren zal de saneringsbijdrage in verhouding tot het bbp afnemen, terwijl de bijdrage aan de vergrijzingskost in verhouding tot de economie net zal toenemen.** Het resultaat van beide bewegingen leidt tot een **som van 0,41% bbp** (€ 2,07 mld in euro van 2021) **tegen 2039**, zijnde een toename met 0,01 %-bbp (€ 75 mln in euro van 2021) ten opzichte van 2021. Zie Figuur 16 en Tabel 30 op pagina 97.

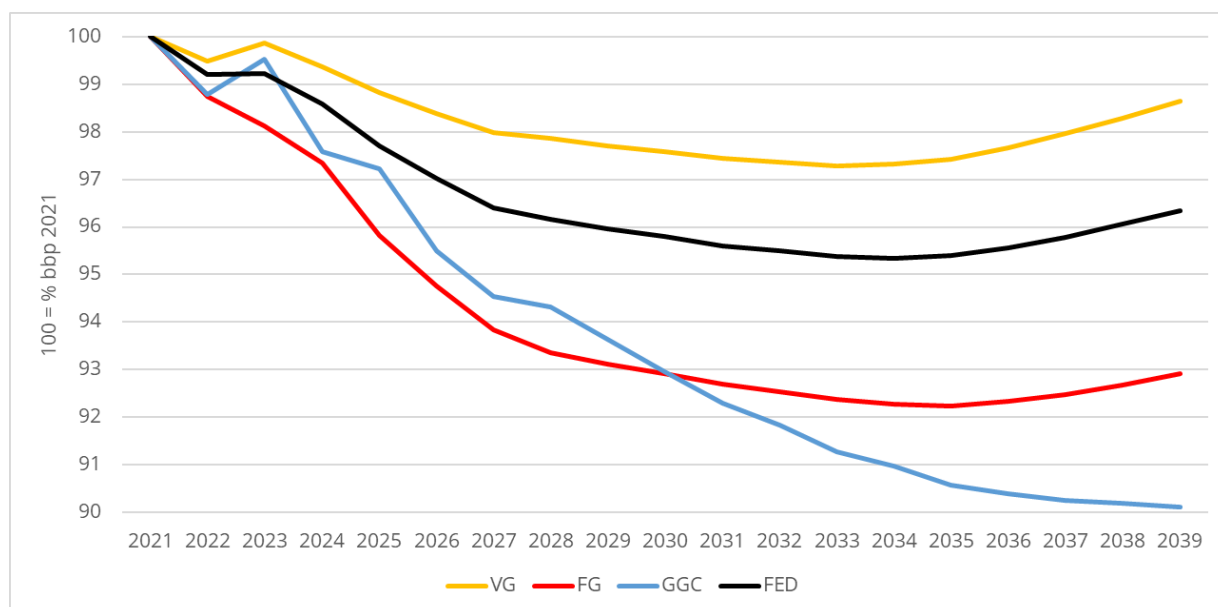
5.3 Resultaten voor de gemeenschappen

5.3.1 Dynamiek

Bbp-verhouding van de BFW-overdrachten

93. De **BFW-overdrachten naar de gemeenschappen** bedragen in 2021 € 39,41 mld of 7,77% van het bbp. In 2039 worden deze overdrachten geraamd op € 76,93 mld, wat neerkomt op 7,49% van het bbp van dat jaar, of € 37,58 mld in euro van 2021. Een dieptepunt in % bbp wordt bereikt in 2034, wanneer de overdrachten geraamd worden op 7,41% bbp. Onderstaand bespreken we opnieuw niet de geraamde evoluties in lopende euro's, maar wel in % van het jaarlijkse bbp inclusief de vertaling in euro van 2021. Tabel 31 vanaf pagina 98 geeft de resultaten van de verschillende overdrachten in lopende euro's, terwijl Tabel 32 vanaf pagina 93 de belangrijkste bevindingen samenvat. Figuur 17 geeft een visualisering van de dynamiek bij de gewesten.

Figuur 17: België, evolutie BFW-overdrachten naar de gemeenschappen in verhouding tot het bbp, met bbp 2021 = 100

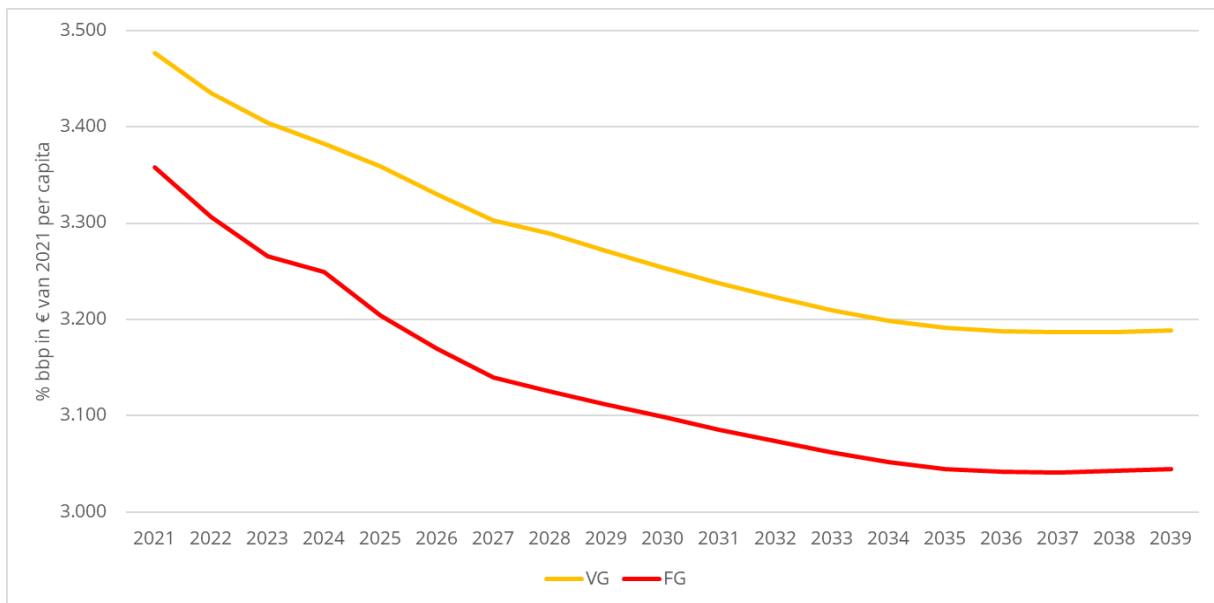

94. Er worden eveneens bij de gemeenschappen grote verschillen gedocumenteerd qua ontwikkelingen in de komende jaren. **De BFW-ontvangsten van de Vlaamse gemeenschap dalen de komende jaren slechts beperkt.** In 2039 zijn de BFW-overdrachten met 0,06 % bbp (€ 322 mln in euro van 2021) gedaald vergeleken met het bbp-niveau van 2021. Het aandeel van de Vlaamse gemeenschap in de totale minderoverdrachten naar de gemeenschappen (22,4% in 2039) is beduidend kleiner dan het aandeel van de Vlaamse gemeenschap in de totale overdrachten (61,6% in 2039).

Voor al **de BFW-overdrachten bij de Franse gemeenschap dalen sterk in de huidige en komende legislatuur.** Na het dieptepunt in 2035 stijgen de BFW-overdrachten in % bbp terug beperkt, al liggen ze **in 2039 nog steeds lager dan in 2021** (-0,20% bbp of € 999 mln in euro van 2021). De Franse gemeenschap ontvangt in 2039 34,5% van de BFW-overdrachten naar de gemeenschappen, maar draagt 69,3% van de minderoverdrachten.

De BFW-overdrachten naar de GGC dalen eveneens sterk en bereiken geen kantelpunten in de analyseperiode tot 2039: van 0,25% bbp (€ 1,26 mld) in 2021 tot 0,22% bbp (€ 1,13 mld in euro van 2021) in 2039.

Figuur 18: België, evolutie verhouding BFW-overdrachten naar de gemeenschappen tot het bbp, exclusief responsabiliseringsmechanisme, in % bbp en € dz euro van 2021 per capita

Resultaten per hoofd van de bevolking

95. Hoofdstuk 3 verduidelijkte dat de BFW-overdrachten (exclusief het responsabiliseringsmechanisme) naar de Vlaamse gemeenschap (€ 3.476) in 2021 iets meer dan € 100 per inwoner hoger liggen dan de BFW-overdrachten per capita naar de Franse gemeenschap (€ 3.358). Door de dalende BFW-overdrachten (in euro van 2021) en de stijgende bevolking zullen de BFW-overdrachten naar de Vlaamse gemeenschap in verhouding tot het bbp per capita tegen 2039 dalen tot € 3.188 euro van 2021 per capita, of **€ 288 euro van 2021 per capita lager dan in 2021**.

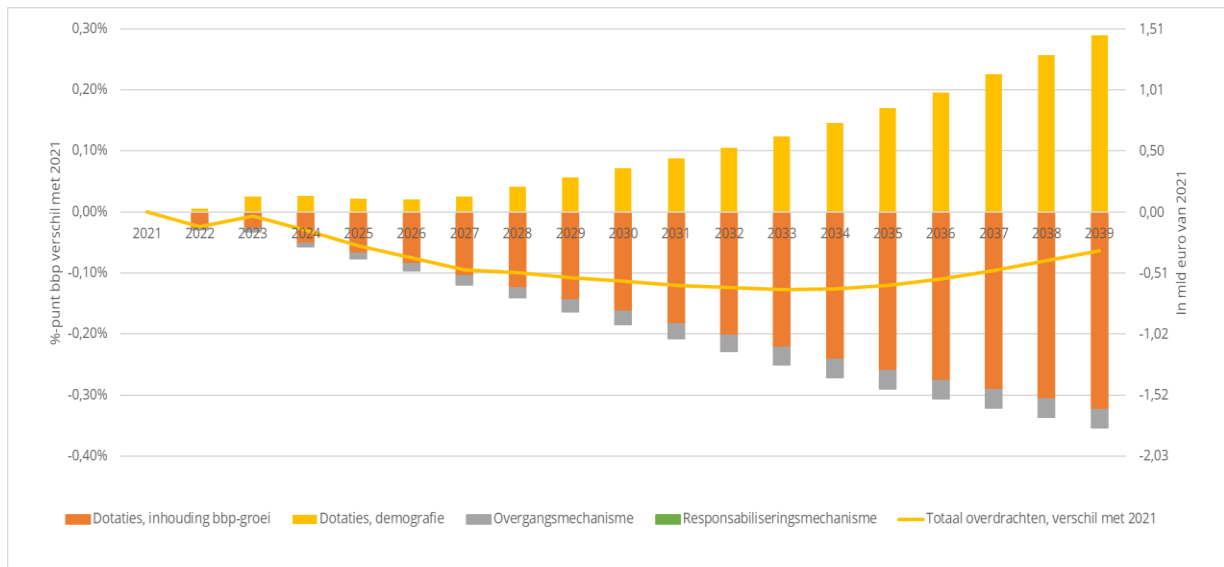
Bij de Franse gemeenschap is de daling iets groter: **tegen 2039** dalen de overdrachten in verhouding tot het bbp per capita tot € 3.045 euro van 2021, of **€ 313 euro van 2021 per capita minder in vergelijking met 2021**.

Het resultaat van beide bewegingen impliceert dat in 2039 de BFW-ontvangsten van de Vlaamse gemeenschap per hoofd € 143 euro van 2021 hoger liggen dan deze van de Franse gemeenschap. Zie Figuur 18.

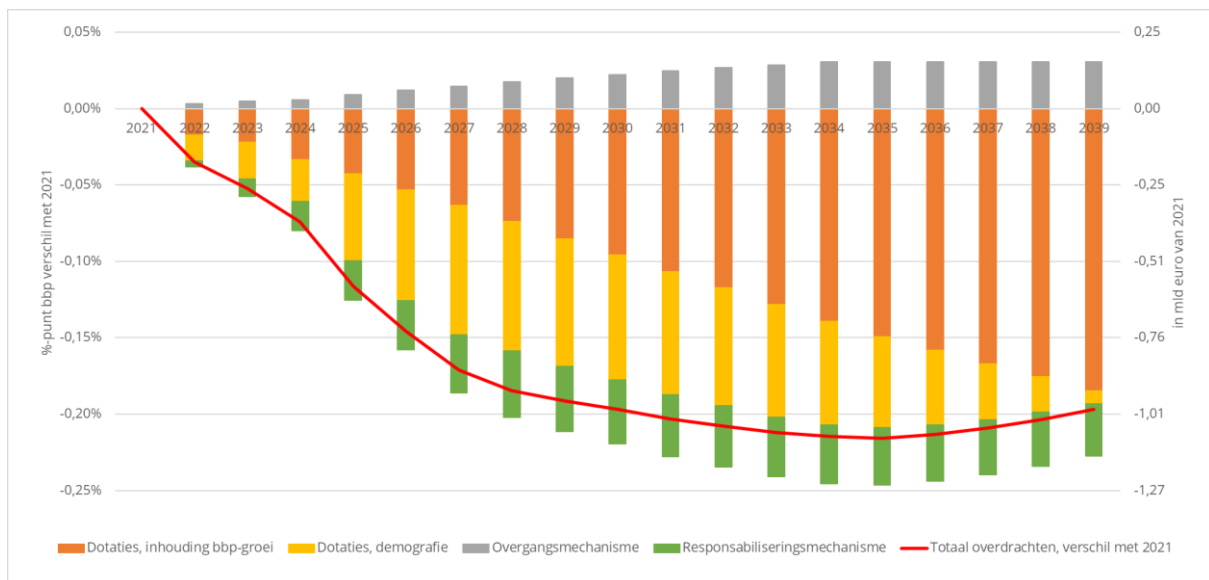
5.3.2 Verklaring en duiding

96. De verschillen in de BFW-overdrachten naar de gemeenschappen worden door volgende elementen verklaard. Figuur 19 geeft de elementen relevant voor de Vlaamse gemeenschap, Figuur 20 voor de Franse gemeenschap en Figuur 21 voor de GGC. Tabel 33 vanaf pagina 102 geeft de achterliggende cijfers.

Figuur 19: België, evolutie verhouding BFW-overdrachten naar de Vlaamse gemeenschap tot het bbp, decompositie van het verschil met 2021, gecumuleerd, in procentpunt bbp

Figuur 20: België, evolutie verhouding BFW-overdrachten naar de Franse gemeenschap tot het bbp, decompositie van het verschil met 2021, gecumuleerd, in procentpunt bbp

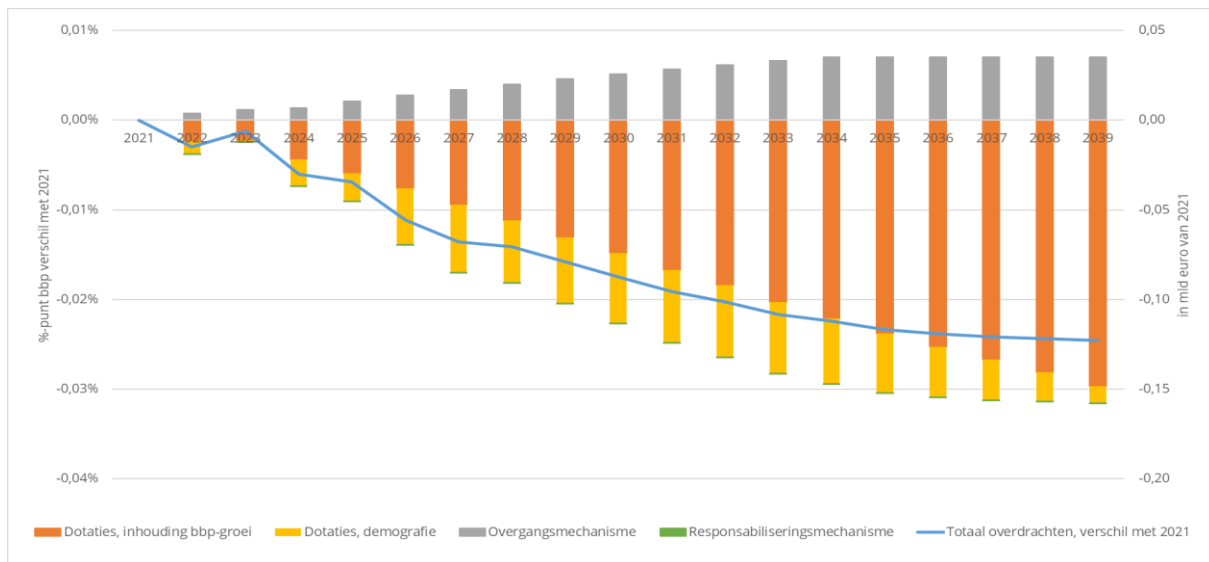
Koppeling gemeenschapsdotaties aan reële bbp-groei

97. De **beperkte koppeling van de meeste gemeenschapsdotaties aan de bbp-groei is de belangrijkste oorzaak voor het dalende aandeel van de BFW-ontvangsten (in % bbp), en heeft globaal een gelijkaardige impact over de verschillende gemeenschappen**²⁹. In 2039 ligt de

²⁹ Met uitzondering van de COCOF en GGC. De dotaties van deze entiteiten zijn volledig welvaartsvast door een volledige koppeling aan het nominale bbp.

verhouding van de BFW-overdrachten naar de gemeenschappen door deze component 0,54% bbp lager dan in 2021 (€ 2,75 mld in euro van 2021).

Figuur 21: België, evolutie BFW-overdrachten naar GGC in verhouding tot het bbp, decompositie van het verschil met 2021, gecumuleerd, in procentpunt bbp

Demografie

98. **De demografie heeft een zeer positieve impact op de overdrachten naar de Vlaamse gemeenschap**, wat verklaard wordt door de vergrijzing (vooral de gestegen parameter +80-jarigen in de dotatie ouderenzorg). In 2039 liggen de ontvangsten uit de BFW-dotaties door de demografische evolutie 0,29% bbp hoger dan in 2021 (€ 1,47 mld in euro van 2021). Zie Figuur 22 op pagina 67.

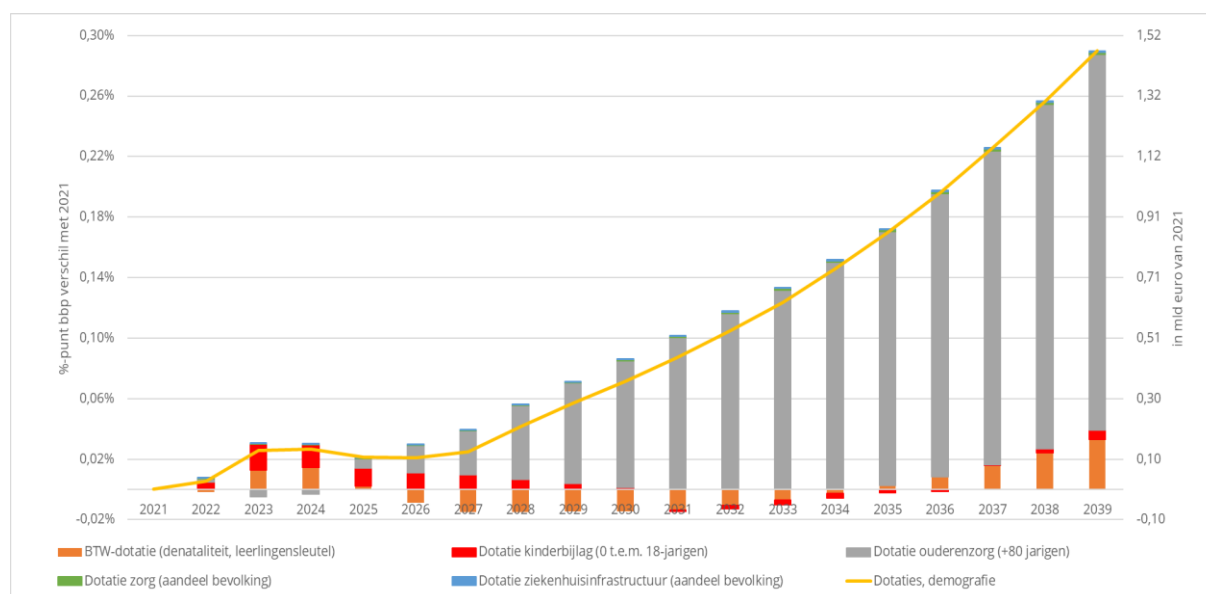
Bij de Franse gemeenschap heeft de demografie een sterk negatieve impact op de BFW-overdrachten in de komende tien jaar. Deze daling neemt na 2030 wel af, waardoor een bijna neutrale impact van de demografie tegen het einde van de analyseperiode ontstaat (2039: -0,01% bbp of € 42 mln in euro van 2021). Hierbij speelt vooral het dalend aantal jongeren (de min 18-jarigen en de leerlingensleutel bij de BTW-dotatie en de 0 tot en met 18-jarigen bij de dotatie kinderbijslag) een cruciale rol. De toenemende vergrijzing (+80-jarigen bij de dotatie ouderenzorg) in Wallonië kan de minderontvangsten door het dalend aantal jongeren slechts beperkt opvangen. Zie Figuur 23 op pagina 67.

Bij de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie dalen de BFW-overdrachten eveneens door de demografie. Het dalend aantal 0 tot en met 18-jarigen heeft een groter negatief effect op het totaal dan het positieve effect door de vergrijzing bij de dotatie ouderenzorg. Zie Figuur 24 op pagina 68.

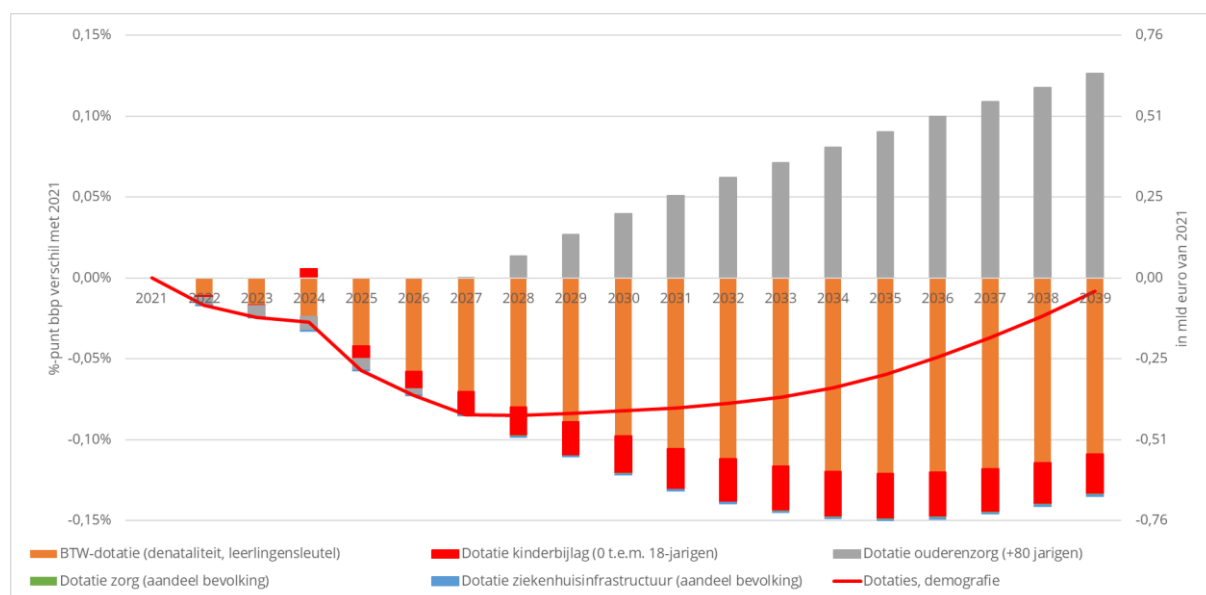
Responsabiliseringsmechanisme

99. De **responsabiliseringsbijdragen** worden in Vlaanderen verwerkt bij de gewestontvangsten, terwijl ze langs Franstalige kant bijna integraal bij de Franse gemeenschap worden geregistreerd. Bij de Franse gemeenschap komt de inhouding tegen 2039 neer op 0,03 % bbp (€ 174 mln in euro van 2021).

Figuur 22: België, evolutie verhouding BFW-overdrachten naar de Vlaamse gemeenschap tot het bbp, decompositie van de impact van de demografie op het verschil met 2021, gecumuleerd, in procentpunt bbp

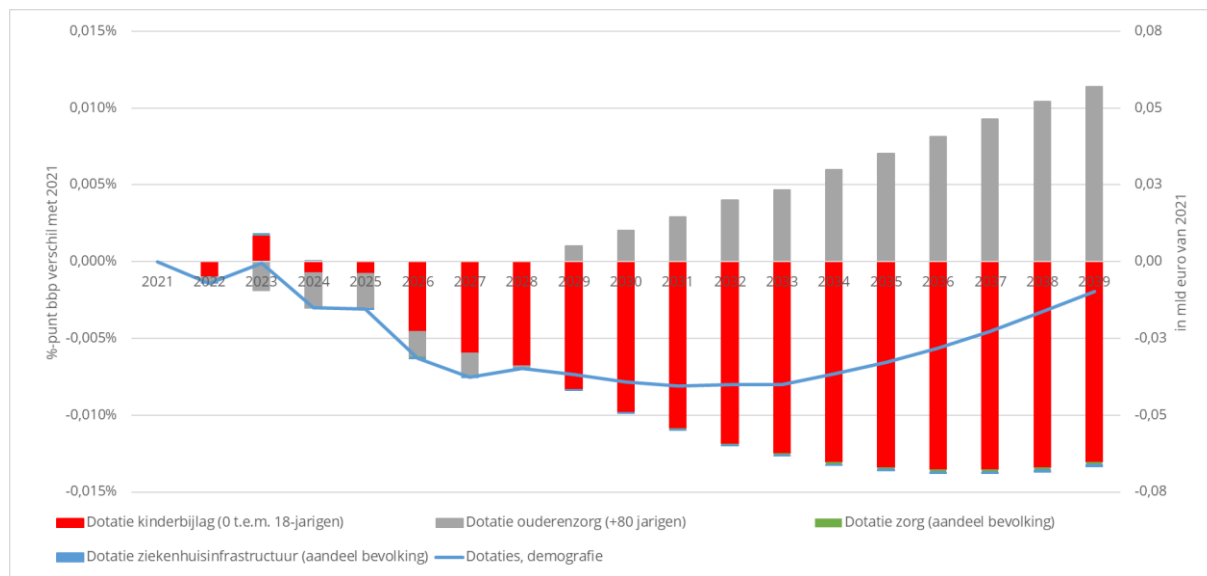
Figuur 23: België, evolutie verhouding BFW-overdrachten naar de Franse gemeenschap tot het bbp, decompositie van de impact van de demografie op het verschil met 2021, gecumuleerd, in procentpunt bbp

Overgangsmechanisme

100. Het wegvallen van het **overgangsmechanisme** heeft bij de gemeenschappen slechts een beperkte impact.

Figuur 24: België, evolutie BFW-overdrachten naar GGC in verhouding tot het bbp, decompositie van het verschil met 2021, gecumuleerd, in procentpunt bbp

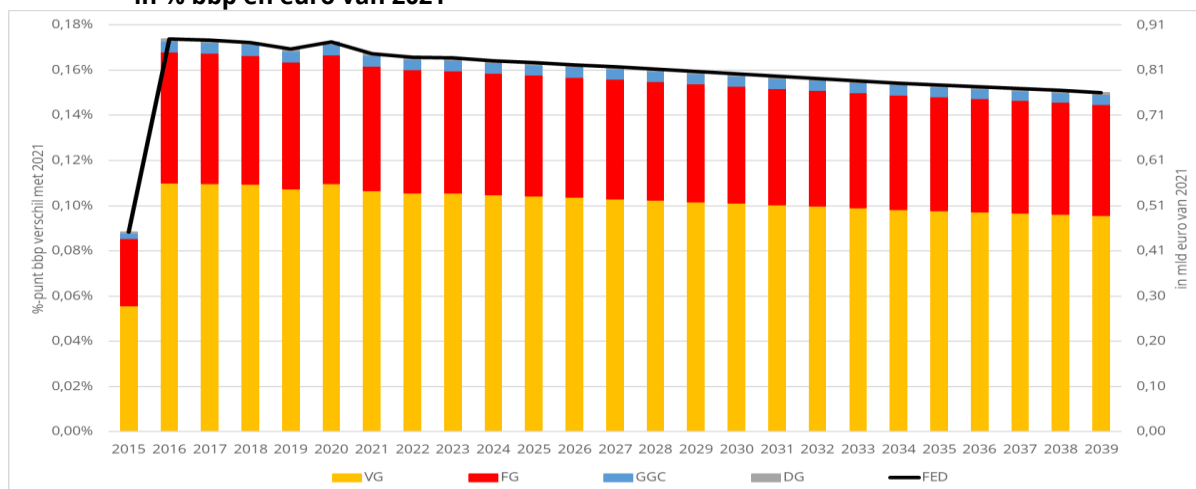
5.3.3 Niet-zichtbare inhoudingen

Bijdrage aan de sanering van de financiën van entiteit I

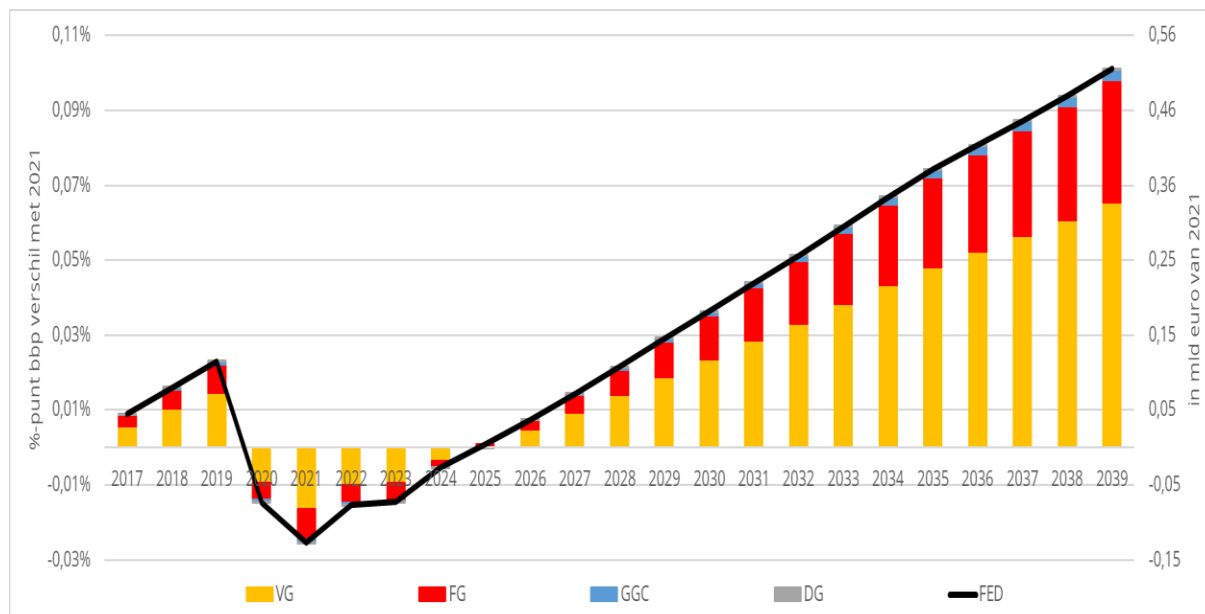
101. In 2015 bedroeg de saneringsbijdrage aan de financiën van Entiteit I door de gemeenschappen 0,09% van het bbp, of € 449 mln in euro van 2021. Bij de tweede stap van de inlevering in 2016 liep de inlevering op tot 0,17% van het bbp, of € 882 mln in euro van 2021.

De saneringsbijdrage van de gemeenschappen neemt door de beperkte koppeling van de PB-dotatie in verhouding tot het bbp met de tijd af. **In 2039 wordt de saneringsbijdrage op 0,15% van het bbp (€ 761 mln in euro van 2021) geraamd, of 0,02% bbp% minder dan in 016 (€ -88 mln in euro van 2021).** Zie Tabel 34 op pagina 105 evenals Figuur 25.

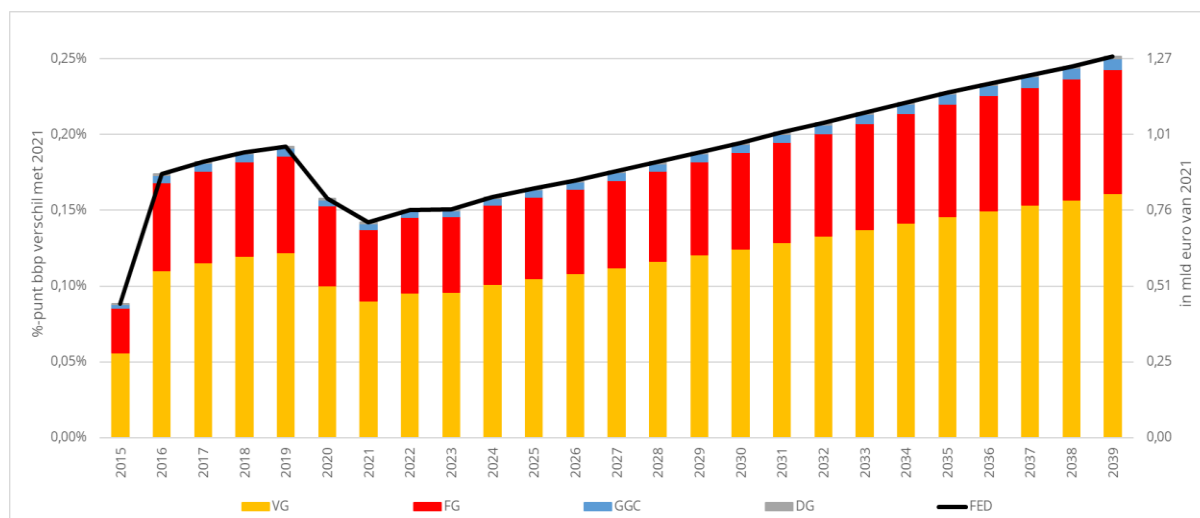
Figuur 25: België, bijdrage van de gemeenschappen aan de sanering van de financiën van entiteit I, in % bbp en euro van 2021

Figuur 26: België, bijdrage van de gemeenschappen aan de federale vergrijzingskost, in % bbp en in euro van 2021

Figuur 27: België, som van de inhoudingen bij de dotaties aan de gemeenschappen, in % bbp en in euro van 2021

Bijdrage aan de vergrijzingskost

102. Zoals verduidelijkt in het vorige hoofdstuk werden de opgebouwde bijdragen aan de vergrijzingskosten van de gemeenschappen tijdens de coronajaren omgevormd tot een netto ontvangst. In 2021 bedraagt deze netto ontvangst 0,03% van het bbp (€ 129 mln). De komende jaren zal (bij blijvend positieve groeicijfers van het bbp) deze bijdrage terug omgevormd worden tot een inlevering. **De bijdrage aan de vergrijzingskosten door de gemeenschappen neemt jaarlijks in de onderzochte periode gestaag toe, tot een inlevering van 0,10% bbp in 2039 (€ 513 mln in euro van 2021).** Zie Figuur 26 evenals Tabel 35 op pagina 106.

Som van de inhoudingen op de gemeenschapsoverdrachten

103. De som van beide inhoudingen resulteert in 2021 bij de gemeenschappen in een inlevering van 0,14% bbp (€ 720 mln). **De komende jaren zal de saneringsbijdrage in verhouding tot het bbp afnemen, terwijl de bijdrage aan de vergrijzingskost in verhouding tot de economie net zal toenemen.** Het resultaat van beide bewegingen leidt tot een **gestegen inhoudingen van 0,25% van het bbp** tegen 2039 (€ 1,27 mld in euro van 2021), of een toename met 0,11 % bbp ten opzichte van 2021 (€ 554 mln in euro van 2021). Zie Figuur 27 en Tabel 36 op pagina 107.

5.4 Som van de overdrachten

5.4.1 Dynamiek

Bbp-verhouding van de BFW-overdrachten

104. De **BFW-overdrachten naar de deelstaten (gewest + gemeenschap)** bedragen in 2021 11,54% van het bbp (€ 58,55 mld). Gegeven de parameters in de gehanteerde ramingen komen in 2035 de BFW-overdrachten neer op 11,02% van het geraamde bbp van dat jaar, of een daling van -0,52% bbp ten opzichte van 2021. Uitgedrukt in termen van 2021 zou dat een vermindering met € -2,63 mld betekenen. In de tweede helft van de jaren 2030 nemen de gemeenschapsoverdrachten voornamelijk door de vergrijzing opnieuw toe, al liggen ze in verhouding tot het bbp in 2039 nog steeds lager dan in 2021 (een verschil van -0,47% bbp, wat in 2021 op € -2,36 mld zou uitkomen). Zie Figuur 28 en Tabel 37 vanaf pagina 109.

We bespreken onderstaand opnieuw enkel de evolutie in % van het bbp, en drukken de verschillen opnieuw uit in euro van 2021 zoals hoger. We hanteren ook de identieke indeling als hoger: de Vlaamse overheid (gewest en gemeenschap), de som van het Waalse gewest en de Franse gemeenschap, en de som van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie.

105. Er worden zoals hogger significante verschillen in de intensiteit en het verloop van de daling bij de deelstaten waargenomen.

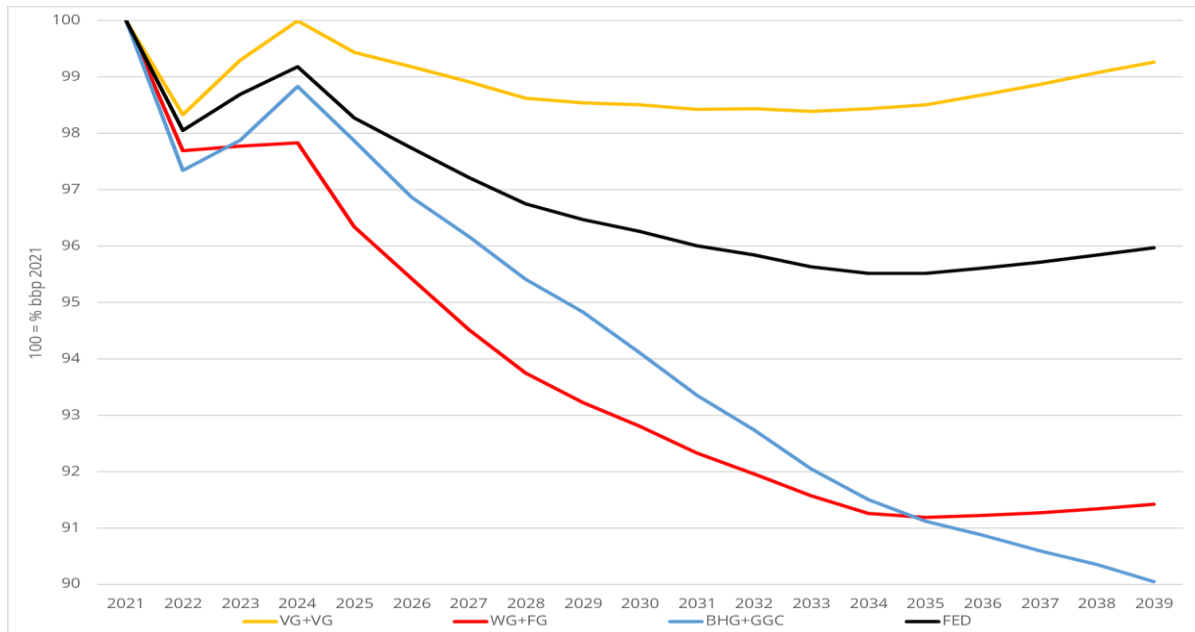
In 2021 komen de **BFW-ontvangsten** van de Vlaamse overheid neer op 6,73% van het bbp (€ 34,14 mld). In 2039 liggen de overdrachten op 6,68% van het bbp (€ 33,89 mld in euro van 2021), dus een minderontvangst van 0,05% bbp (€ 250 mln in euro van 2021). Het relatieve aandeel van Vlaanderen in de totale overdrachten neemt echter toe: van 58,3% in 2021 tot 60,3% in 2039. In 2039 zijn **10,6% van de totale minderoverdrachten naar de deelstaten te situeren bij Vlaanderen.**

De overdrachten naar de som van **het Waalse gewest en de Franse gemeenschap dalen sterker:** van 4,00% van het bbp in 2021 tot 3,66% van het bbp in 2039, of een verschil met -0,34% % bbp (€ -1,74 mld in euro van 2021). Het relatieve aandeel van deze deelstaten in de totale overdrachten neemt af van 34,7% in 2021 tot 33,0% in 2039. Deze entiteiten dragen in 2039 73,7% van de totale minderoverdrachten zoals vastgelegd in de BFW.

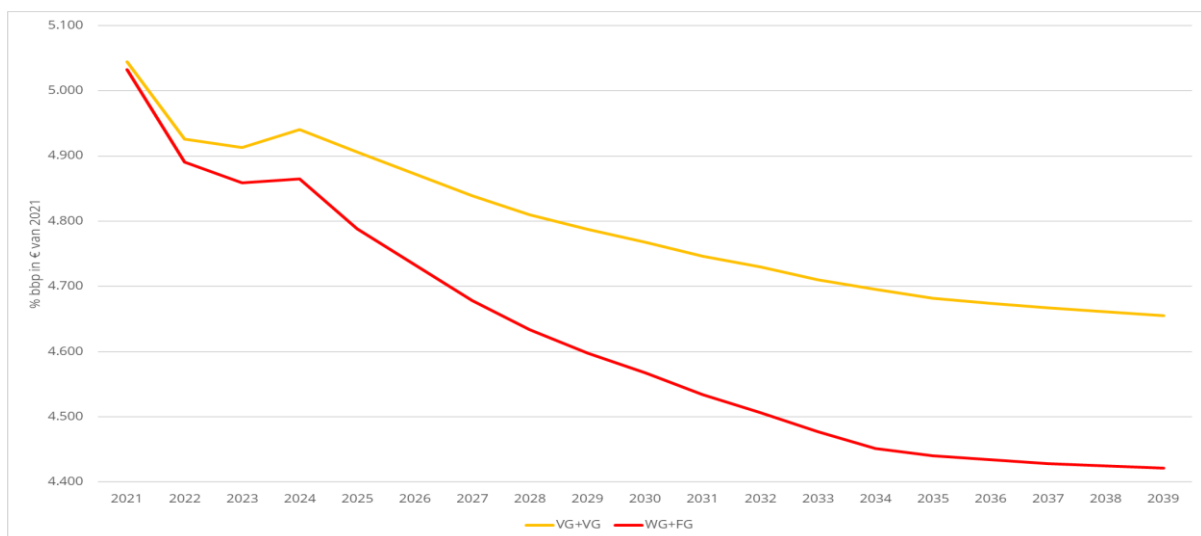
De daling is het **meest uitgesproken bij de som van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie.** De overdrachten naar deze deelstaten nemen tegen 2039 in verhouding tot het bbp af van 0,74% bbp in 2021 tot 0,67% bbp in 2039, of een

verschil van -0,07% bbp (€ -375 mln in euro van 2021). Bij deze Brusselse entiteiten dalen de BFW-ontvangsten bovendien doorheen de hele analyseperiode, terwijl bij de andere entiteiten de ontvangsten in de jaren 2030 stabiliseren waarna ze vervolgens terug beperkt stijgen. In 2039 dragen deze deelstaten 15,9% van de totale minderontvangsten, terwijl ze 6,0% van de totale overdrachten ontvangen.

Figuur 28: België, evolutie BFW-overdrachten in verhouding tot het bbp, bbp 2021 = 100

Figuur 29: België, evolutie verhouding BFW-overdrachten naar de deelstaten tot het bbp, % bbp in € dz in euro van 2021 per capita

Resultaten per hoofd van de bevolking

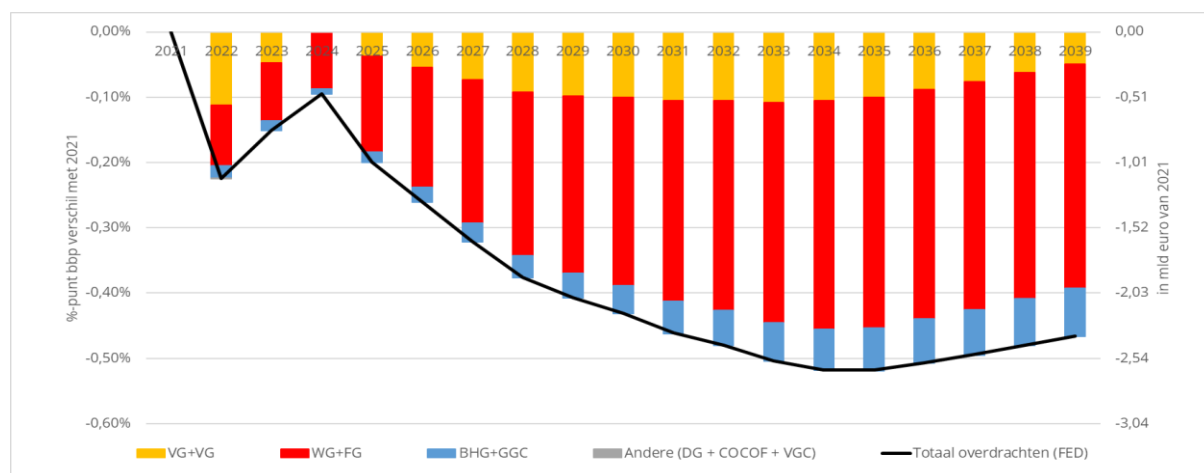
106. **Vandaag ontvangt Vlaanderen (gewest + gemeenschap) (€ 5.045) ongeveer evenveel BFW-overdrachten per capita als haar Franse/Waalse tegenhanger (€ 5.033).** De komende jaren zullen de overdrachten per capita naar beide deelstaten echter afnemen. Bij Vlaanderen

gaat het tegen 2039 om een daling van € 390 in euro van 2021 per capita, tot € 4.655 euro van 2021 per capita. Bij haar Waalse en Franse tegenhanger gaat het tegen 2039 om een daling van € 611 euro van 2021 per capita, tot 4.421 euro van 2021 per capita. **In 2039 liggen de Vlaamse BFW-ontvangsten dus € 234 euro van 2021 per capita hoger dan in de combinatie van gewest en gemeenschap in Wallonië en de Frans gemeenschap.** Zie Figuur 29.

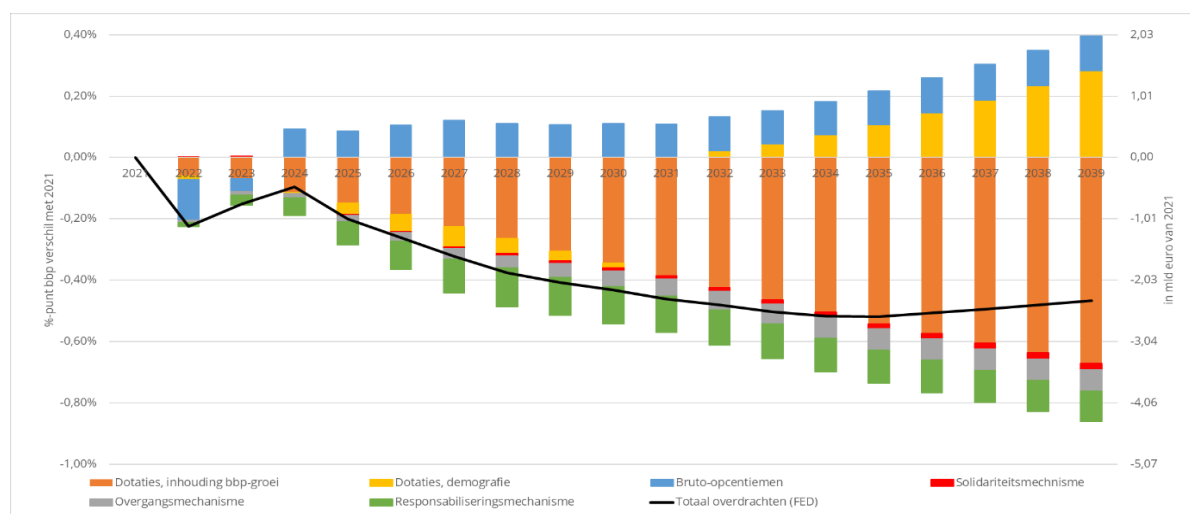
5.4.2 Verklaring en duiding

107. Deze verschillen in de BFW-overdrachten naar de deelstaten worden door een heel aantal elementen verklaard, die we onderstaand kort samenvatten. Figuur 30 duidt de minderoverdrachten naar de verschillende deelstaten, terwijl Figuur 31 de dynamiek inhoudelijk verklaart. Tabel 38 vanaf pagina 111 geeft de achterliggende cijfers.

Figuur 30: België, evolutie verhouding BFW-overdrachten tot het bbp, decompositie van het verschil met 2021 naar de verschillende entiteiten, gecumuleerd, in procentpunt bbp

Figuur 31: België, evolutie verhouding BFW-overdrachten tot het bbp, decompositie van het verschil met 2021 naar de verschillende componenten, gecumuleerd, in procentpunt bbp

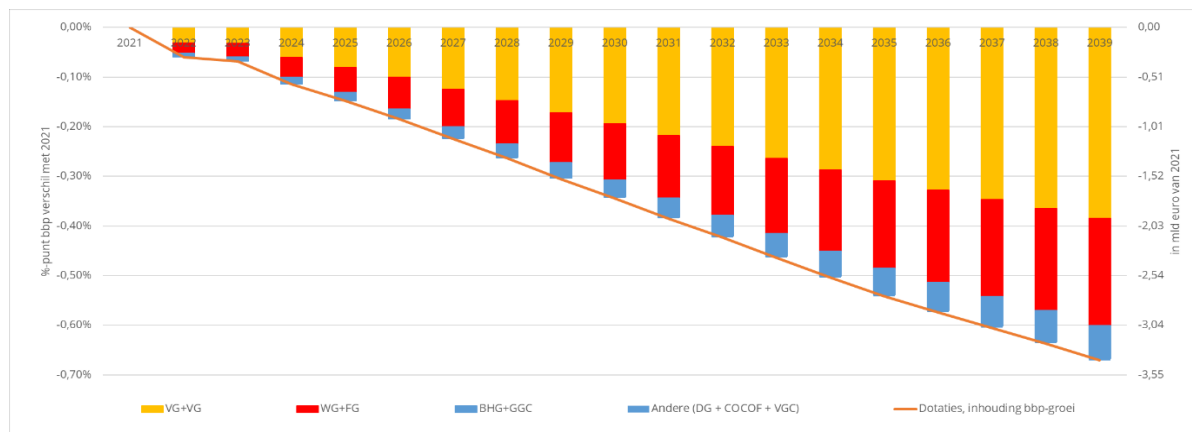

Beperkte koppeling gewestdotaties aan reële bbp-groei

108. De belangrijkste stimulans voor het dalende aandeel van de BFW-ontvangsten is de **gedeelte** **telijke inhouding van de reële bbp-groei** op een aantal grotere dotaties zoals vastgelegd in de

BFW: de overdrachten evolueren daardoor aan een duidelijk trager tempo dan het nominale bbp, waardoor deze overdrachten in verhouding tot het bbp afnemen doorheen de tijd. In 2039 liggen de BFW-overdrachten door deze component 0,67% bbp (€ 3,40 mld in euro van 2021) lager dan in 2021. De inhouding op de reële bbp-groei is van belang voor alle deelstaten, maar is in verhouding het meest van belang voor het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest. Zie Figuur 32.

Figuur 32: België, evolutie component inhouding op de reële bbp-groei, decompositie van het verschil met 2021 naar de verschillende deelstaten, gecumuleerd, in procentpunt bbp

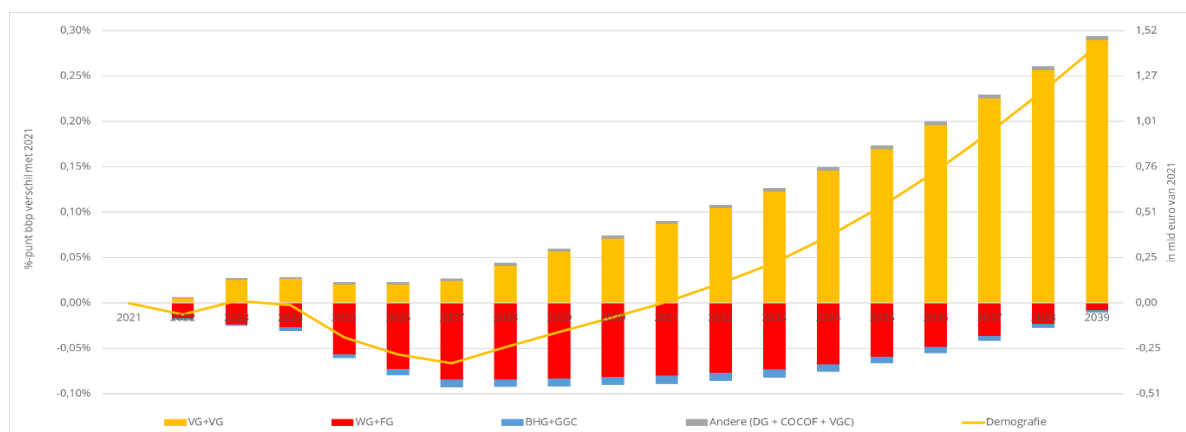

Demografie

109. De evolutie van een aantal gemeenschapsdotaties hangt mee af van demografische parameters. **In de komende jaren is de impact van de demografie op de overdrachten beperkt negatief, terwijl de BFW-overdrachten na 2030 sterk toenemen door deze demografische ontwikkelingen (vergrijzing).** In 2039 ligt de verhouding van de BFW-overdrachten tot het bbp door de demografie 0,28% bbp (€ 1,44 mld in euro van 2021) hoger dan in 2021.

Voor de Vlaamse overheid zorgt de demografie voor meerontvangsten gedurende de gehele analyseperiode (2039: 0,29% bbp of € 1,47 mld in euro van 2021). Voor het Waalse gewest en de Franse gemeenschap en het BHG en de GGC impliceert de demografie in het huidige decennium significante minderontvangsten. Deze minderontvangsten nemen na 2030 wel af, wat leidt tot een beperkt negatieve impact van de demografie tegen het einde van de analyseperiode. Zie Figuur 33.

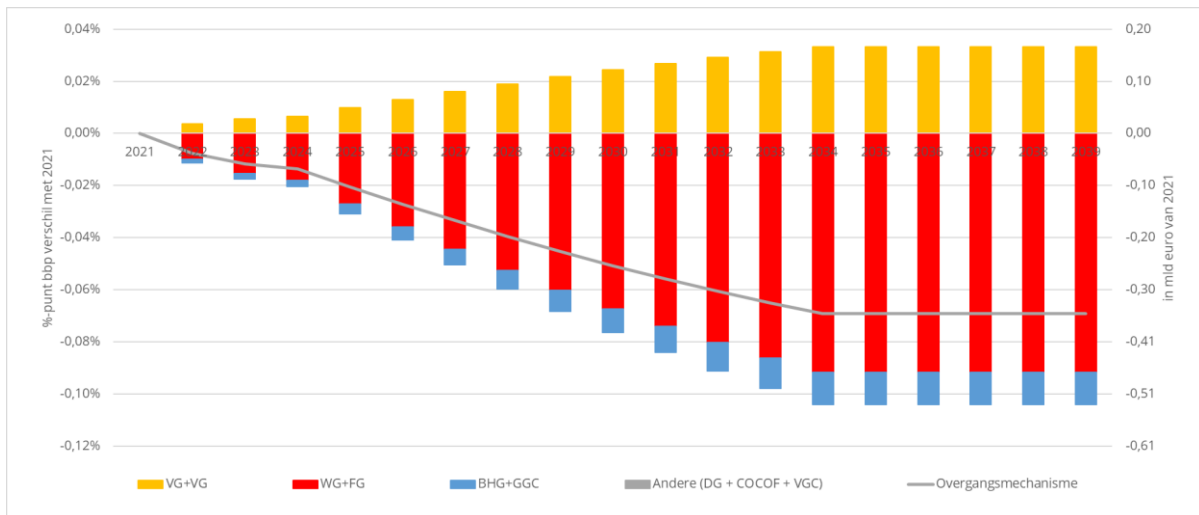
Figuur 33: België, evolutie component demografie, decompositie van het verschil met 2021 naar de verschillende deelstaten, gecumuleerd, in procentpunt bbp

Overgangsmechanismen

110. De **overgangsmechanismen** (gewest en gemeenschap) zijn nominaal constant tot 2024 en worden vervolgens lineair afgebouwd tot 2034, conform de bepalingen in de BFW. Het wegvallen van het overgangsmechanisme heeft een impact van -0,07 % bbp (€ -351 mln in euro van 2021) op de overdrachten.

Figuur 34: België, evolutie component overgangsmechanisme, decompositie van het verschil met 2021 naar de verschillende deelstaten, gecumuleerd, in procentpunt bbp

Dit resulteert voor de Vlaamse overheid evenwel in een beperkte meerontvangst (2039: bijkomende ontvangst van 0,03 % bbp of € 169 mln in euro van 2021). Bij de andere deelstaten zorgt het wegvallen van het overgangsmechanisme voor significante minderontvangsten: in 2039 tot -0,09% bbp (€ -465 mln in euro van 2021) voor het Waalse gewest en de Franse gemeenschap samen, en tot -0,01% bbp (€ -63 mln in euro van 2021) voor het BHG en de GGC samen. Zie Figuur 34.

Bruto-opcentiemen

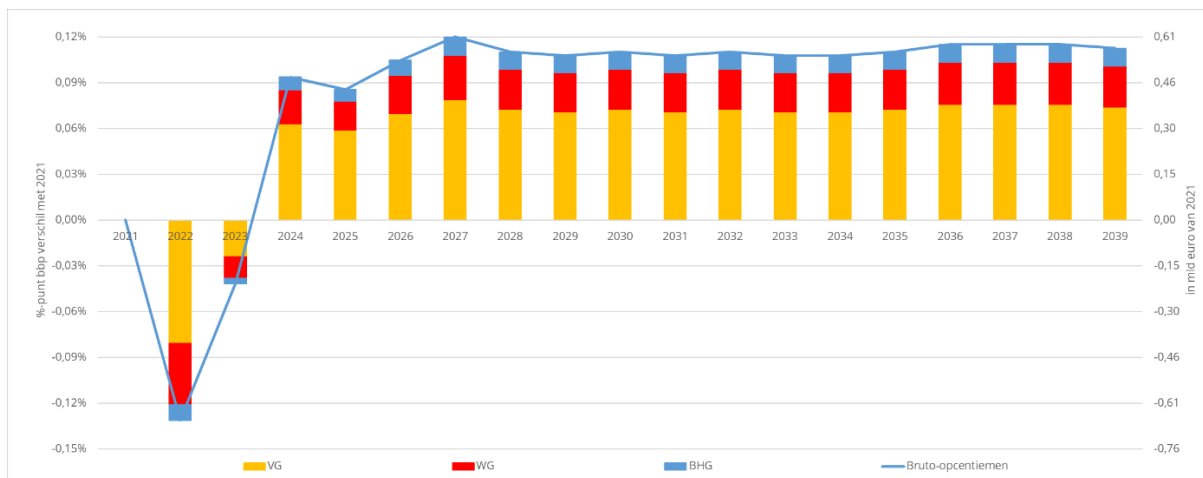
38. De **bruto-opcentiemen groeien tot 2027 sneller aan dan het bbp** in alle gewesten, al nemen ze voor de Vlaamse overheid (+0,07% bbp, € +376 mln in euro van 2021) in verhouding sterker toe dan voor de som van het Waalse gewest en de Franse gemeenschap (+0,03% bbp, € +136 mln in euro van 2021) en de som van BHG en GGC (+0,01% bbp, € +58 mln in euro van 2021). Zie Figuur 35.

Responsabiliseringsmechanisme

111. Het **responsabiliseringsmechanisme** impliceert een grote inhouding op de BFW-overdrachten naar de deelstaten: deze komen in essentie in de huidige en volgende legislatuur (tot 2028) tot stand waarna de impact gelijkaardig blijft.

In 2021 impliceert dit mechanisme een gecumuleerde inhouding van € 314 mln (0,06% bbp). Tot en met 2028 wordt de koppeling aan de RSZ-bijdrage van de respectieve overheden in het responsabiliseringsmechanisme lineair opgetrokken (van 30% naar 100%, zie ook de toelichting in hoofdstuk 2). In 2039 is de inhouding op de BFW-dotaties door het responsabiliseringsmechanisme 0,10% bbp (€ 507 mln in euro van 2021) hoger dan in 2021. Zie Figuur 36.

Figuur 35: België, evolutie bruto-opcentiemen, decompositie van het verschil met 2021 naar de deelstaten, gecumuleerd, in procentpunt bbp

Figuur 36: België, evolutie component responsabiliseringsmechanisme, decompositie van het verschil met 2021 naar de verschillende deelstaten, gecumuleerd, in procentpunt bbp

5.4.3 Niet-zichtbare inhoudingen

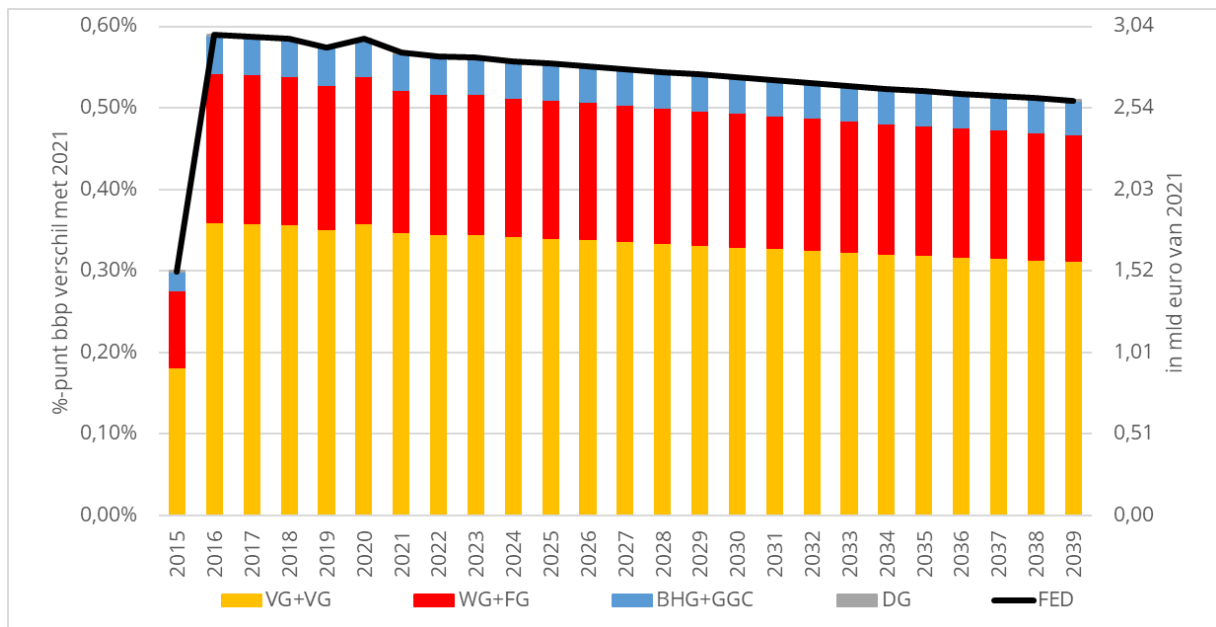
Bijdrage aan de sanering van de financiën van entiteit I

112. De saneringsbijdrage impliceert in 2016 een inhouding van 0,59% van het bbp (€ 2,99 mld in euro van 2021). De gewesten dragen 70,5% van de inlevering, de overige 29,5% betreft de gemeenschappen.

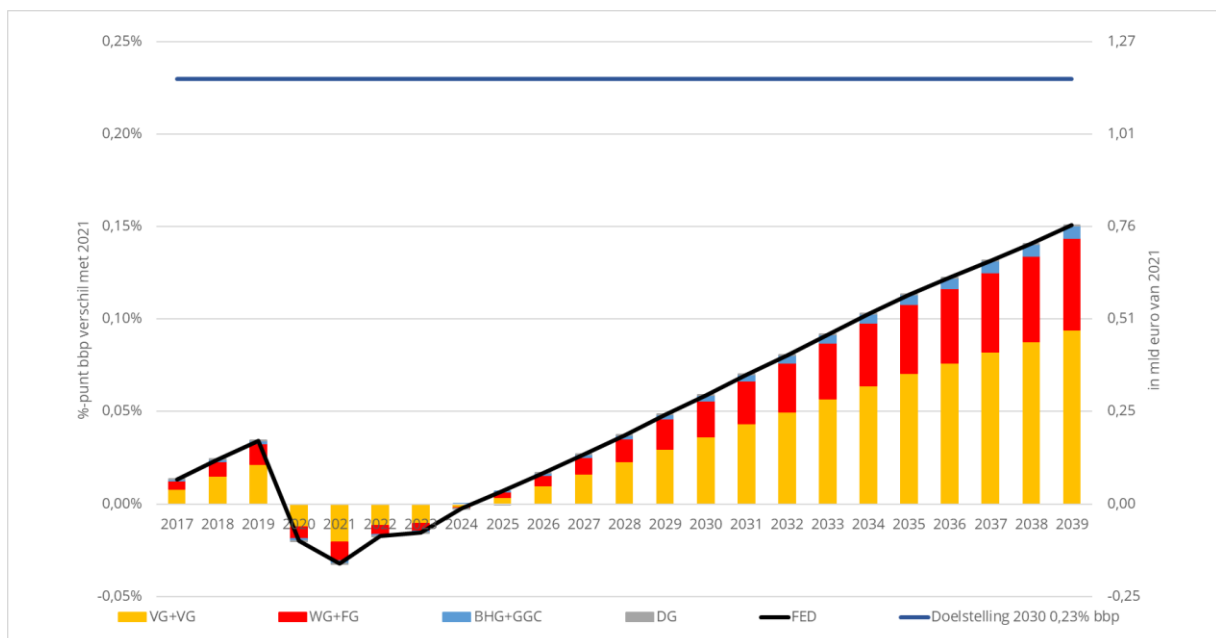
Door de beperkte koppeling van verschillende dotaties aan de reële bbp-groei zoals vastgelegd in de BFW neemt de inlevering in verhouding tot het bbp beperkt af in de tijd: van 0,57 % van het bbp in 2021 (€ 2,88 mld in euro van 2021) tot 0,51% van het bbp in 2039 (€2,58 mld in euro van 2021), of een daling van 0,06 % bbp (€ -299 mln in euro van 2021). Vlaanderen (gewest en

gemeenschap) heeft in 2039 een aandeel van 61,4% in de inlevering, terwijl het 60,3% van de BFW-middelen ontvangt. Zie Figuur 37 alsook Tabel 39 op pagina 112.

Figuur 37: België, bijdrage van de deelstaten aan de sanering van de financiën van entiteit I, in % bbp en euro van 2021

Figuur 38: België, vergrijzingsbijdrage van de deelstaten, in % bbp en euro van 2021

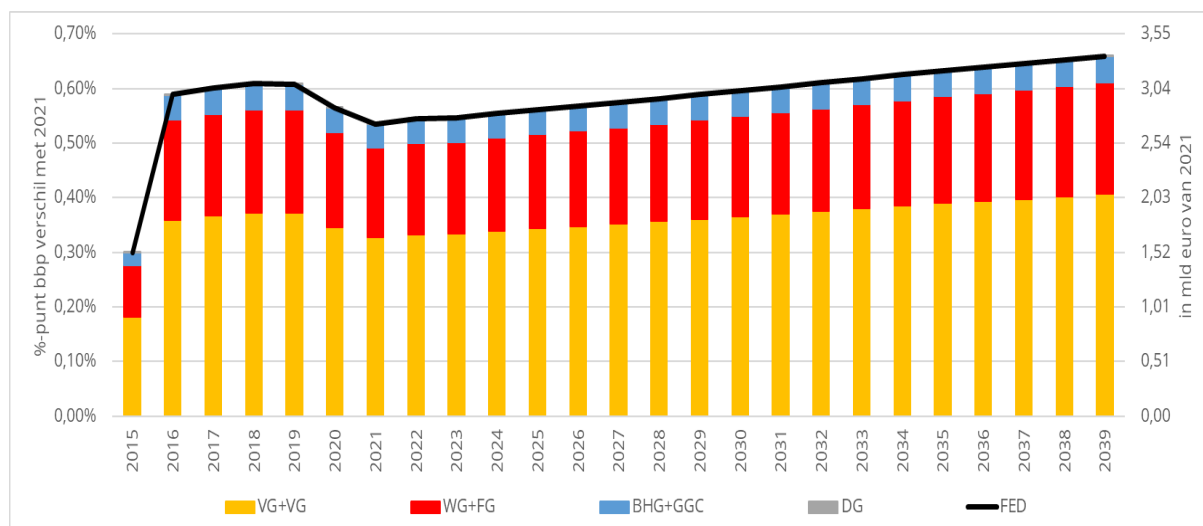
Bijdrage aan de vergrijzingskost

113. De bijdrage aan de vergrijzingskost heeft als doelstelling dat de deelgebieden tegen 2030 jaarlijks 0,23% van het bbp aan bijkomende inspanning zouden moeten leveren. Tegen 2030 zou

deze bijdrage – gegeven de vandaag gehanteerde parameters - overeenkomen met een inhouding van 0,06% van het bbp (€ 298 mln in euro van 2021), of ongeveer een vierde van de vooropgestelde doelstelling. Op het einde van de analyseperiode (2039) wordt de inhouding geraamd op 0,15 % bbp (€ 765 mln in euro van 2021). De gemeenschappen dragen 67,1% van de inlevering, de overige 32,9% is te situeren bij de gewesten. Zie Tabel 40 op pagina 114 en Figuur 38.

114. Terzijde: volgens het laatste Jaarlijkse Verslag (juni 2022) van de Studiecommissie voor de Vergrijzing zouden de sociale uitgaven door de vergrijzing stijgen van 24,5% in 2019 naar 29,7% bbp in 2040 (+5,2 % bbp). De vergrijzingskost wordt vrijwel volledig (83% van alle sociale uitgaven) door Entiteit I (federale overheid en sociale zekerheid) gedragen, hoofdzakelijk via de pensioen- en gezondheidsuitgaven. De bijdrage van de deeloverheden via de BFW aan de federale uitdagingen voor de financiering van de vergrijzingsuitgaven is daarmee beperkt.

Figuur 39: België, som van de inhoudingen ingeouwd in de BFW, in % bbp en euro van 2021

Som van de inhoudingen

115. De som van beide inhoudingen resulteert in 2021 in een inlevering van 0,54% van het bbp (€ 2,72 mld) door de betrokken overheden. De komende jaren zal de saneringsbijdrage in verhouding tot het bbp afnemen, terwijl de bijdrage aan de vergrijzingskost in verhouding tot de economie net zal toenemen.

De bijdrage aan de vergrijzingskost groeit echter sneller, zodat **de som van beide inleveringen tegen 2039 aangroeit tot 0,66% van het bbp** (€3,35 mld in euro van 2021), of een toename met 0,12% -bbp (€ 718 mln in euro van 2021) ten opzichte van 2021. In 2039 dragen de gewesten 61,9% van de som van de inlevering. Zie Figuur 39 en Tabel 41 op pagina 115.

6. Vaststellingen

116. **Dit hoofdstuk vat de belangrijkste vaststellingen in dit rapport samen**, met nadruk op het laatste hoofdstuk over de dynamiek van de BFW-stromen in de komende twee decennia.

In dit rapport blijven we bij feitelijke vaststellingen zoals die rechtstreeks uit de BFW en de geraamde ontvangsten in de komende decennia af te leiden zijn, en gaan we niet dieper in op de mogelijke implicaties van deze vaststellingen.

6.1 BFW-overdrachten naar gewesten en gemeenschappen groeien minder snel dan Belgische economie

117. De komende 15 jaar zullen – in verhouding tot het jaarlijkse nominale bbp - steeds **minder middelen via de BFW naar de deelstaten vloeien**.

De som van de BFW-middelen, dus het **geheel van de overdrachten via de BFW naar gewesten en gemeenschappen**, komt in 2021 neer op **€ 58,55 mld, of 11,54 % van het Belgische bbp**. De komende jaren zullen deze overdrachten nominaal verder toenemen, maar wel minder snel groeien dan de Belgische economie. Gegeven de parameters in de gehanteerde ramingen komen in 2035 de BFW-overdrachten neer op 11,02% van het geraamde bbp van dat jaar, of een daling van -0,52% bbp ten opzichte van 2021. Uitgedrukt in termen van 2021 zou dat een vermindering met € -2,63 mld betekenen. In de tweede helft van de jaren 2030 nemen de gemeenschapsoverdrachten voornamelijk door de vergrijzing opnieuw toe, al liggen ze in verhouding tot het bbp in 2039 nog steeds lager dan in 2021 (een verschil van -0,47% bbp, wat in 2021 op € -2,36 mld zou uitkomen).

De **inhoudingen op de reële bbp-groei vastgelegd in de BFW zijn de belangrijkste oorzaak van de dalende overdrachten in verhouding tot het bbp**. Deze inhouding wordt tegen 2039 geraamd op 0,67% bbp, wat in 2021 zou neerkomen op € -3,40 mld. Daarnaast realiseert de federale overheid tegen 2039 met het op kruissnelheid komen van het **responsabiliseringsmechanisme** (bijdrage aan de federale uitbetaling van ambtenarenpensioenen) en het wegvallen van de **overgangsmechanismen (tussen 2025 en 2034)** bijkomende significante minderoverdrachten naar de gewesten en gemeenschappen. In totaal zouden deze in 2039 een impact hebben van -0,17% bbp, wat in 2021 neerkomt op € -858 mln.

118. De dotaties waarvan de evolutie beïnvloed worden door **demografische factoren** ontsnappen tot op zekere hoogte aan de ingebouwde inhoudingen in de BFW, gezien hun toename door de demografische parameters. Dit geldt in het bijzonder voor de dotatie ouderenzorg aangedreven door het aantal 80+ers. Door de demografische evolutie stijgen de overdrachten naar de gemeenschappen tussen 2021 en 2039 met 0,28% bbp, wat in 2021 zou neerkomen op € 1,44 mld.

De gewestelijke bruto-opcentiemen (onderdeel van de gewestontvangsten) groeien in de ramingen in dit rapport wel sneller dan de economie, gezien ze gebaseerd zijn op de regionaal opgesplitste ontvangsten via de personenbelasting. Het correct ramen van deze ontvangsten kenmerkt zich evenwel door een hoge mate van onvoorspelbaarheid, en deze ontvangsten kunnen bovendien door zowel regionale als federale beleidsbeslissingen in de toekomst aanzienlijk beïnvloed worden.

6.2 BFW-minderontvangsten zijn niet gelijk verdeeld

119. De geschetste daling van de overdrachten in verhouding tot de evolutie van het bbp is echter niet gelijk verdeeld over de deelstaten. Globaal kan gesteld worden dat de ontvangsten van de

Vlaamse overheid (som gewest en gemeenschap) in de komende decennia **gunstiger evolueert** dan dat van de andere gewesten en gemeenschappen.

Vlaanderen ziet de komende 20 jaar zijn BFW-ontvangsten in verhouding tot het bbp met slechts enkele procenten dalen, terwijl bij de Franstalige en Brusselse deelstaten dalingen tot 10% of meer geraamd worden. Het aandeel van Vlaanderen in de minderoverdrachten naar de deelstaten (10,6% van minderoverdrachten in 2039) is beduidend kleiner dan het aandeel van Vlaanderen in de som van de overdrachten (60,3% van ontvangsten in 2039).

De minderoverdrachten zijn in verhouding meer te situeren bij het Waalse en Brusselse gewest evenals de Franse gemeenschap en de GGC. De belangrijkste redenen zijn het wegvallen van het overgangsmechanisme (hoofdzakelijk bij de gewesten) én de demografische evolutie (dalende aandelen -18-jarigen en +80-jarigen via de gemeenschapsdotaties).

6.3 Gewesten: beperkte fiscale responsabilisering

120. Bij de zesde staatshervorming werd beoogd om de gewesten een **grotere fiscale responsabilisering** te geven, zodat ze hun **ontvangsten in functie van het gevoerde (of te voeren) beleid deels kunnen aansturen (responsabilisering)**. De belangrijkste elementen zijn de bruto-opcentiemen (parameters te beïnvloeden door de gewestelijke overheden) en de verdeelsleutel personenbelasting bij de dotaties werk en fiscale uitgaven (niet te beïnvloeden door de gewesten).

121. Het Vlaamse gewest realiseert via vooral de regionale opcentiemen en de dotaties voor de overgedragen bevoegdheden de **hoogste ontvangsten per inwoner**, wat volgt uit de hogere inkomens (en dus ook hogere inkomstenbelastingen) van haar inwoners.

De **gewestelijke responsabilisering wordt evenwel in hoge mate gemilderd door de compenserende maatregelen ingebouwd in de BFW: het solidariteitsmechanisme, de herfinanciering van Brussel en de overgangsmechanismen**. Deze elementen hebben vooral een positieve impact voor het Waalse en Brusselse gewest: zij zien hun ontvangsten per hoofd van de bevolking zeer sterk stijgen. Na toepassing van deze elementen realiseert het Vlaamse gewest anno 2022 immers de laagste ontvangsten per hoofd van de bevolking. Het effect van de compenserende mechanismen is vandaag relatief gezien dus groter dan de fiscale responsabilisering ingebouwd in de BFW.

122. Daarbij dient vermeld: **door het wegvallen van de overgangsmechanismen** ontstaan vanaf 2024 geleidelijk aan vooral **aanzienlijke negatieve budgettaire gevolgen voor het Waalse en het Brussels Hoofdstedelijke gewest**. Bij het Brussels Hoofdstedelijk Gewest speelt daarnaast de beperkte koppeling van de meeste bijzondere Brusseldotaties (herfinanciering BHG) aan de groei van het bbp een belangrijke rol.

6.4 Gemeenschappen: behoeftecriterium van belang

123. De gemeenschapsdotaties worden hoofdzakelijk gefinancierd op basis van het **behoeftecriterium** gedefinieerd door demografische parameters, en zijn **slechts in zeer beperkte mate fiscaal geresponsabiliseerd** (niet te beïnvloeden door de gemeenschappen).

Het budgettaire traject van de gemeenschappen zal de komende decennia evenwel aanzienlijk bepaald worden door de verschillen qua demografische evolutie. Bij alle gemeenschappen groeit de dotatie ouderenzorg door de vergrijzing de komende 5 à 20 jaar sterk aan, maar de groei is relatief gezien sterker in Vlaanderen dan in de andere gemeenschappen, door de snellere groei van het aantal +80-jarigen. Bij de andere gemeenschappen zorgt het relatief dalend aantal jongeren via de btw-dotaties en de dotatie kinderbijslag de komende jaren eveneens voor significante minderontvangsten, die groter zijn dan de meerontvangsten via de vergrijzing.

7. Bijlage 1: data en methodologie ramingen

7.1 Overzicht bronnen parameters

124. De meeste parameters die de BFW-overdrachten aandrijven zijn beschikbaar voor de hele analyseperiode (2015-2039). Voor de inflatie, de gezondheidsindex, de opbrengst uit de personenbelasting en de leerlingensleutel zijn er voor de periode 2028-2039 geen ramingen beschikbaar. Zie Tabel 21 voor een overzicht van de gehanteerde bronnen.

Tabel 21: België, overzicht bronnen BFW-parameters

Parameter	BFW-overdracht	Bron en assumpties
Inflatie	Alle BFW-overdrachten m.u.v. overgangsmechanisme, responsabiliseringsmechanisme, dotatie veiligheid en hoofdstedelijke functies (BHG), pendeldotatie (BHG) en twee specifieke dotaties voor de DG	2015-2021: Algemene Toelichtingen (Vlaamse begroting) 2022-2023: Economische Begroting (FPB, sep 2022) 2024-2027: Economische Vooruitzichten 2022-2027 (FPB, juni 2022) 2028-2039: 2% (assumptie, zie Hoofdstuk 7.2)
Reële groei bbp	Alle BFW-overdrachten m.u.v. dotaties universitair onderwijs voor buitenlandse studenten, veiligheid en hoofdstedelijke functies (BHG), pendeldotatie (BHG), dotaties Stad Brussel, internationale ambtenaren (BHG) en taalpremies (BHG), en twee specifieke dotaties voor de DG, de specifieke gewestdotaties, en het overgangs- en responsabiliseringsmechanisme	2015-2021: Algemene Toelichtingen (Vlaamse begroting) 2022-2023: Economische Begroting (FPB, sep 2022) 2024-2027: Economische Vooruitzichten 2022-2027 (FPB, juni 2022) 2028-2039: Studiecommissie voor de Vergrijzing (FPB, juli 2022)
Gezondheidsindex	Responsabiliseringsbijdragen	2015-2021: Algemene Toelichtingen (Vlaamse begroting) 2022-2023: Economische Begroting (FPB, sep 2022) 2024-2027: Economische Vooruitzichten 2022-2027 (FPB, juni 2022) 2028-2039: 2% (assumptie, zie Hoofdstuk 7.2)
Opbrengst PB	Dotaties werk en fiscale uitgaven, PB-dotatie, solidariteitsmechanisme	2015-2021: Algemene Toelichtingen (Vlaamse begroting) 2022-2027: MJR 2022-2027 (Vlaamse begroting) 2028-2039: laatst beschikbare cijfer (2027) uit de MJR constant gehouden (= assumptie, zie Hoofdstuk 7.2)
Denataliteit	BTW-dotatie	2015-2021: Algemene Toelichtingen (Vlaamse begroting) 2022-2027: MJR 2022-2027 (Vlaamse begroting) 2028-2039: Bevolkingsvooruitzichten 2021-2070 (FPB, mei 2022)

Parameter	BFW-overdacht	Bron en assumpties
Leerlingensleutel	BTW-dotatie	2015-2021: Algemene Toelichtingen (Vlaamse begroting) 2022-2027: MJR 2022-2027 (Vlaamse begroting) 2028-2039: SERV-raming (zie Hoofdstuk 7.2) o.b.v. bevolkingsvooruitzichten 2021-2070 (FPB, mei 2022)
Aandeel inwoners	Dotaties ziekenhuisinfrastructuur en zorg, solidariteitsmechanisme	2015-2021: Algemene Toelichtingen (Vlaamse begroting) 2022-2027: MJR 2022-2027 (Vlaamse begroting) 2028-2039: SERV-raming (zie Hoofdstuk 7.2) o.b.v. bevolkingsvooruitzichten 2021-2070 (FPB, mei 2022)
Aantal 0-tot en met 18-jarigen	Dotatie gezinsbijslag	2015-2021: Algemene Toelichtingen (Vlaamse begroting) 2022-2027: MJR 2022-2027 (Vlaamse begroting) 2028-2039: SERV-raming (zie Hoofdstuk 7.2) o.b.v. bevolkingsvooruitzichten 2021-2070 (FPB, mei 2022)
Aantal +80-jarigen	Dotatie ouderenzorg	2015-2021: Algemene Toelichtingen (Vlaamse begroting) 2022-2027: MJR 2022-2027 (Vlaamse begroting) 2028-2039: SERV-raming (zie Hoofdstuk 7.2) o.b.v. bevolkingsvooruitzichten 2021-2070 (FPB, mei 2022)

7.2 Gehanteerde assumpties voor ontbrekende data

125. We vertrekken van volgende assumpties over de ontbrekende data van een aantal parameters om de berekeningen te kunnen voltrekken. Voor de **inflatie en de gezondheidsindex** wordt vanaf 2028 uitgegaan van een gemiddeld cijfer van **2%**, wat overeenkomt met de in juli 2021 herziene inflatiedoelstelling van de ECB op middellange termijn.

126. Vanaf 2027 wordt de **gewestelijke opbrengst uit de personenbelasting** gelijkgesteld aan het **laatste beschikbare cijfer** uit de MJR (2027). Dit cijfer wordt vervolgens constant gehouden in de periode 2028-2039. Deze assumptie impliceert dat Brussel en Wallonië geen economische inhaalbeweging maken op Vlaanderen.

127. De **leerlingensleutel** wordt bepaald op basis van de door het Rekenhof uitgevoerde telling van het aantal leerlingen voor het schooljaar dat aanvangt in het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar. Voor het begrotingsjaar t wordt dus afgestemd op het aantal leerlingen in het schooljaar $(t-1, t)$. In het najaar van begrotingsjaar t bepaalt het Rekenhof de definitieve cijfers. Ramingen van de leerlingensleutel zijn tot en met 2027 beschikbaar (MJR).

Vanaf 2028 wordt de parameter voor jaar t geraamd als de verhouding tussen het rekenkundig gemiddelde van het **aantal 6 tot en met 17 jarigen** van de Vlaamse of Franse gemeenschap van de jaren $t-1$ en t , en het rekenkundig gemiddelde van het totaal aantal 6 tot en met 17 jarigen van beide gemeenschappen op 1 januari van jaar $t-1$ en t . Deze cijfers zijn telkens gebaseerd op de jaarlijkse bevolkingsvooruitzichten 2021-2070 van het FPB. Het aantal leerlingen in Brussel

aangesloten bij het Nederlandstalig onderwijs³⁰ wordt constant gehouden op 13,37%, conform de huidige situatie.

7.3 Overzicht economische parameters

128. De **reële economische groei** bedroeg in de periode 2015-2019 gemiddeld 1,4%. Na deze “gewone” macro-economische jaren volgde de coronacrisis, met een sterke terugval van het reële bbp in 2020 (-6,2%), gevolgd door een snelle relance in 2021 (+6,1%).

De recente zeer negatieve en hoge groeicijfers (2020 tot 2022) zijn uitzonderlijk. Vandaag wordt verwacht dat de groei de komende jaren (2022: +2,6% en 2023: +0,5%) snel zal vertragen door de Oekraïne- en energiecrisis (Economische Begroting van het FPB van september 2022). Op middellange termijn (tot 2039) zou de Belgische economie jaarlijks gemiddeld aangroeien met 1,3% (Stu- diecommissie voor de Vergrijzing, rapport van juni 2022).

129. De **inflatie** was tot 2021 eerder laag, met een jaarlijkse gemiddelde stijging van het prijsni- veau van 1,4% in de periode 2015-2020. In de laatste jaarhelft van 2021 begon de inflatie sterk toe te nemen, tot 2,44% in 2021 en ramingen van 9,4% voor 2022 en 6,5% voor 2023 (Economische Begroting van het FPB van september 2022). Op middellange termijn wordt in dit rapport uitge- gaan (= assumptie) dat de inflatie (en de gezondheidsindex) 2% zou bedragen, conform de infla- tiedoelstelling van de ECB.

130. Het aandeel van het Vlaamse gewest in de **opbrengst van de personenbelasting** bedraagt in 2021 64,0%, met een bevolkingsaandeel van 57,7%. De respectievelijke aandelen van Wallonië en het BHG in de personenbelasting bedragen 27,7% en 8,3%, terwijl hun bevolkingsaandelen goed zijn voor 31,7% en 10,6%.

Door haar in verhouding tot de bevolking hoger aandeel in de personenbelasting ontvangt Vlaan- deren vandaag relatief hogere overdrachten uit de dotaties werk en fiscale uitgaven (gewest) en uit de PB-dotatie (gemeenschap). Ten compensatie ontvangen het Waalse gewest en het BHG middelen uit solidariteitsmechanisme.

Het Vlaamse aandeel in de personenbelasting zou de komende jaren zeer beperkt toenemen tot 64,1% in 2027 (laatst beschikbare data, MJR), al zou ook het bevolkingsaandeel sterker stijgen tot 58,1% in 2027. Voor de analyse van de daaropvolgende jaren worden de aandelen van de deelsta- ten constant gehouden.

7.4 Overzicht demografische parameters

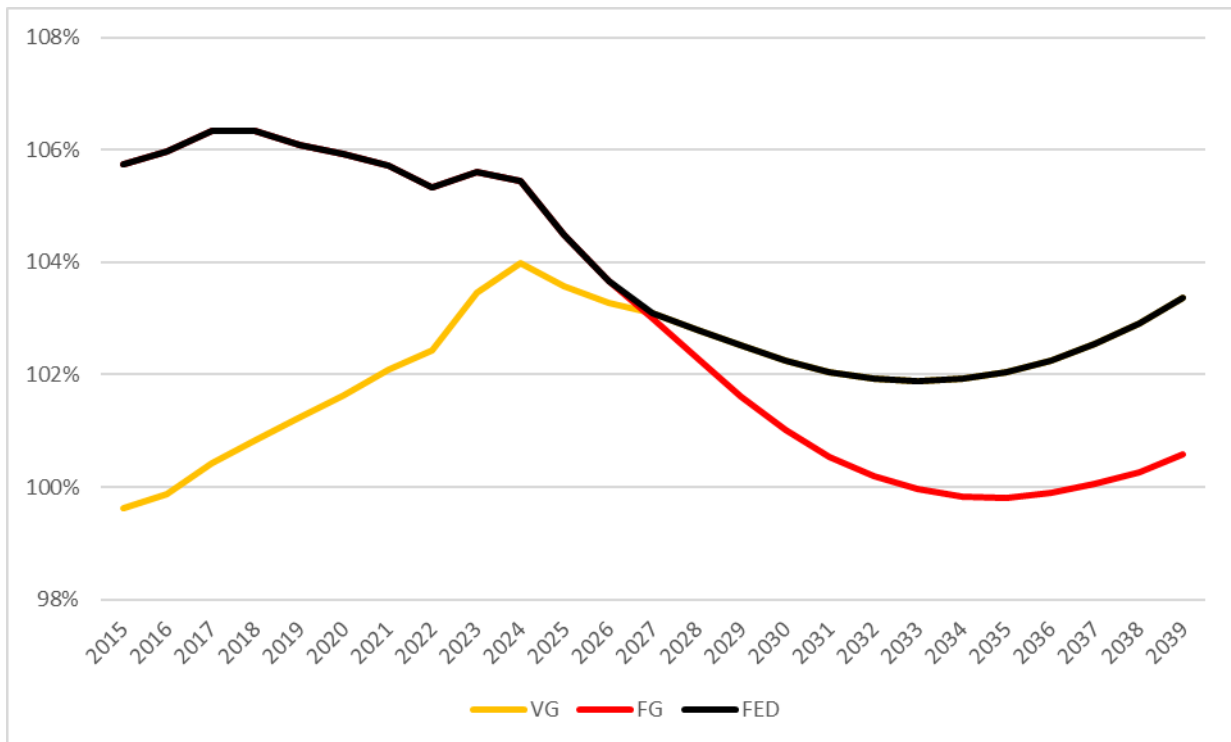
131. De **BTW-dotatie** hangt af van twee demografische parameters: de (de)nataliteitscorrectie voor de evolutie van de dotatie en de leerlingensleutel voor de verdeling van de dotatie.

De (de)**nataliteitscorrectie** voor het begrotingsjaar t wordt berekend door het aantal inwoners jonger dan 18 jaar op 30 juni van het jaar $t-1$ te vergelijken met het aantal min 18-jarige inwoners

³⁰ Met een percentage van 13,37% kan de leerlingensleutel van het Rekenhof voor het jaar 2027 (MJR, laatst beschikbare data) via de bevolkingsvooruitzichten van het FPB nagenoeg exact gerepliceerd worden.

op 30 juni van het referentiejaar 1988, en vervolgens 80% van die evolutie te weerhouden³¹. De denataliteit wordt jaarlijks afzonderlijk voor de Vlaamse en Franse gemeenschap berekend, waarbij de min 18-jarigen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest worden toegewezen volgens de verdeelsleutel 80/20 aan respectievelijk de Franse en Vlaamse gemeenschap. Het cijfer met de grootste nataliteit (of kleinste denataliteit) wordt weerhouden voor alle gemeenschappen.

Figuur 40: België, evolutie nataliteitscoëfficiënt, 2015-2039, bron: eigen berekeningen op basis van de bevolkingsvooruitzichten 2021-2070 (FPB, mei 2022)

Sinds de start van de nieuwe BFW (2015) wordt de nataliteit van de Franse gemeenschap weerhouden (nataliteitscoëfficiënt 2021 = 105,73%). Vanaf 2027 zal de nataliteit van de Vlaamse gemeenschap vermoedelijk de grootste zijn, en dit tot het einde van de analyseperiode (2039). De nataliteitscoëfficiënt zal de komende tien jaar wel gestaag afnemen, tot een 101,88% in 2033. Nadien neemt het aantal min18-jarigen terug gestaag toe, tot 103,36%. Zie Figuur 40.

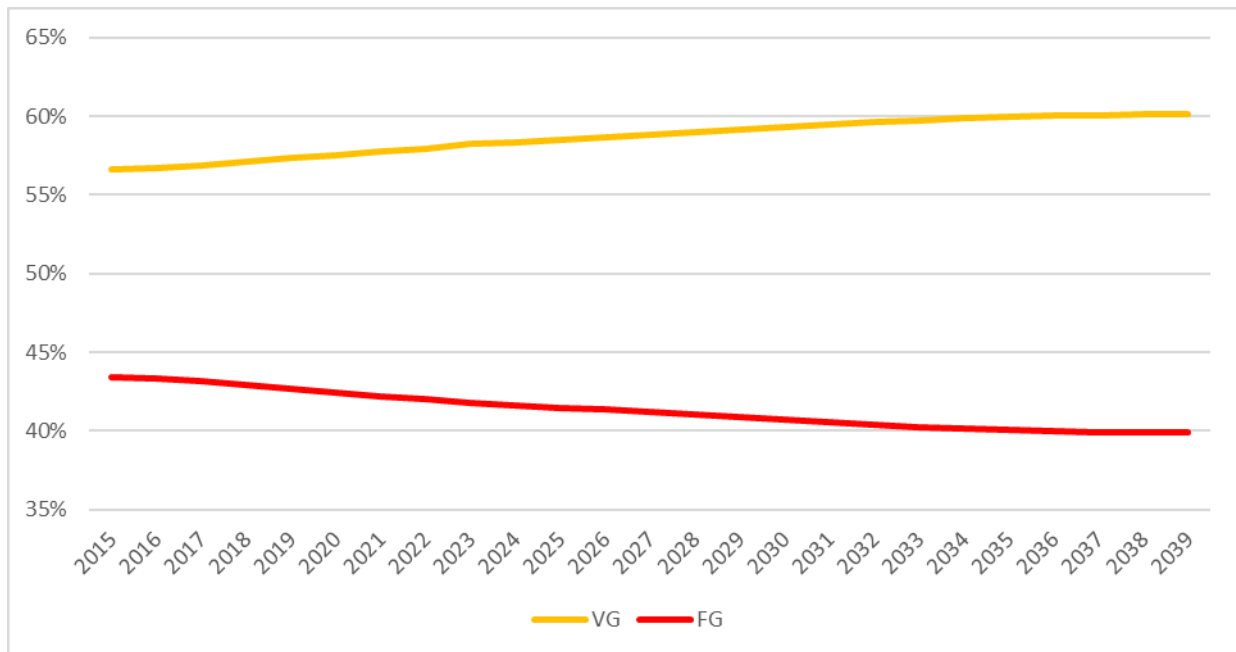
132. Het aandeel van de Vlaamse gemeenschap in de **leerlingensleutel** bedraagt in 2021 57,8% en zal met de huidige bevolkingsvooruitzichten tot 2039 gestaag doorgroeien tot 60,1%. De stijging is zowel een gevolg van een dalend aantal 6-17-jarigen in het Waalse gewest (-4,9% in 2039 ten opzichte van 2021) en het BHG (-8,0% in 2039 ten opzichte van 2021), als van een stijgend aantal leerlingen in het Vlaamse gewest (+4,3% tegen 2039 ten opzichte van 2021). Zie Figuur 41.

133. Het **aandeel van de bevolking van de Gemeenschappen binnen België** is van belang bij de **verdeelsleutel van de dotatie ziekenhuisinfrastructuur** en de **evolutie van de dotatie**

³¹ In 1988 bedroeg het aantal min-18-jarigen 890.945 personen voor de Franse gemeenschap en 1.309.156 personen voor de Vlaamse gemeenschap.

zorg. In 2021 bedraagt het bevolkingsaandeel van de Vlaamse gemeenschap in het Belgische totaal 57,7% (= identiek met Vlaamse gewest). Voor de Franse gemeenschap (= Waalse gewest exclusief Eupen-Malmédy = Duitstalige Gemeenschap) en de GGC (= Brussels Hoofdstedelijk Gewest) bedraagt dit cijfer respectievelijk 31,0% en 10,6%.

Figuur 41: België, evolutie leerlingensleutel, 2015-2039, in %, bron: eigen berekeningen op basis van bevolkingsvooruitzichten 2021-2070 (FPB, mei 2022)

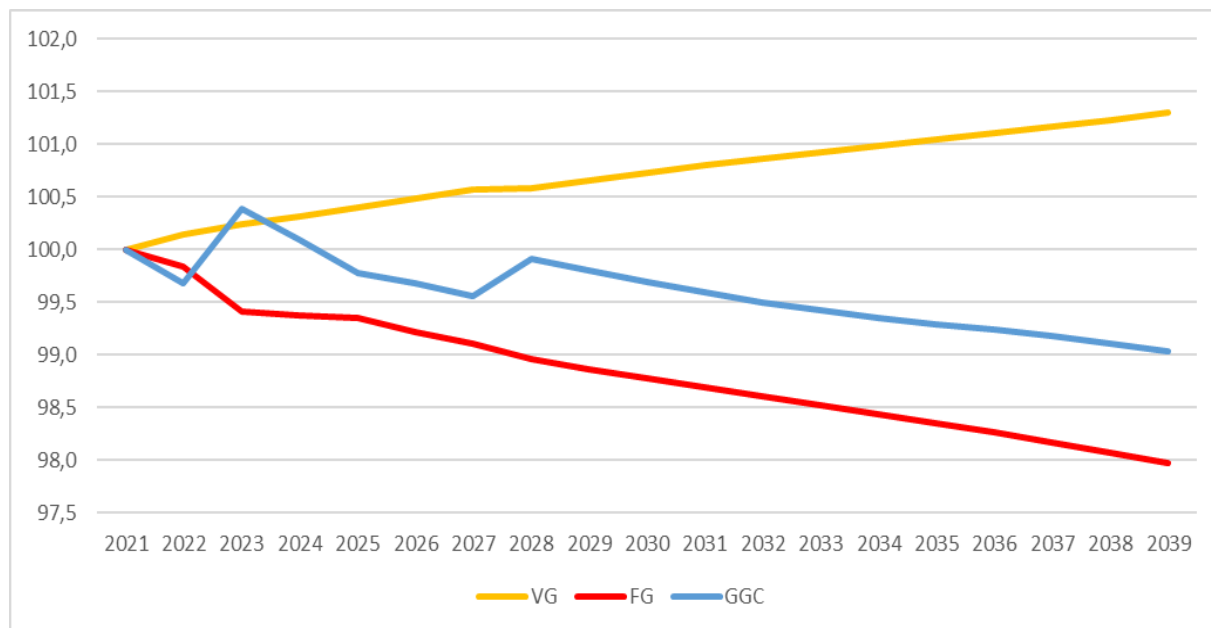
De komende 20 jaar (= tegen 2039) zal het bevolkingsaandeel van Vlaanderen volgens de huidige bevolkingsramingen³² verder toenemen tot 58,5% van het Belgische totaal, terwijl het aandeel van de Franse gemeenschap en de GGC zal afnemen tot respectievelijk 30,4% en 10,5%. Zie Figuur 42.

134. Het **aantal 0- tot en met 18-jarigen** is belangrijk voor de evolutie van de **dotatie gezinsbijslagen**. Vlaanderen heeft vandaag de minst jonge bevolking van alle gemeenschappen: de 0 tot en met 18-jarigen vormen 20,4% van de bevolking van het Vlaamse gewest. Bij de GGC en in mindere mate de Franse gemeenschap (= Wallonië exclusief Duitstaligen) is de bevolking jonger, met een aandeel van dit segment in de populatie van respectievelijk 23,7% en 21,7%. Deze laatste twee gemeenschappen ontvangen daarom vandaag in verhouding (= per capita) meer middelen uit de dotatie gezinsbijslag. In de komende twee decennia neemt het aandeel van Vlaanderen echter toe: de dalende trend bij het aantal <18-jarigen is sterker bij de andere gemeenschappen: zie Figuur 43.

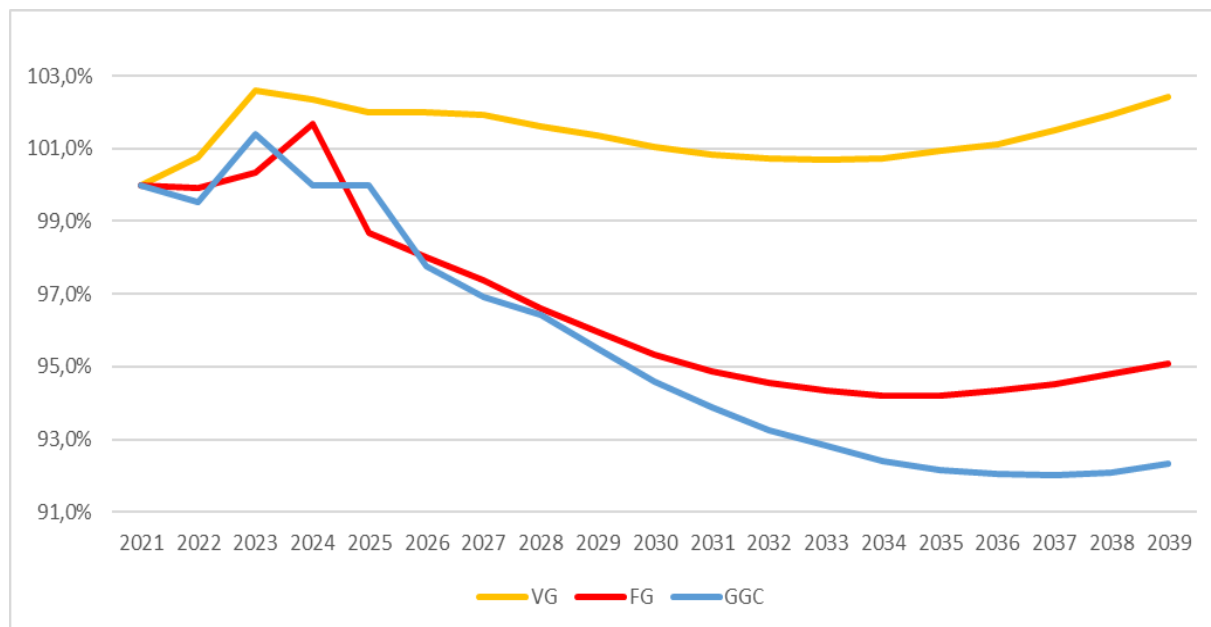
135. De **evolutie van de dotatie ouderenzorg** tot slot hangt af van het **aantal +80-jarigen**. Vandaag is 5,6% van de bevolking van de Vlaamse gemeenschap (= identiek met Vlaamse gewest) ouder dan 80 jaar. De bevolking van de GGC en de Franse gemeenschap (= Waalse gewest exclusief Duitstalige Gemeenschap) is beduidend jonger: het aandeel van de +80-jarigen in hun respectievelijke bevolking bedraagt respectievelijk 3,5% en 4,6%.

³² [Bevolkingsvooruitzichten 2021-2070 \(FPB, mei 2022\)](#).

Figuur 42: België, evolutie geraamde bevolking van de gemeenschappen, 2021-2039, bevolkingsaandeel 2021 = 100 (bron: FPB, bevolkingsvooruitzichten 2021-2070, mei 2022)

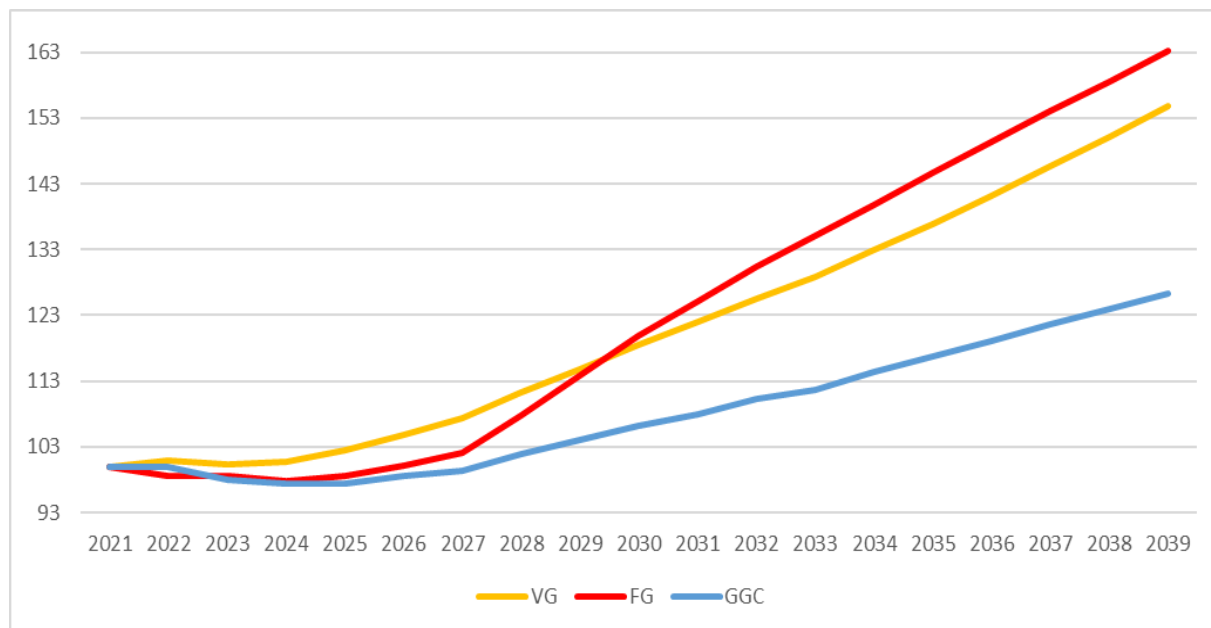

Figuur 43: België, evolutie aantal 0 tot en met 18-jarigen van de gemeenschappen, 2021-2039, met aantal 0 tot en met 18-jarigen, 2021 = 100% (bron: FPB, bevolkingsvooruitzichten 2021-2070, mei 2022)

De komende jaren zal de bevolking in alle gemeenschappen sterk vergrijzen. In de Vlaamse gemeenschap zal tegen 2039 het aantal +80-jarigen 54,8% hoger liggen. In de Franse gemeenschap en de GGC gaat het om een stijging van respectievelijk 63,2% en 26,3%. Deze resultaten betekenen dat in de Vlaamse en Franse gemeenschap tegen 2039 respectievelijk 8,0% en 7,2% van de bevolking ouder zal zijn dan 80 jaar. In de GGC is de vergrijzingsgolf beperkter, met 4,2% van de bevolking ouder dan 80. Zie Figuur 44.

Figuur 44: België, evolutie aantal +80-jarigen per gemeenschap, 2021-2039, met aantal +80-jarigen van 2021 = 100 (bron: FPB, bevolkingsvooruitzichten 2021-2070, mei 2022)

7.5 Raming responsabiliseringsmechanisme

136. Het federale niveau is vandaag volledig bevoegd voor de uitbetaling van de pensioenen, en betaalt bijgevolg de pensioenen van alle ambtenaren voor geheel België. De **gewesten en gemeenschappen (inclusief de GGC en de FG) dragen sinds de zesde staatshervorming bij aan de financiering van de pensioenen van 'hun' ambtenaren** (inclusief deze actief voor de overgedragen bevoegdheden), via een inhouding op de doorgestorte dotaties. Deze inhouding wordt aangeduid als de **responsabiliseringsbijdrage**.

Voor Vlaanderen (gewest en gemeenschap) wordt deze bijdrage volledig ingehouden op de gewestdotaties voor het Vlaamse gewest, terwijl langs Franstalige zijde de Franse gemeenschap in belangrijke mate deze verantwoordelijkheid draagt.

137. Voor de periode 2015-2020 zijn de bedragen (nominaal) gespecificeerd in artikel 65quinquies van de BFW. Zie Tabel 23 en Tabel 24 vanaf pagina 90. Vanaf het begrotingsjaar 2021 wordt de responsabiliseringsbijdrage per entiteit bepaald door een bijdragepercentage toe te passen op de **(eigen) weddemassa** betaald door de betrokken entiteit in het voorgaande kalenderjaar. Voor het begrotingsjaar 2021 is dat bijdragepercentage gelijk aan 30% van de **RSZ-werkgeversbijdrage**³³ voor pensioenen opgenomen in hun loonmassa. In 2022 wordt dat 40%, in 2023 50% om via jaarlijkse **lineaire verhoging 100% te bereiken in 2028**. Vanaf 2028 is de responsabiliseringsbijdrage voor de G&G daarmee gelijk aan hun RSZ-werkgeversbijdrage pensioenen opgenomen in de loonvorming van hun ambtenaren.

³³ De huidige RSZ-werkgeversbijdrage voor pensioenen bedraagt 8,86% van de loonmassa. De responsabiliseringsbijdrage bestaat in 2021 dus uit $[30\% \times 8,86\% \times \text{loonmassa Vlaanderen}] = 2,658\% \times \text{Vlaamse loonmassa}$. Vanaf 2028 (100%) zal de jaarlijkse responsabiliseringsbijdrage bestaan uit 8,86% van de loonmassa voor Vlaamse ambtenaren.

138. Bij de **SERV-raming** van de responsabiliseringsbijdragen wordt vertrokken van de bedragen uit de eerste aanpassing van de federale middelenbegroting 2022 (april 2022). De evolutie van deze bedragen in de periode 2023-2028 zijn binnen de SERV-ramingen gekoppeld aan de volgende elementen:

1. Het bijdragepercentage dat tot en met 2028 jaarlijks met 10% wordt opgetrokken;
2. De evolutie van de gezondheidsindex van het voorgaande jaar;

De gegevens van 2021 zijn afkomstig van de [eerste federale aanpassing van de middelenbegroting 2021](#) (april 2021).

7.6 Raming bruto-opcentiemen

139. In Hoofdstuk 5 vanaf pagina 55 wordt de evolutie van de **bruto-opcentiemen tot 2039 geraamd**. De gewestelijke bruto-opcentiemen zijn een aanvullende gewestelijke belasting op de federaal geïnde personenbelasting. Daarnaast zijn er de gewestelijke belastingverminderingen (woonbonus, energiebesparende uitgaven en dergelijke meer), die bij de gewesten geregistreerd worden als een fiscale uitgave. Het zijn de netto-opcentiemen (= bruto-opcentiemen – fiscale uitgaven) die reëel naar de gewesten worden overgedragen.

De verhouding tussen de **fiscale uitgaven** en de bruto-opcentiemen verschilt vandaag sterk tussen de gewesten, en kent **ook in de nabije toekomst omwille van specifieke beleidskeuzes ongetwijfeld een andere dynamiek**. Zo is de woonbonus in Wallonië niet afgeschaft (wel reeds in Vlaanderen en Brussel), met in verhouding hogere fiscale uitgaven bij dat gewest tot gevolg. Zie Tabel 22.

Tabel 22: België en gewesten, verhouding fiscale uitgaven en bruto-opcentiemen, raming van juni 2021, in % (bron: FOD Fin).

	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Federale overheid	19,8%	18,5%	17,2%	15,8%	14,5%	13,5%
Vlaamse gewest	19,4%	17,7%	15,9%	14,2%	12,6%	11,3%
Waalse gewest	23,5%	23,2%	22,8%	22,1%	21,5%	21,1%
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	10,3%	9,3%	8,2%	7,0%	6,1%	5,4%

Gegeven de sterke connectie tussen de dynamiek van de fiscale uitgaven en de achterliggende (gemaakte en te maken) beleidskeuzes wordt er geen raming gemaakt van de fiscale uitgaven en ligt de focus op de bruto-opcentiemen.

140. De **bruto-opcentiemen** zijn op middellange termijn problematisch om te ramen, gezien ze vertrekken van de regionaal ontvangen personenbelasting, wat een volatiele en dus zeer moeilijk te voorspellen variabele is.

Het gebrek aan gegevens zou kunnen opgevangen worden door de sterke groeivoeten van de afgelopen jaren door te trekken naar de komende decennia. Dan evolueren deze ontvangsten op basis van de huidige parameters gunstiger dan de andere BFW-overdrachten. De **gewestelijke personenbelasting groeide de afgelopen jaren immers sneller dan het nominale bbp**.

De tax shifts uit de vorige legislatuur verduidelijkten evenwel dat het federale niveau de belasting-basis aanzienlijk kan veranderen (en daarmee ook de regionale opcentiemen). De federale regering heeft bovendien aangekondigd dat zij tegen 2024 een belangrijke fiscale hervorming voorbereidt, onder andere om de klimaatuitdagingen aan te pakken en het begrotingssaldo op federaal niveau positief te beïnvloeden. Hoe die hervorming er gaat uitzien is vandaag niet duidelijk, maar dergelijke hervorming realiseren zonder dat de aanzienlijke ontvangsten via de personenbelasting een rol spelen lijkt weinig waarschijnlijk.

Men kan in de huidige fase dan ook **niet veronderstellen dat de overdrachten via de regionale opcentiemen de komende decennia eenzelfde hoog groeitraject zullen realiseren als in het afgelopen decennium.**

141. Daarom is er in dit rapport voor gekozen om de laatst beschikbare informatie van de Belasting Staat (Meerjarenraming 2022-2027) over te nemen. We werken opnieuw niet met afrekeningen en hanteren dus een voorschottenpercentage van 100%. Voor de periode **2027-2039** wordt ervan uitgegaan dat de **bruto-opcentiemen de groei van het nominale bbp volgen (= assumptie).**

142. Voorts werd ervoor gekozen om de huidige gewestelijke bepalingen (opcentiemtarief, belastingsschijven, ...) niet aan te passen. Dat impliceert: er wordt rekening gehouden met een **lager opcentiemtarief van 0,5%** (= lagere overdrachten) **bij het Brussels Hoofdstedelijk Gewest** (fiscale hervorming van 2017).

8. Bijlage 2: tabellen

Tabel 23: België en gewesten, 2015-2020, inhoudingen via responsabiliseringsmechanisme en restdotatie, in € dz

	VG	WG	BHG	TOT
Responsabiliseringsbijdrage 2015	-84.463	-3.881	-766	-89.110
Responsabiliseringsbijdrage 2016	-93.781	-4.309	-851	-98.941
Responsabiliseringsbijdrage 2017	-103.099	-4.737	-935	-108.771
Responsabiliseringsbijdrage 2018	-112.417	-5.165	-1.019	-118.602
Responsabiliseringsbijdrage 2019	-121.735	-5.593	-1.104	-128.432
Responsabiliseringsbijdrage 2020	-131.054	-6.021	-1.188	-138.263
Restdotatie: inlevering 2015	-9.253	-13.245	-5.142	-27.640
Restdotatie: inlevering 2016	-5.560	-7.240	-2.725	-15.524
Restdotatie: inlevering 2017	-4.376	-5.554	-2.314	-12.245
Restdotatie: inlevering 2018	-2.850	-3.298	-3.298	-9.446
Restdotatie: inlevering 2019	-650	-494	-294	-1.438

Tabel 24: België en gemeenschappen, 2015-2020, inhouding via overgangsbedrag, responsabiliserings-mechanisme en restdotatie, in € dz

	VG	FG	GGC	DG	COCOF	VGC	TOT
Responsabiliseringsbijdrage 2015	0	-55.938	-30	-881	-142	0	-56.992
Responsabiliseringsbijdrage 2016	0	-62.109	-34	-979	-158	0	-63.279
Responsabiliseringsbijdrage 2017	0	-68.280	-37	-1.076	-173	0	-69.566
Responsabiliseringsbijdrage 2018	0	-74.451	-40	-1.173	-189	0	-75.853
Responsabiliseringsbijdrage 2019	0	-80.622	-43	-1.270	-204	0	-82.140
Dotatie ouderenzorg: inhouding geïsoleerde geriatriediensten	-2.186	-14.541	-26.285	0	0	0	-43.013
Dotatie zorg: inhouding geïsoleerde diensten revalidatie en behandeling	-10.529	-34.087	-31.254	0	0	0	-75.870
Dotatie ziekenhuisinfrastructuur: inhouding	-369.125	-214.938	-77.810	-4.830	0	0	-666.703

Tabel 25: België, BFW-overdrachten naar de gewesten, in € dz (nominale bedragen)

	2021	2024	2029	2034	2039
Federale overheid (FED): som overdrachten					
Gewestelijke bruto opcentiemen	12.187.117	15.734.056	18.488.454	21.947.017	25.847.699
Dotatie diverse bevoegdheden	1.043.532	1.271.916	1.441.946	1.656.980	1.893.713
Dotatie werk	2.059.981	2.510.822	2.846.469	3.270.954	3.738.277
Dotatie fiscale uitgaven	1.911.155	2.329.425	2.640.823	3.034.641	3.468.202
Mechanisme nationale solidariteit	1.089.349	1.345.802	1.518.427	1.744.555	1.986.842
Overgangsmechanisme	398.120	398.120	199.060	0	0
Responsabilisering pensioenen ambtenaren	-197.068	-480.743	-873.410	-964.315	-1.064.682
Compensatie internationale ambtenaren	176.895	209.812	229.161	253.012	279.346
Compensatie gemeenten BHG	42.621	52.959	61.885	73.461	86.347
Kost gewestbelastingen	72.307	85.762	93.671	103.420	114.185
Bijkomende dotatie stad Brussel	119.642	141.905	154.991	171.123	188.933
Bijkomende dotatie BHG taalpremies	28.376	33.656	36.760	40.586	44.810

	2021	2024	2029	2034	2039
Bijkomende dotatie BHG mobiliteit	154.297	187.338	211.666	242.352	276.111
Bijkomende dotatie BHG specifieke uitgaven	55.000	55.000	55.000	55.000	55.000
Totaal	19.141.324	23.875.831	27.104.903	31.628.786	36.914.784
Vlaamse gewest (VG)					
Gewestelijke bruto opcentiemen	7.856.579	10.159.713	11.930.562	14.162.365	16.679.467
Dotatie diverse bevoegdheden	525.210	640.155	725.732	833.958	953.106
Dotatie werk	1.317.412	1.609.984	1.824.718	2.096.833	2.396.409
Dotatie fiscale uitgaven	1.222.234	1.493.669	1.692.890	1.945.345	2.223.278
Overgangsmechanisme	-321.557	-321.557	-160.778	0	0
Responsabilisering pensioenen ambtenaren	-188.579	-460.053	-835.820	-922.813	-1.018.860
Compensatie pendelaars naar BHG	-27.203	-27.203	-27.020	-27.020	-27.020
Kost gewestbelastingen	51.591	61.191	66.834	73.790	81.470
Totaal	10.435.686	13.155.901	15.217.116	18.162.458	21.287.850
Waalse gewest (WG)					
Gewestelijke bruto opcentiemen	3.361.133	4.317.637	5.068.477	6.016.617	7.085.961
Dotatie diverse bevoegdheden	431.709	526.192	596.533	685.492	783.429
Dotatie werk	570.911	692.809	783.836	900.727	1.029.415
Dotatie fiscale uitgaven	529.665	642.756	727.207	835.654	955.044
Mechanisme nationale solidariteit	695.488	839.653	958.197	1.094.964	1.235.148
Overgangsmechanisme	620.539	620.539	310.270	0	0
Responsabilisering pensioenen ambtenaren	-6.790	-16.493	-29.964	-33.082	-36.526
Compensatie pendelaars naar BHG	-16.797	-16.797	-16.980	-16.980	-16.980
Kost gewestbelastingen	15.189	18.016	19.677	21.725	23.986
Totaal	6.201.048	7.624.311	8.417.254	9.505.117	11.059.478
Brussels Hoofdstedelijk Gewest (BHG)					
Gewestelijke bruto opcentiemen	969.405	1.256.706	1.489.416	1.768.035	2.082.271
Dotatie diverse bevoegdheden	86.613	105.569	119.682	137.529	157.178
Dotatie werk	171.658	208.029	237.914	273.394	312.454
Dotatie fiscale uitgaven	159.256	193.000	220.726	253.642	289.880
Mechanisme nationale solidariteit	393.861	506.149	560.230	649.591	751.693
Overgangsmechanisme	99.137	99.137	49.569	0	0
Responsabilisering pensioenen ambtenaren	-1.699	-4.198	-7.626	-8.420	-9.296
Compensatie pendelaars naar BHG	44.000	44.000	44.000	44.000	44.000
Compensatie internationale ambtenaren	176.895	209.812	229.161	253.012	279.346
Compensatie gemeenten BHG	42.621	52.959	61.885	73.461	86.347
Kost gewestbelastingen	5.527	6.555	7.160	7.905	8.728
Bijkomende dotatie stad Brussel	119.642	141.905	154.991	171.123	188.933
Bijkomende dotatie BHG taalpremies	28.376	33.656	36.760	40.586	44.810
Bijkomende dotatie BHG mobiliteit	154.297	187.338	211.666	242.352	276.111
Bijkomende dotatie BHG specifieke uitgaven	55.000	55.000	55.000	55.000	55.000
Totaal	2.504.590	3.095.619	3.470.533	3.961.211	4.567.456

Tabel 26: België, BFW-overdrachten naar de gewesten, in verhouding tot het bbp, in € dz en % bbp

	2021	2024	2029	2034	2039
Federale overheid (FED): som overdrachten					
BFW-overdrachten, % bbp	3,77%	3,79%	3,68%	3,62%	3,59%
BFW-overdrachten, lopende euro's	19.141.324	23.875.831	27.104.903	31.628.786	36.914.784
BFW-overdrachten, % bbp in dz euro's van 2021	19.141.324	19.214.835	18.667.467	18.350.384	18.221.041
BFW-overdrachten, % bbp in euro van 2021 per capita	1.661	1.638	1.570	1.520	1.488
BFW-overdrachten, % bbp in euro van 2021 per capita als % van nationaal gemiddelde	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
BFW-overdrachten, aandeel in overdracht	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
BFW-overdrachten, % bbp, 2021 = 100		100,4	97,5	95,9	95,2
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, procentpunt bbp		0,01%	-0,09%	-0,16%	-0,18%
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, dz euro's van 2021		73.511	-473.857	-790.940	-920.283
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, aandeel in evolutie BFW-overdrachten		100%	100%	100%	100%
Vlaamse gewest (VG)					
BFW-overdrachten, % bbp	2,06%	2,09%	2,07%	2,08%	2,07%
BFW-overdrachten, lopende euro's	10.435.686	13.155.901	15.217.116	18.162.458	21.287.850
BFW-overdrachten, % bbp in dz euro's van 2021	10.435.686	10.587.630	10.480.208	10.537.492	10.507.627
BFW-overdrachten, % bbp in euro van 2021 per capita	1.569	1.558	1.516	1.497	1.467
BFW-overdrachten, % bbp in euro van 2021 per capita als % van nationaal gemiddelde	94,4%	95,1%	96,6%	98,5%	98,6%
BFW-overdrachten, aandeel in overdracht	54,5%	55,1%	56,1%	57,4%	57,7%
BFW-overdrachten, % bbp, 2021 = 100		101,5	100,4	101,0	100,7
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, procentpunt bbp		0,03%	0,01%	0,02%	0,01%
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, dz euro's van 2021		151.944	44.522	101.806	71.941
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, aandeel in evolutie BFW-overdrachten		207%	-9%	-13%	-8%
Waalse gewest (WG)					
BFW-overdrachten, % bbp	1,22%	1,21%	1,14%	1,09%	1,08%
BFW-overdrachten, lopende euro's	6.201.048	7.624.311	8.417.254	9.505.117	11.059.478
BFW-overdrachten, % bbp in dz euro's van 2021	6.201.048	6.135.907	5.797.062	5.514.678	5.458.929
BFW-overdrachten, % bbp in euro van 2021 per capita	1.700	1.662	1.557	1.465	1.437

	2021	2024	2029	2034	2039
BFW-overdrachten, % bbp in euro van 2021 per capita als % van nationaal gemiddelde	102,3%	101,5%	99,2%	96,4%	96,6%
BFW-overdrachten, aandeel in overdracht	32,4%	31,9%	31,1%	30,1%	30,0%
BFW-overdrachten, % bbp, 2021 = 100		98,9	93,5	88,9	88,0
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, procentpunt bbp		-0,01%	-0,08%	-0,14%	-0,15%
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, dz euro's van 2021		-65.141	-403.986	-686.371	-742.119
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, aandeel in evolutie BFW-overdrachten		-89%	85%	87%	81%
Brussels Hoofdstedelijk Gewest (BHG)					
BFW-overdrachten, % bbp	0,49%	0,49%	0,47%	0,45%	0,44%
BFW-overdrachten, lopende euro's	2.504.590	3.095.619	3.470.533	3.961.211	4.567.456
BFW-overdrachten, % bbp in dz euro's van 2021	2.504.590	2.491.298	2.390.197	2.298.215	2.254.484
BFW-overdrachten, % bbp in euro van 2021 per capita	2.053	2.004	1.902	1.809	1.756
BFW-overdrachten, % bbp in euro van 2021 per capita als % van nationaal gemiddelde	123,6%	122,3%	121,2%	119,0%	118,0%
BFW-overdrachten, aandeel in overdracht	13,1%	13,0%	12,8%	12,5%	12,4%
BFW-overdrachten, % bbp, 2021 = 100		99,5	95,4	91,8	90,0
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, procentpunt bbp		0,00%	-0,02%	-0,04%	-0,05%
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, dz euro's van 2021		-13.292	-114.393	-206.375	-250.106
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, aandeel in evolutie BFW-overdrachten		-18%	24%	26%	27%

Tabel 27: België, BFW-overdrachten naar de gewesten, verklaring evolutie BFW-ontvangsten in verhouding tot het bbp, in € dz en % bbp

	2024	2029	2034	2039
Federale overheid (FED): som overdrachten				
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, procentpunt bbp	0,01%	-0,09%	-0,16%	-0,18%
Dotaties, inhouding bbp-groei	-0,03%	-0,06%	-0,10%	-0,13%
Bruto-opcentiemen	0,09%	0,11%	0,11%	0,11%
Solidariteitsmechanisme	0,00%	-0,01%	-0,02%	-0,02%
Overgangsmechanisme	-0,02%	-0,05%	-0,08%	-0,08%
Responsabiliseringsmechanisme	-0,04%	-0,08%	-0,07%	-0,06%
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, dz euro's van 2021	73.511	-473.857	-790.940	-920.283
Dotaties, inhouding bbp-groei	-128.037	-310.883	-499.319	-656.298
Bruto-opcentiemen	475.365	546.100	546.100	571.240

	2024	2029	2034	2039
Solidariteitsmechanisme	-6.272	-43.590	-77.193	-108.649
Overgangsmechanisme	-77.720	-261.025	-398.120	-398.120
Responsabiliseringsmechanisme	-189.825	-404.460	-362.408	-328.456
Vlaamse gewest (VG)				
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, procentpunt bbp	0,03%	0,01%	0,02%	0,01%
Dotaties, inhouding bbp-groei	-0,01%	-0,03%	-0,05%	-0,06%
Bruto-opcentiemen	0,06%	0,07%	0,07%	0,07%
Solidariteitsmechanisme	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Overgangsmechanisme	0,01%	0,04%	0,06%	0,06%
Responsabiliseringsmechanisme	-0,04%	-0,08%	-0,07%	-0,06%
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, dz euro's van 2021	151.944	44.522	101.806	71.941
Dotaties, inhouding bbp-groei	-48.941	-139.385	-233.072	-311.651
Bruto-opcentiemen	319.774	360.140	360.140	376.363
Solidariteitsmechanisme	0	0	0	0
Overgangsmechanisme	62.774	210.827	321.557	321.557
Responsabiliseringsmechanisme	-181.663	-387.060	-346.818	-314.328
Waalse gewest (WG)				
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, procentpunt bbp	-0,01%	-0,08%	-0,14%	-0,15%
Dotaties, inhouding bbp-groei	-0,01%	-0,02%	-0,02%	-0,03%
Bruto-opcentiemen	0,02%	0,03%	0,03%	0,03%
Solidariteitsmechanisme	0,00%	-0,01%	-0,01%	-0,02%
Overgangsmechanisme	-0,02%	-0,08%	-0,12%	-0,12%
Responsabiliseringsmechanisme	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, dz euro's van 2021	-65.141	-403.986	-686.371	-742.119
Dotaties, inhouding bbp-groei	-31.389	-77.307	-122.802	-160.997
Bruto-opcentiemen	113.622	129.587	129.587	136.479
Solidariteitsmechanisme	-19.751	-35.566	-60.212	-85.822
Overgangsmechanisme	-121.141	-406.853	-620.539	-620.539
Responsabiliseringsmechanisme	-6.483	-13.847	-12.404	-11.239
Brussels Hoofdstedelijk Gewest (BHG)				
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, procentpunt bbp	0,00%	-0,02%	-0,04%	-0,05%
Dotaties, inhouding bbp-groei	-0,01%	-0,02%	-0,03%	-0,04%
Bruto-opcentiemen	0,01%	0,01%	0,01%	0,01%
Solidariteitsmechanisme	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Overgangsmechanisme	0,00%	-0,01%	-0,02%	-0,02%
Responsabiliseringsmechanisme	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, dz euro's van 2021	-13.292	-114.393	-206.375	-250.106
Dotaties, inhouding bbp-groei	-47.707	-94.190	-143.444	-183.650
Bruto-opcentiemen	41.969	56.373	56.373	58.399
Solidariteitsmechanisme	13.478	-8.024	-16.981	-22.827
Overgangsmechanisme	-19.353	-64.999	-99.137	-99.137
Responsabiliseringsmechanisme	-1.679	-3.553	-3.186	-2.890

Tabel 28: België, bijdrage van de gewesten aan de sanering van de financiën van entiteit I, in € dz en % bbp

	2015	2016	2021	2024	2029	2034	2039
Federale overheid (FED): som overdrachten							
Saneringsbijdrage, % bbp	0,21%	0,42%	0,40%	0,39%	0,38%	0,37%	0,36%
Saneringsbijdrage, lopende euro's	878.920	1.787.819	2.031.422	2.477.947	2.808.419	3.227.197	3.687.522
Saneringsbijdrage, % bbp in dz euro's van 2021	1.069.781	2.108.336	2.031.422	1.994.207	1.934.191	1.872.355	1.820.151
Saneringsbijdrage, % bbp in euro van 2021 per capita	95	187	176	170	163	155	149
Saneringsbijdrage, % bbp in euro van 2021 per capita als % van nationaal gemiddelde	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Saneringsbijdrage, aandeel in inhouding	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Vlaamse gewest (VG)							
Saneringsbijdrage, % bbp	0,13%	0,25%	0,24%	0,24%	0,23%	0,22%	0,22%
Saneringsbijdrage, lopende euro's	526.933	1.073.626	1.224.423	1.496.345	1.695.922	1.948.830	2.227.261
Saneringsbijdrage, % bbp in dz euro's van 2021	641.359	1.266.104	1.224.423	1.204.231	1.168.002	1.130.672	1.099.370
Saneringsbijdrage, % bbp in euro van 2021 per capita	100	195	184	177	169	161	153
Saneringsbijdrage, % bbp in euro van 2021 per capita als % van nationaal gemiddelde	104,3%	104,5%	104,4%	104,2%	103,9%	103,6%	103,3%
Saneringsbijdrage, aandeel in inhouding	60,0%	60,1%	60,3%	60,4%	60,4%	60,4%	60,4%
Waalse gewest (WG)							
Saneringsbijdrage, % bbp	0,06%	0,13%	0,12%	0,12%	0,11%	0,11%	0,11%
Saneringsbijdrage, lopende euro's	265.743	538.431	605.211	733.968	831.285	954.595	1.089.236
Saneringsbijdrage, % bbp in dz euro's van 2021	323.450	634.959	605.211	590.684	572.516	553.837	537.644
Saneringsbijdrage, % bbp in euro van 2021 per capita	90	176	166	160	154	147	142
Saneringsbijdrage, % bbp in euro van 2021 per capita als % van nationaal gemiddelde	94,4%	94,2%	94,1%	94,1%	94,6%	94,9%	95,2%
Saneringsbijdrage, aandeel in inhouding	30,2%	30,1%	29,8%	29,6%	29,6%	29,6%	29,5%
Brussels Hoofdstedelijk Gewest (BHG)							
Saneringsbijdrage, % bbp	0,02%	0,04%	0,04%	0,04%	0,04%	0,04%	0,04%
Saneringsbijdrage, lopende euro's	86.243	175.762	201.787	247.634	281.211	323.771	371.026
Saneringsbijdrage, % bbp in dz euro's van 2021	104.972	207.272	201.787	199.292	193.674	187.846	183.137
Saneringsbijdrage, % bbp in euro van 2021 per capita	89	174	165	160	154	148	143

	2015	2016	2021	2024	2029	2034	2039
Saneringsbijdrage, % bbp in euro van 2021 per capita als % van nationaal gemiddelde	93,6%	93,3%	93,8%	94,3%	94,8%	95,4%	95,9%
Saneringsbijdrage, aandeel in inhouding	9,8%	9,8%	9,9%	10,0%	10,0%	10,0%	10,1%

Tabel 29: België, bijdrage van de gewesten aan de vergrijzingskost, in € dz en % bbp

	2019	2021	2024	2029	2034	2039
Federale overheid (FED): som overdrachten						
Bijdrage aan de vergrijzingskost, % bbp	0,01%	-0,01%	0,00%	0,02%	0,04%	0,05%
Bijdrage aan de vergrijzingskost, lopende euro's	54.099	-34.869	19.487	141.725	313.415	509.882
Bijdrage aan de vergrijzingskost, % bbp in dz euro's van 2021	57.325	-34.869	15.683	97.608	181.837	251.677
Bijdrage aan de vergrijzingskost, % bbp in euro van 2021 per capita	5	-3	1	8	15	21
Bijdrage aan de vergrijzingskost, % bbp in euro van 2021 per capita als % van nationaal gemiddelde	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Bijdrage aan de vergrijzingskost, aandeel in inhouding	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Vlaamse gewest (VG)						
Bijdrage aan de vergrijzingskost, % bbp	0,01%	0,00%	0,00%	0,01%	0,02%	0,03%
Bijdrage aan de vergrijzingskost, lopende euro's	31.776	-22.342	9.014	80.654	181.237	296.269
Bijdrage aan de vergrijzingskost, % bbp in dz euro's van 2021	33.671	-22.342	7.254	55.548	105.150	146.237
Bijdrage aan de vergrijzingskost, % bbp in euro van 2021 per capita	5	-3	1	8	15	20
Bijdrage aan de vergrijzingskost, % bbp in euro van 2021 per capita als % van nationaal gemiddelde	101,9%	111,0%	79,8%	97,9%	99,2%	99,3%
Bijdrage aan de vergrijzingskost, aandeel in inhouding	58,7%	64,1%	46,3%	56,9%	57,8%	58,1%
Waalse gewest (WG)						
Bijdrage aan de vergrijzingskost, % bbp	0,00%	0,00%	0,00%	0,01%	0,01%	0,02%
Bijdrage aan de vergrijzingskost, lopende euro's	17.862	-9.622	8.857	49.274	106.077	171.144
Bijdrage aan de vergrijzingskost, % bbp in dz euro's van 2021	18.927	-9.622	7.128	33.936	61.544	84.476
Bijdrage aan de vergrijzingskost, % bbp in euro van 2021 per capita	5	-3	2	9	16	22
Bijdrage aan de vergrijzingskost, % bbp in euro van 2021 per capita als % van nationaal gemiddelde	103,9%	87,1%	144,4%	111,1%	108,6%	108,2%
Bijdrage aan de vergrijzingskost, aandeel in inhouding	33,0%	27,6%	45,5%	34,8%	33,8%	33,6%
Brussels Hoofdstedelijk Gewest (BHG)						
Bijdrage aan de vergrijzingskost, % bbp	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

	2019	2021	2024	2029	2034	2039
Bijdrage aan de vergrijzingskost, lopende euro's	4.460	-2.906	1.616	11.797	26.101	42.470
Bijdrage aan de vergrijzingskost, % bbp in dz euro's van 2021	4.726	-2.906	1.301	8.124	15.143	20.963
Bijdrage aan de vergrijzingskost, % bbp in euro van 2021 per capita	4	-2	1	6	12	16
Bijdrage aan de vergrijzingskost, % bbp in euro van 2021 per capita als % van nationaal gemiddelde	78,0%	78,7%	78,2%	78,8%	79,2%	79,4%
Bijdrage aan de vergrijzingskost, aandeel in inhouding	8,2%	8,3%	8,3%	8,3%	8,3%	8,3%

Tabel 30: België, som van de inhoudingen bij de gewesten, in € dz en % bbp

	2021	2024	2029	2034	2039
Federale overheid (FED): som overdrachten					
Som van de inhoudingen, % bbp	0,39%	0,40%	0,40%	0,41%	0,41%
Som van de inhoudingen, lopende euro's	1.996.553	2.497.435	2.950.144	3.540.612	4.197.404
Som van de inhoudingen, % bbp in dz euro's van 2021	1.996.553	2.009.890	2.031.799	2.054.192	2.071.828
Som van de inhoudingen, % bbp in euro van 2021 per capita	173	171	171	170	169
Som van de inhoudingen, % bbp in euro van 2021 per capita als % van nationaal gemiddelde	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Som van de inhoudingen, aandeel in inhouding	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Vlaamse gewest (VG)					
Som van de inhoudingen, % bbp	0,24%	0,24%	0,24%	0,24%	0,25%
Som van de inhoudingen, lopende euro's	1.202.082	1.505.359	1.776.576	2.130.067	2.523.529
Som van de inhoudingen, % bbp in dz euro's van 2021	1.202.082	1.211.485	1.223.549	1.235.822	1.245.607
Som van de inhoudingen, % bbp in euro van 2021 per capita	181	178	177	176	174
Som van de inhoudingen, % bbp in euro van 2021 per capita als % van nationaal gemiddelde	104,3%	104,0%	103,6%	103,2%	102,8%
Som van de inhoudingen, aandeel in inhouding	60,2%	60,3%	60,2%	60,2%	60,1%
Waalse gewest (WG)					
Som van de inhoudingen, % bbp	0,12%	0,12%	0,12%	0,12%	0,12%
Som van de inhoudingen, lopende euro's	595.590	742.825	880.560	1.060.672	1.260.380
Som van de inhoudingen, % bbp in dz euro's van 2021	595.590	597.812	606.452	615.381	622.120
Som van de inhoudingen, % bbp in euro van 2021 per capita	163	162	163	164	164
Som van de inhoudingen, % bbp in euro van 2021 per capita als % van nationaal gemiddelde	94,2%	94,5%	95,3%	96,1%	96,8%

	2021	2024	2029	2034	2039
Som van de inhoudingen, aandeel in inhouding	29,8%	29,7%	29,8%	30,0%	30,0%
Brussels Hoofdstedelijk Gewest (BHG)					
Som van de inhoudingen, % bbp	0,04%	0,04%	0,04%	0,04%	0,04%
Som van de inhoudingen, lopende euro's	198.881	249.251	293.008	349.873	413.496
Som van de inhoudingen, % bbp in dz euro's van 2021	198.881	200.592	201.798	202.989	204.100
Som van de inhoudingen, % bbp in euro van 2021 per capita	163	161	161	160	159
Som van de inhoudingen, % bbp in euro van 2021 per capita als % van nationaal gemiddelde	94,1%	94,2%	94,0%	93,9%	93,9%
Som van de inhoudingen, aandeel in inhouding	10,0%	10,0%	9,9%	9,9%	9,9%

Tabel 31: België, BFW-overdrachten naar de gemeenschappen, in € dz

	2021	2024	2029	2034	2039
Federale overheid (FED): som overdrachten					
Overdracht BTW	17.577.892	21.694.236	24.508.887	28.738.372	34.060.893
Overdracht personenbelasting (PB)	8.993.985	10.965.568	12.438.113	14.301.488	16.353.417
Dotatie kinderbijslag	7.398.120	9.004.805	9.685.200	10.707.776	12.113.797
Dotatie ouderenzorg	4.388.451	5.288.654	6.827.580	9.180.077	12.159.473
Dotatie gezondheidszorgen	922.060	1.128.964	1.288.709	1.491.749	1.715.747
Dotatie ziekenhuizen	18.744	172.356	290.959	441.764	608.077
Dotatie justitiehuisen	101.969	136.718	159.759	189.644	222.910
Dotatie universitaire attractiepolen	33.399	41.500	48.495	57.566	67.664
Overgangsmechanisme	-47.386	-47.386	-23.693	0	0
Responsabilisering pensioenen ambtenaren	-117.142	-270.393	-491.248	-542.377	-598.828
Dotatie Plantentuin Meise	9.730	12.091	14.128	16.771	19.713
Dotatie buitenlandse studenten	124.413	147.564	161.172	177.947	196.468
Dotatie senator Duitstalige Gemeenschap	130	138	152	168	185
Bijkomende dotatie DG	7.000	7.000	7.000	7.000	7.000
Totaal	39.411.366	48.281.814	54.915.212	64.767.946	76.926.517
Vlaamse gemeenschap (VG)					
Overdracht BTW	10.104.838	12.595.072	14.416.637	17.107.324	20.361.468
Overdracht personenbelasting (PB)	5.794.524	7.079.553	8.025.632	9.222.472	10.540.092
Dotatie kinderbijslag	4.124.817	5.044.328	5.529.629	6.154.860	6.994.555
Dotatie ouderenzorg	2.825.193	3.438.515	4.433.887	5.880.443	7.808.995
Dotatie gezondheidszorgen	541.948	665.517	762.171	885.009	1.021.039
Dotatie ziekenhuizen	28.958	119.719	190.695	280.892	380.775
Dotatie justitiehuisen	60.621	85.339	99.722	118.376	139.141
Dotatie universitaire attractiepolen	18.703	23.240	27.157	32.237	37.892
Overgangsmechanisme	152.795	152.795	76.397	0	0
Dotatie Plantentuin Meise	7.772	9.657	11.284	13.395	15.745
Dotatie buitenlandse studenten	41.057	48.696	53.187	58.723	64.835
Totaal	23.701.226	29.262.431	33.626.399	39.753.732	47.364.535
Franse gemeenschap (VG)					
Overdracht BTW	7.382.615	8.984.529	9.954.970	11.468.096	13.510.552
Overdracht personenbelasting (PB)	2.998.503	3.637.889	4.124.519	4.739.596	5.416.745

	2021	2024	2029	2034	2039
Dotatie kinderbijslag	2.348.389	2.853.228	2.980.231	3.277.316	3.696.298
Dotatie ouderenzorg	1.235.454	1.459.792	1.923.383	2.705.182	3.598.388
Dotatie gezondheidszorgen	258.482	314.427	357.017	411.470	470.987
Dotatie ziekenhuizen	7.243	55.417	92.061	138.874	190.064
Dotatie justitiehuizen	40.642	50.501	59.012	70.051	82.338
Dotatie universitaire attractiepolen	14.695	18.260	21.338	25.329	29.772
Overgangsmechanisme	-155.362	-155.362	-77.681	0	0
Responsabilisering pensioenen ambtenaren	-114.937	-264.750	-480.996	-531.059	-586.332
Dotatie Plantentuin Meise	1.959	2.434	2.844	3.376	3.968
Dotatie buitenlandse studenten	83.357	98.868	107.985	119.224	131.633
Totaal	14.101.040	17.055.231	19.064.682	22.427.455	26.544.415
Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC)					
Overdracht BTW	0	0	0	0	0
Overdracht personenbelasting (PB)	21.766	26.644	30.410	35.199	40.480
Dotatie kinderbijslag	876.451	1.047.014	1.107.350	1.199.569	1.339.645
Dotatie ouderenzorg	297.576	349.964	423.315	533.356	670.672
Dotatie gezondheidszorgen	114.997	140.908	160.346	184.769	211.800
Dotatie ziekenhuizen	-16.551	-2.749	7.606	20.616	35.015
Overgangsmechanisme	-35.738	-35.738	-17.869	0	0
Responsabilisering pensioenen ambtenaren	-62	-145	-263	-291	-321
Totaal	1.258.439	1.525.898	1.710.895	1.973.217	2.297.290
Duitstalige gemeenschap (DG)					
Overdracht BTW	90.439	114.636	137.280	162.952	188.874
Overdracht personenbelasting (PB)	88.532	108.830	125.915	147.958	172.427
Dotatie kinderbijslag	48.464	60.235	67.990	76.031	83.299
Dotatie ouderenzorg	30.228	40.383	46.994	61.096	81.418
Dotatie gezondheidszorgen	6.633	8.112	9.174	10.502	11.922
Dotatie ziekenhuizen	-906	-31	598	1.383	2.223
Dotatie justitiehuizen	706	878	1.025	1.217	1.431
Overgangsmechanisme	-9.081	-9.081	-4.540	0	0
Responsabilisering pensioenen ambtenaren	-1.822	-4.307	-7.825	-8.639	-9.538
Dotatie senator Duitstalige Gemeenschap	130	138	152	168	185
Bijkomende dotatie DG	7.000	7.000	7.000	7.000	7.000
Totaal	260.322	326.793	383.763	459.669	539.241
Franse Gemeenschapscommissie (COCOF)					
Overdracht personenbelasting (PB)	72.528	90.122	105.310	125.010	146.938
Responsabilisering pensioenen ambtenaren	-321	-1.191	-2.163	-2.389	-2.637
Totaal	72.207	88.931	103.146	122.621	144.301
Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC)					
Overdracht personenbelasting (PB)	18.132	22.530	26.327	31.252	36.734
Totaal	18.132	22.530	26.327	31.252	36.734

Tabel 32: België, BFW-overdrachten naar de gemeenschappen, in verhouding tot het bbp, in € dz en % bbp

	2021	2024	2029	2034	2039
Federale overheid (FED): som overdrachten					
BFW-overdrachten, % bbp	7,77%	7,66%	7,46%	7,41%	7,49%
BFW-overdrachten, lopende euro's	39.411.366	48.281.814	54.915.212	64.767.946	76.926.517
BFW-overdrachten, % bbp in dz euro van 2021	39.411.366	38.856.327	37.820.756	37.577.058	37.970.728
BFW-overdrachten, % bbp in dz euro van 2021 per capita	3.421	3.313	3.181	3.112	3.101
BFW-overdrachten, % bbp in dz euro van 2021 per capita als % van nationaal gemiddelde	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
BFW-overdrachten, aandeel entiteit in gehele overdracht	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
BFW-overdrachten, % bbp, 2021 = 100	100,0	98,6	96,0	95,3	96,3
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, procentpunt bbp		-0,11%	-0,31%	-0,36%	-0,28%
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, dz euro van 2021		-555.039	-1.590.610	-1.834.309	-1.440.639
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, aandeel entiteit binnen verandering in gehele-overdrachten		100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Vlaamse gemeenschap (VG)					
BFW-overdrachten, % bbp	4,67%	4,64%	4,57%	4,55%	4,61%
BFW-overdrachten, lopende euro's	23.701.226	29.262.431	33.626.399	39.753.732	47.364.535
BFW-overdrachten, % bbp in dz euro van 2021	23.701.226	23.549.873	23.158.898	23.064.314	23.379.011
BFW-overdrachten, % bbp in dz euro van 2021 per capita	3.476	3.382	3.271	3.199	3.188
BFW-overdrachten, % bbp in dz euro van 2021 per capita als % van nationaal gemiddelde	101,6%	102,1%	102,8%	102,8%	102,8%
BFW-overdrachten, aandeel entiteit in overdracht	60,1%	60,6%	61,2%	61,4%	61,6%
BFW-overdrachten, % bbp, 2021 = 100	100,0	99,4	97,7	97,3	98,6
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, procentpunt bbp		-0,03%	-0,11%	-0,13%	-0,06%
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, dz euro van 2021		-151.353	-542.327	-636.912	-322.215
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, aandeel entiteit binnen verandering in BFW-overdrachten		27,27%	34,10%	34,72%	22,37%
Franse gemeenschap (FG)					
BFW-overdrachten, % bbp	2,78%	2,71%	2,59%	2,57%	2,58%
BFW-overdrachten, lopende euro's	14.101.040	17.055.231	19.064.682	22.427.455	26.544.415
BFW-overdrachten, % bbp in dz euro van 2021	14.101.040	13.725.740	13.130.072	13.011.958	13.102.254
BFW-overdrachten, % bbp in dz euro van 2021 per capita	3.333	3.203	3.040	2.986	2.984
BFW-overdrachten, % bbp in dz euro van 2021 per capita als % van nationaal gemiddelde	97,4%	96,7%	95,6%	96,0%	96,2%
BFW-overdrachten, aandeel entiteit in overdracht	35,8%	35,3%	34,7%	34,6%	34,5%
BFW-overdrachten, % bbp, 2021 = 100	100,0	97,3	93,1	92,3	92,9
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, procentpunt bbp		-0,07%	-0,19%	-0,21%	-0,20%

	2021	2024	2029	2034	2039
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, dz euro van 2021		-375.300	-970.968	-1.089.082	-998.786
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, aandeel entiteit binnen verandering in BFW-overdrachten		67,62%	61,04%	59,37%	69,33%
Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC)					
BFW-overdrachten, % bbp	0,25%	0,24%	0,23%	0,23%	0,22%
BFW-overdrachten, lopende euro's	1.258.439	1.525.898	1.710.895	1.973.217	2.297.290
BFW-overdrachten, % bbp in dz euro van 2021	1.258.439	1.228.015	1.178.314	1.144.821	1.133.937
BFW-overdrachten, % bbp in dz euro van 2021 per capita	1.032	988	938	901	883
BFW-overdrachten, % bbp in dz euro van 2021 per capita als % van nationaal gemiddelde	30,2%	29,8%	29,5%	29,0%	28,5%
BFW-overdrachten, aandeel entiteit in overdracht	3,2%	3,2%	3,1%	3,0%	3,0%
BFW-overdrachten, % bbp, 2021 = 100	100,0	97,6	93,6	91,0	90,1
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, procentpunt bbp		-0,01%	-0,02%	-0,02%	-0,02%
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, dz euro van 2021		-30.424	-80.126	-113.619	-124.503
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, aandeel entiteit binnen verandering in BFW-overdrachten		5,48%	5,04%	6,19%	8,64%
Duitstalige gemeenschap (DG)					
BFW-overdrachten, % bbp	0,05%	0,05%	0,05%	0,05%	0,05%
BFW-overdrachten, lopende euro's	260.322	326.793	383.763	459.669	539.241
BFW-overdrachten, % bbp in dz euro van 2021	260.322	262.997	264.302	266.690	266.168
BFW-overdrachten, % bbp in dz euro van 2021 per capita	3.331	3.309	3.310	3.326	3.315
BFW-overdrachten, % bbp in dz euro van 2021 per capita als % van nationaal gemiddelde	97,4%	99,9%	104,1%	106,9%	106,9%
BFW-overdrachten, aandeel entiteit in overdracht	0,7%	0,7%	0,7%	0,7%	0,7%
BFW-overdrachten, % bbp, 2021 = 100	100,0	101,0	101,5	102,4	102,2
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, procentpunt bbp		0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, dz euro van 2021		2.675	3.980	6.368	5.846
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, aandeel entiteit binnen verandering in BFW-overdrachten		-0,48%	-0,25%	-0,35%	-0,41%
Franse Gemeenschapscommissie (COCOF)					
BFW-overdrachten, % bbp	0,01%	0,01%	0,01%	0,01%	0,01%
BFW-overdrachten, lopende euro's	72.207	88.931	103.146	122.621	144.301
BFW-overdrachten, % bbp in dz euro van 2021	72.207	71.570	71.038	71.142	71.226
BFW-overdrachten, % bbp in dz euro van 2021 per capita	74	72	71	70	69
BFW-overdrachten, % bbp in dz euro van 2021 per capita als % van nationaal gemiddelde	2,2%	2,2%	2,2%	2,2%	2,2%
BFW-overdrachten, aandeel entiteit in overdracht	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%

	2021	2024	2029	2034	2039
BFW-overdrachten, % bbp, 2021 = 100	100,0	99,1	98,4	98,5	98,6
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, procentpunt bbp		0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, dz euro van 2021		-637	-1.169	-1.065	-981
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, aandeel entiteit binnen verandering in BFW-overdrachten		0,11%	0,07%	0,06%	0,07%
Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC)					
BFW-overdrachten, % bbp	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
BFW-overdrachten, lopende euro's	18.132	22.530	26.327	31.252	36.734
BFW-overdrachten, % bbp in dz euro van 2021	18.132	18.132	18.132	18.132	18.132
BFW-overdrachten, % bbp in dz euro van 2021 per capita	74	73	72	71	71
BFW-overdrachten, % bbp in dz euro van 2021 per capita als % van nationaal gemiddelde	2,2%	2,2%	2,3%	2,3%	2,3%
BFW-overdrachten, aandeel entiteit in overdracht	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
BFW-overdrachten, % bbp, 2021 = 100	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, procentpunt bbp		0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, dz euro van 2021		0	0	0	0
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, aandeel entiteit binnen verandering in BFW-overdrachten		0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

Tabel 33: België, BFW-overdrachten naar de gemeenschappen, verklaring evolutie in verhouding tot het bbp, in % bbp en € dz euro van 2021

	2024	2029	2034	2039
Federale overheid (FED): som overdrachten				
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, procentpunt bbp	-0,11%	-0,31%	-0,36%	-0,28%
Inhouding bbp-groei dotaties	-0,09%	-0,24%	-0,41%	-0,54%
Demografie, waarvan:	0,00%	-0,03%	0,07%	0,28%
<i>BTW-dotatie (min 18-jarigen, leerlingensleutel)</i>	-0,01%	-0,10%	-0,12%	-0,07%
<i>Gezinsbijslag (0- tot en met 18-jarigen)</i>	0,02%	-0,02%	-0,04%	-0,03%
<i>Ouderenzorg (aantal +80-jarigen)</i>	-0,01%	0,09%	0,24%	0,39%
<i>Ziekenhuisinfrastructuur (aandeel inwoners)</i>	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
<i>Zorg (aandeel inwoners)</i>	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Overgangsmechanisme	0,00%	0,01%	0,01%	0,01%
Responsabiliseringsmechanisme	-0,02%	-0,04%	-0,04%	-0,04%
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, dz euro's van 2021	-555.039	-1.590.610	-1.834.309	-1.440.639
Inhouding bbp-groei dotaties	-452.921	-1.237.876	-2.057.812	-2.745.070
Demografie, waarvan:	-10.904	-162.616	373.652	1.435.484
<i>BTW-dotatie (min 18-jarigen, leerlingensleutel)</i>	-45.977	-520.113	-613.870	-378.349
<i>Gezinsbijslag (0- tot en met 18-jarigen)</i>	101.870	-122.394	-221.551	-159.986
<i>Ouderenzorg (aantal +80-jarigen)</i>	-67.011	479.568	1.208.698	1.973.365

	2024	2029	2034	2039
Ziekenhuisinfrastructuur (aandeel inwoners)	215	322	374	454
Zorg (aandeel inwoners)	0	0	0	0
Overgangsmechanisme	9.251	31.068	47.386	47.386
Responsabiliseringsmechanisme	-100.465	-221.186	-197.534	-178.438
Vlaamse gemeenschap (VG)				
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, procentpunt bbp	-0,03%	-0,11%	-0,13%	-0,06%
Inhouding bbp-groei dotaties	-0,05%	-0,14%	-0,24%	-0,32%
Demografie, waarvan:	0,03%	0,06%	0,15%	0,29%
BTW-dotatie (min 18-jarigen, leerlingensleutel)	0,01%	-0,01%	0,00%	0,03%
Gezinsbijslag (0- tot en met 18-jarigen)	0,01%	0,00%	0,00%	0,01%
Ouderenzorg (aantal +80-jarigen)	0,00%	0,07%	0,15%	0,25%
Ziekenhuisinfrastructuur (aandeel inwoners)	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Zorg (aandeel inwoners)	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Overgangsmechanisme	-0,01%	-0,02%	-0,03%	-0,03%
Responsabiliseringsmechanisme	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, dz euro's van 2021	-151.353	-542.327	-636.912	-322.215
Inhouding bbp-groei dotaties	-257.692	-730.880	-1.224.959	-1.639.261
Demografie, waarvan:	136.167	288.731	740.842	1.469.841
BTW-dotatie (min 18-jarigen, leerlingensleutel)	73.290	-73.479	-12.460	168.101
Gezinsbijslag (0- tot en met 18-jarigen)	75.874	21.052	-16.340	29.517
Ouderenzorg (aantal +80-jarigen)	-15.947	335.206	761.021	1.261.023
Ziekenhuisinfrastructuur (aandeel inwoners)	1.703	3.442	4.990	6.484
Zorg (aandeel inwoners)	1.246	2.510	3.631	4.715
Overgangsmechanisme	-29.828	-100.179	-152.795	-152.795
Responsabiliseringsmechanisme	0	0	0	0
Franse gemeenschap (FG)				
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, procentpunt bbp	-0,07%	-0,19%	-0,21%	-0,20%
Inhouding bbp-groei dotaties	-0,03%	-0,09%	-0,14%	-0,18%
Demografie, waarvan:	-0,03%	-0,08%	-0,07%	-0,01%
BTW-dotatie (min 18-jarigen, leerlingensleutel)	-0,02%	-0,09%	-0,12%	-0,11%
Gezinsbijslag (0- tot en met 18-jarigen)	0,01%	-0,02%	-0,03%	-0,02%
Ouderenzorg (aantal +80-jarigen)	-0,01%	0,03%	0,08%	0,13%
Ziekenhuisinfrastructuur (aandeel inwoners)	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Zorg (aandeel inwoners)	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Overgangsmechanisme	0,01%	0,02%	0,03%	0,03%
Responsabiliseringsmechanisme	-0,02%	-0,04%	-0,04%	-0,03%
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, dz euro's van 2021	-375.300	-970.968	-1.089.082	-998.786
Inhouding bbp-groei dotaties	-169.041	-431.835	-706.726	-937.294
Demografie, waarvan:	-138.459	-424.665	-344.547	-42.381
BTW-dotatie (min 18-jarigen, leerlingensleutel)	-121.459	-451.658	-607.008	-551.230
Gezinsbijslag (0- tot en met 18-jarigen)	28.175	-103.691	-140.911	-124.325
Ouderenzorg (aantal +80-jarigen)	-42.277	135.875	410.346	642.030
Ziekenhuisinfrastructuur (aandeel inwoners)	-1.595	-2.836	-3.791	-4.804
Zorg (aandeel inwoners)	-1.303	-2.354	-3.184	-4.051
Overgangsmechanisme	30.330	101.862	155.362	155.362
Responsabiliseringsmechanisme	-98.129	-216.330	-193.172	-174.474

	2024	2029	2034	2039
Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC)				
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, procentpunt bbp	-0,01%	-0,02%	-0,02%	-0,02%
Inhouding bbp-groei dotaties	0,00%	-0,01%	-0,02%	-0,03%
Demografie, waarvan:	0,00%	-0,01%	-0,01%	0,00%
<i>BTW-dotatie (min 18-jarigen, leerlingensleutel)</i>	<i>n.v.t.</i>	<i>n.v.t.</i>	<i>n.v.t.</i>	<i>n.v.t.</i>
<i>Gezinsbijslag (0- tot en met 18-jarigen)</i>	0,00%	-0,01%	-0,01%	-0,01%
<i>Ouderenzorg (aantal +80-jarigen)</i>	0,00%	0,00%	0,01%	0,01%
<i>Ziekenhuisinfrastructuur (aandeel inwoners)</i>	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
<i>Zorg (aandeel inwoners)</i>	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Overgangsmechanisme	0,00%	0,00%	0,01%	0,01%
Responsabiliseringsmechanisme	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, dz euro's van 2021	-30.424	-80.126	-113.619	-124.503
Inhouding bbp-groei dotaties	-22.159	-66.224	-112.165	-150.373
Demografie, waarvan:	-15.187	-37.213	-37.084	-9.770
<i>BTW-dotatie (min 18-jarigen, leerlingensleutel)</i>	<i>n.v.t.</i>	<i>n.v.t.</i>	<i>n.v.t.</i>	<i>n.v.t.</i>
<i>Gezinsbijslag (0- tot en met 18-jarigen)</i>	-3.850	-42.082	-66.265	-66.077
<i>Ouderenzorg (aantal +80-jarigen)</i>	-11.509	5.208	30.246	57.872
<i>Ziekenhuisinfrastructuur (aandeel inwoners)</i>	112	-221	-695	-1.022
<i>Zorg (aandeel inwoners)</i>	60	-118	-370	-544
Overgangsmechanisme	6.977	23.431	35.738	35.738
Responsabiliseringsmechanisme	-55	-120	-107	-97
Duitstalige gemeenschap (DG)				
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, procentpunt bbp	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Inhouding bbp-groei dotaties	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Demografie, waarvan:	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
<i>BTW-dotatie (min 18-jarigen, leerlingensleutel)</i>	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
<i>Gezinsbijslag (0- tot en met 18-jarigen)</i>	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
<i>Ouderenzorg (aantal +80-jarigen)</i>	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
<i>Ziekenhuisinfrastructuur (aandeel inwoners)</i>	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
<i>Zorg (aandeel inwoners)</i>	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Overgangsmechanisme	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Responsabiliseringsmechanisme	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, dz euro's van 2021	2.675	3.980	6.368	5.846
Inhouding bbp-groei dotaties	-4.028	-8.937	-13.963	-18.142
Demografie, waarvan:	6.575	10.530	14.441	17.794
<i>BTW-dotatie (min 18-jarigen, leerlingensleutel)</i>	2.192	5.024	5.597	4.780
<i>Gezinsbijslag (0- tot en met 18-jarigen)</i>	1.671	2.328	1.964	899
<i>Ouderenzorg (aantal +80-jarigen)</i>	2.721	3.280	7.086	12.439
<i>Ziekenhuisinfrastructuur (aandeel inwoners)</i>	-5	-64	-130	-204
<i>Zorg (aandeel inwoners)</i>	-3	-38	-77	-121
Overgangsmechanisme	1.773	5.954	9.081	9.081
Responsabiliseringsmechanisme	-1.644	-3.567	-3.191	-2.886
Franse Gemeenschapscommissie (COCOF)				
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, procentpunt bbp	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Responsabiliseringsmechanisme	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

	2024	2029	2034	2039
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, dz euro's van 2021	-637	-1.169	-1.065	-981
Responsabiliseringsmechanisme	-637	-1.169	-1.065	-981
Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC)				
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, procentpunt bbp	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, dz euro's van 2021	0	0	0	0

Tabel 34: België, bijdrage van de gemeenschappen aan de sanering van de financiën van entiteit I, in € dz en % bbp

	2015	2016	2021	2024	2029	2034	2039
Federale overheid (FED): som overdrachten							
Saneringsbijdrage, % bbp	0,09%	0,17%	0,17%	0,16%	0,16%	0,15%	0,15%
Saneringsbijdrage, lopende euro's	368.652	747.963	849.003	1.035.029	1.173.783	1.349.316	1.542.585
Saneringsbijdrage, % bbp in dz euro's van 2021	448.706	882.056	849.003	832.972	808.398	782.846	761.416
Saneringsbijdrage, % bbp in euro van 2021 per capita	40	78	74	71	68	65	62
Saneringsbijdrage, % bbp in euro van 2021 per capita als % van nationaal gemiddelde	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Saneringsbijdrage, aandeel in inhouwing	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Vlaamse gemeenschap (VG)							
Saneringsbijdrage, % bbp	0,06%	0,11%	0,11%	0,10%	0,10%	0,10%	0,10%
Saneringsbijdrage, lopende euro's	232.763	473.925	540.724	660.639	748.923	860.608	983.564
Saneringsbijdrage, % bbp in dz euro's van 2021	283.309	558.889	540.724	531.670	515.792	499.307	485.484
Saneringsbijdrage, % bbp in euro van 2021 per capita	42	83	78	75	72	68	65
Saneringsbijdrage, % bbp in euro van 2021 per capita als % van nationaal gemiddelde	106,0%	106,3%	106,4%	106,3%	105,9%	105,6%	105,2%
Saneringsbijdrage, aandeel in inhouwing	63,1%	63,4%	63,7%	63,8%	63,8%	63,8%	63,8%
Franse gemeenschap (FG)							
Saneringsbijdrage, % bbp	0,03%	0,06%	0,06%	0,05%	0,05%	0,05%	0,05%
Saneringsbijdrage, lopende euro's	123.529	248.948	279.810	339.475	384.885	442.282	505.471
Saneringsbijdrage, % bbp in dz euro's van 2021	150.354	293.579	279.810	273.203	265.075	256.603	249.499
Saneringsbijdrage, % bbp in euro van 2021 per capita	34	66	62	59	57	55	53
Saneringsbijdrage, % bbp in euro van 2021 per capita als % van nationaal gemiddelde	84,3%	83,8%	83,5%	83,5%	83,9%	84,2%	84,6%
Saneringsbijdrage, aandeel in inhouwing	33,5%	33,3%	33,0%	32,8%	32,8%	32,8%	32,8%
Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC)							
Saneringsbijdrage, % bbp	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

	2015	2016	2021	2024	2029	2034	2039
Saneringsbijdrage, lopende euro's	10.200	20.704	23.505	28.772	32.839	38.011	43.714
Saneringsbijdrage, % bbp in dz euro's van 2021	12.415	24.416	23.505	23.155	22.617	22.053	21.577
Saneringsbijdrage, % bbp in euro van 2021 per capita	11	21	19	19	18	17	17
Saneringsbijdrage, % bbp in euro van 2021 per capita als % van nationaal gemiddelde	26,4%	26,3%	26,1%	26,2%	26,5%	26,8%	27,0%
Saneringsbijdrage, aandeel in inhouwing	2,8%	2,8%	2,8%	2,8%	2,8%	2,8%	2,8%
Duitstalige gemeenschap							
Saneringsbijdrage, % bbp	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Saneringsbijdrage, lopende euro's	2.160	4.387	4.965	6.143	7.135	8.415	9.836
Saneringsbijdrage, % bbp in dz euro's van 2021	2.629	5.173	4.965	4.944	4.914	4.882	4.855
Saneringsbijdrage, % bbp in euro van 2021 per capita	27	62	64	65	67	68	69
Saneringsbijdrage, % bbp in euro van 2021 per capita als % van nationaal gemiddelde	67,8%	78,7%	86,2%	91,0%	98,6%	105,6%	111,6%
Saneringsbijdrage, aandeel in inhouwing	0,6%	0,6%	0,6%	0,6%	0,6%	0,6%	0,6%

Tabel 35: België, bijdrage van de gemeenschappen aan de vergrijzingskost, in € dz en % bbp

	2019	2021	2024	2029	2034	2039
Federale overheid (FED): som overdrachten						
Bijdrage aan de vergrijzingskost, % bbp	0,02%	-0,03%	-0,01%	0,03%	0,07%	0,10%
Bijdrage aan de vergrijzingskost, lopende euro's	109.444	-128.572	-33.814	214.019	585.122	1.039.761
Bijdrage aan de vergrijzingskost, % bbp in dz euro's van 2021	115.971	-128.572	-27.213	147.398	339.476	513.223
Bijdrage aan de vergrijzingskost, % bbp in euro van 2021 per capita	10	-11	-2	12	28	42
Bijdrage aan de vergrijzingskost, % bbp in euro van 2021 per capita als % van nationaal gemiddelde	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Bijdrage aan de vergrijzingskost, aandeel in inhouwing	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Vlaamse gemeenschap (VG)						
Bijdrage aan de vergrijzingskost, % bbp	0,01%	-0,02%	0,00%	0,02%	0,04%	0,07%
Bijdrage aan de vergrijzingskost, lopende euro's	70.381	-83.279	-22.209	138.701	378.487	673.022
Bijdrage aan de vergrijzingskost, % bbp in dz euro's van 2021	74.579	-83.279	-17.873	95.525	219.590	332.202
Bijdrage aan de vergrijzingskost, % bbp in euro van 2021 per capita	11	-12	-3	13	30	45
Bijdrage aan de vergrijzingskost, % bbp in euro van 2021 per capita als % van nationaal gemiddelde	107,6%	108,2%	109,4%	107,6%	107,1%	106,8%
Bijdrage aan de vergrijzingskost, aandeel in federale inhouwing	64,3%	64,8%	65,7%	64,8%	64,7%	64,7%

	2019	2021	2024	2029	2034	2039
Franse gemeenschap (FG)						
Bijdrage aan de vergrijzingskost, % bbp	0,01%	-0,01%	0,00%	0,01%	0,02%	0,03%
Bijdrage aan de vergrijzingskost, lopende euro's	35.780	-40.966	-10.107	69.265	189.101	334.748
Bijdrage aan de vergrijzingskost, % bbp in dz euro's van 2021	37.913	-40.966	-8.134	47.703	109.713	165.231
Bijdrage aan de vergrijzingskost, % bbp in euro van 2021 per capita	8	-9	-2	10	23	35
Bijdrage aan de vergrijzingskost, % bbp in euro van 2021 per capita als % van nationaal gemiddelde	82,6%	80,8%	76,1%	82,8%	83,0%	83,1%
Bijdrage aan de vergrijzingskost, aandeel in federale inhouding	32,7%	31,9%	29,9%	32,4%	32,3%	32,2%
Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC)						
Bijdrage aan de vergrijzingskost, % bbp	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Bijdrage aan de vergrijzingskost, lopende euro's	3.059	-3.982	-1.335	5.629	16.182	29.356
Bijdrage aan de vergrijzingskost, % bbp in dz euro's van 2021	3.241	-3.982	-1.074	3.877	9.389	14.490
Bijdrage aan de vergrijzingskost, % bbp in euro van 2021 per capita	3	-3	-1	3	7	11
Bijdrage aan de vergrijzingskost, % bbp in euro van 2021 per capita als % van nationaal gemiddelde	26,4%	29,2%	37,2%	24,9%	26,3%	26,9%
Bijdrage aan de vergrijzingskost, aandeel in federale inhouding	2,8%	3,1%	3,9%	2,6%	2,8%	2,8%
Duitstalige gemeenschap						
Bijdrage aan de vergrijzingskost, % bbp	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Bijdrage aan de vergrijzingskost, lopende euro's	224	-345	-164	424	1.352	2.635
Bijdrage aan de vergrijzingskost, % bbp in dz euro's van 2021	238	-345	-132	292	784	1.300
Bijdrage aan de vergrijzingskost, % bbp in euro van 2021 per capita	3	-4	-2	4	10	16
Bijdrage aan de vergrijzingskost, % bbp in euro van 2021 per capita als % van nationaal gemiddelde	30,2%	39,6%	71,5%	29,5%	34,8%	38,7%
Bijdrage aan de vergrijzingskost, aandeel binnen federale inhouding	0,2%	0,3%	0,5%	0,2%	0,2%	0,3%

Tabel 36: België, som van de inhouding bij de gemeenschappen, in € dz en % bbp

	2021	2024	2029	2034	2039
Federale overheid (FED): som overdrachten					
Som van de inhoudingen, % bbp	0,14%	0,16%	0,19%	0,22%	0,25%
Som van de inhoudingen, lopende euro's	720.431	1.001.215	1.387.803	1.934.438	2.582.346
Som van de inhoudingen, % bbp in dz euro's van 2021	720.431	805.760	955.796	1.122.322	1.274.639
Som van de inhoudingen, % bbp in euro van 2021 per capita	63	69	80	93	104
Som van de inhoudingen, % bbp in euro van 2021 per capita als % van nationaal gemiddelde	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

	2021	2024	2029	2034	2039
Som van de inhoudingen, aandeel in inhou- ding	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Vlaamse gemeenschap (VG)					
Som van de inhoudingen, % bbp	0,09%	0,10%	0,12%	0,14%	0,16%
Som van de inhoudingen, lopende euro's	457.445	638.430	887.625	1.239.095	1.656.586
Som van de inhoudingen, % bbp in dz eu- ro's van 2021	457.445	513.797	611.317	718.898	817.686
Som van de inhoudingen, % bbp in euro van 2021 per capita	66	73	85	99	110
Som van de inhoudingen, % bbp in euro van 2021 per capita als % van nationaal gemiddelde	106,1%	106,2%	106,2%	106,0%	105,9%
Som van de inhoudingen, aandeel in in- houding	63,5%	63,8%	64,0%	64,1%	64,2%
Franse gemeenschap (FG)					
Som van de inhoudingen, % bbp	0,05%	0,05%	0,06%	0,07%	0,08%
Som van de inhoudingen, lopende euro's	238.844	329.368	454.150	631.383	840.220
Som van de inhoudingen, % bbp in dz eu- ro's van 2021	238.844	265.069	312.779	366.316	414.730
Som van de inhoudingen, % bbp in euro van 2021 per capita	53	58	67	78	87
Som van de inhoudingen, % bbp in euro van 2021 per capita als % van nationaal gemiddelde	84,0%	83,8%	83,7%	83,9%	84,0%
Som van de inhoudingen, aandeel in in- houding	33,2%	32,9%	32,7%	32,6%	32,5%
Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC)					
Som van de inhoudingen, % bbp	0,00%	0,00%	0,01%	0,01%	0,01%
Som van de inhoudingen, lopende euro's	19.523	27.438	38.469	54.193	73.069
Som van de inhoudingen, % bbp in dz eu- ro's van 2021	19.523	22.081	26.494	31.442	36.067
Som van de inhoudingen, % bbp in euro van 2021 per capita	16	18	21	25	28
Som van de inhoudingen, % bbp in euro van 2021 per capita als % van nationaal gemiddelde	25,6%	25,9%	26,2%	26,6%	27,0%
Som van de inhoudingen, aandeel in in- houding	2,7%	2,7%	2,8%	2,8%	2,8%
Duitstalige gemeenschap					
Som van de inhoudingen, % bbp	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Som van de inhoudingen, lopende euro's	4.620	5.979	7.559	9.767	12.471
Som van de inhoudingen, % bbp in dz eu- ro's van 2021	4.620	4.812	5.206	5.667	6.156
Som van de inhoudingen, % bbp in euro van 2021 per capita	59	63	71	78	86
Som van de inhoudingen, % bbp in euro van 2021 per capita als % van nationaal gemiddelde	94,5%	91,6%	88,0%	84,1%	82,2%
Som van de inhoudingen, aandeel in in- houding	0,6%	0,6%	0,5%	0,5%	0,5%

Tabel 37: België, BFW-overdrachten naar gewesten en gemeenschappen, evolutie BFW-ontvangsten in verhouding tot het bbp, in € dz en %

	2021	2024	2029	2034	2039
Federale overheid (FED): som overdrachten					
BFW-overdrachten, % bbp	11,54%	11,45%	11,14%	11,03%	11,08%
BFW-overdrachten, lopende euro	58.552.690	72.157.645	82.020.115	96.396.732	113.841.301
BFW-overdrachten, % bbp in dz euro van 2021	58.552.690	58.071.162	56.488.223	55.927.442	56.191.768
BFW-overdrachten, % bbp in euro van 2021 per capita	5.082	4.952	4.751	4.632	4.588
BFW-overdrachten, % bbp in euro van 2021 per capita als % van nationaal gemiddelde	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
BFW-overdrachten, aandeel entiteit in overdracht	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
BFW-overdrachten, % bbp, 2021 = 100	100,0	99,2	96,5	95,5	96,0
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, procentpunt bbp		-0,09%	-0,41%	-0,52%	-0,47%
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, dz euro van 2021		-481.529	-2.064.468	-2.625.248	-2.360.922
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, aandeel entiteit in verandering in BFW-overdrachten		100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Vlaamse gewest (VG) + Vlaamse gemeenschap (VG)					
BFW-overdrachten, % bbp	6,73%	6,73%	6,63%	6,63%	6,68%
BFW-overdrachten, lopende euro	34.136.912	42.418.332	48.843.515	57.916.190	68.652.385
BFW-overdrachten, % bbp in dz euro van 2021	34.136.912	34.137.502	33.639.106	33.601.806	33.886.637
BFW-overdrachten, % bbp in euro van 2021 per capita	5.045	4.941	4.787	4.695	4.655
BFW-overdrachten, % bbp in euro van 2021 per capita als % van nationaal gemiddelde	99,3%	99,8%	100,8%	101,4%	101,4%
BFW-overdrachten, aandeel entiteit in overdracht	58,3%	58,8%	59,6%	60,1%	60,3%
BFW-overdrachten, % bbp, 2021 = 100	100,0	100,0	98,5	98,4	99,3
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, procentpunt bbp		0,00%	-0,10%	-0,11%	-0,05%
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, dz euro van 2021		591	-497.806	-535.105	-250.274
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, aandeel entiteit in verandering in BFW-overdrachten		-0,12%	24,11%	20,38%	10,60%
Waalse gewest (WG) + Franse gemeenschap (FG)					
BFW-overdrachten, % bbp	4,00%	3,92%	3,73%	3,65%	3,66%
BFW-overdrachten, lopende euro	20.302.088	24.679.543	27.481.936	31.932.573	37.603.893
BFW-overdrachten, % bbp in dz euro van 2021	20.302.088	19.861.647	18.927.134	18.526.635	18.561.183

	2021	2024	2029	2034	2039
BFW-overdrachten, % bbp in euro van 2021 per capita	5.033	4.865	4.598	4.452	4.421
BFW-overdrachten, % bbp in euro van 2021 per capita als % van nationaal gemiddelde	99,0%	98,3%	96,8%	96,1%	96,4%
BFW-overdrachten, aandeel entiteit in overdracht	34,7%	34,2%	33,5%	33,1%	33,0%
BFW-overdrachten, % bbp, 2021 = 100	100,0	97,8	93,2	91,3	91,4
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, procentpunt bbp		-0,09%	-0,27%	-0,35%	-0,34%
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, dz euro van 2021		-440.441	-1.374.954	-1.775.453	-1.740.905
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, aandeel entiteit in verandering in BFW-overdrachten		91,47%	66,60%	67,63%	73,74%
Brussels Hoofdstedelijk Gewest (BHG) + Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC)					
BFW-overdrachten, % bbp	0,74%	0,73%	0,70%	0,68%	0,67%
BFW-overdrachten, lopende euro	3.763.029	4.621.517	5.181.428	5.934.428	6.864.746
BFW-overdrachten, % bbp in dz euro van 2021	3.763.029	3.719.313	3.568.511	3.443.035	3.388.421
BFW-overdrachten, % bbp in euro van 2021 per capita	3.085	2.992	2.840	2.710	2.639
BFW-overdrachten, % bbp in euro van 2021 per capita als % van nationaal gemiddelde	60,7%	60,4%	59,8%	58,5%	57,5%
BFW-overdrachten, aandeel entiteit in overdracht	6,4%	6,4%	6,3%	6,2%	6,0%
BFW-overdrachten, % bbp, 2021 = 100	100,0	98,8	94,8	91,5	90,0
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, procentpunt bbp		-0,01%	-0,04%	-0,06%	-0,07%
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, dz euro van 2021		-43.716	-194.519	-319.994	-374.609
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, aandeel entiteit in verandering in BFW-overdrachten		9,08%	9,42%	12,19%	15,87%
Andere (DG, COCOF, VGC)					
BFW-overdrachten, % bbp	0,07%	0,07%	0,07%	0,07%	0,07%
BFW-overdrachten, lopende euro	350.661	438.254	513.237	613.542	720.277
BFW-overdrachten, % bbp in dz euro van 2021	350.661	352.699	353.472	355.965	355.527
BFW-overdrachten, aandeel entiteit binnen overdracht	0,6%	0,6%	0,6%	0,6%	0,6%
BFW-overdrachten, % bbp, 2021 = 100	100,0	100,6	100,8	101,5	101,4
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, procentpunt bbp		0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, dz euro van 2021		2.038	2.811	5.304	4.866

	2021	2024	2029	2034	2039
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, aandeel entiteit in verandering in BFW-overdrachten		-0,42%	-0,14%	-0,20%	-0,21%

Tabel 38: België, BFW-overdrachten, verklaring evolutie in verhouding tot het bbp

	2024	2029	2034	2039
Federale overheid (FED): som overdrachten				
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, procentpunt bbp	-0,09%	-0,41%	-0,52%	-0,47%
Inhouding bbp-groei dotaties, waarvan:	-0,11%	-0,31%	-0,50%	-0,67%
VG+VG	-0,06%	-0,17%	-0,29%	-0,38%
WG+FG	-0,04%	-0,10%	-0,16%	-0,22%
BHG+GGC	-0,01%	-0,03%	-0,05%	-0,07%
Andere (DG, COCOF, VGC)	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Demografie, waarvan:	0,00%	-0,03%	0,07%	0,28%
VG+VG	0,03%	0,06%	0,15%	0,29%
WG+FG	-0,03%	-0,08%	-0,07%	-0,01%
BHG+GGC	0,00%	-0,01%	-0,01%	0,00%
Andere (DG, COCOF, VGC)	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Bruto-opcentiemen, waarvan:	0,09%	0,11%	0,11%	0,11%
VG+VG	0,06%	0,07%	0,07%	0,07%
WG+FG	0,02%	0,03%	0,03%	0,03%
BHG+GGC	0,01%	0,01%	0,01%	0,01%
Andere (DG, COCOF, VGC)	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Solidariteitsmechanisme, waarvan:	0,00%	-0,01%	-0,02%	-0,02%
VG+VG	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
WG+FG	0,00%	-0,01%	-0,01%	-0,02%
BHG+GGC	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Andere (DG, COCOF, VGC)	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Overgangsmechanisme, waarvan:	-0,01%	-0,05%	-0,07%	-0,07%
VG+VG	0,01%	0,02%	0,03%	0,03%
WG+FG	-0,02%	-0,06%	-0,09%	-0,09%
BHG+GGC	0,00%	-0,01%	-0,01%	-0,01%
Andere (DG, COCOF, VGC)	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Responsabiliseringsmechanisme, waarvan:	-0,06%	-0,12%	-0,11%	-0,10%
VG+VG	-0,04%	-0,08%	-0,07%	-0,06%
WG+FG	-0,02%	-0,05%	-0,04%	-0,04%
BHG+GGC	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Andere (DG, COCOF, VGC)	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
BFW-overdrachten, verschil met % bbp van 2021, dz euro van 2021	-481.529	-2.064.468	-2.625.248	-2.360.922
Inhouding bbp-groei dotaties, waarvan:	-580.958	-1.548.759	-2.557.131	-3.401.369
VG+VG	-306.633	-870.265	-1.458.031	-1.950.912
WG+FG	-200.430	-509.143	-829.528	-1.098.291
BHG+GGC	-69.866	-160.415	-255.609	-334.024
Andere (DG, COCOF, VGC)	-4.028	-8.937	-13.963	-18.142
Demografie, waarvan:	-10.904	-162.616	373.652	1.435.484
VG+VG	136.167	288.731	740.842	1.469.841
WG+FG	-138.459	-424.665	-344.547	-42.381

	2024	2029	2034	2039
BHG+GGC	-15.187	-37.213	-37.084	-9.770
Andere (DG, COCOF, VGC)	6.575	10.530	14.441	17.794
Bruto-opcentiemen, waarvan:	475.365	546.100	546.100	571.240
VG+VG	319.774	360.140	360.140	376.363
WG+FG	113.622	129.587	129.587	136.479
BHG+GGC	41.969	56.373	56.373	58.399
Andere (DG, COCOF, VGC)	0	0	0	0
Solidariteitsmechanisme, waarvan:	-6.272	-43.590	-77.193	-108.649
VG+VG	0	0	0	0
WG+FG	-19.751	-35.566	-60.212	-85.822
BHG+GGC	13.478	-8.024	-16.981	-22.827
Andere (DG, COCOF, VGC)	0	0	0	0
Overgangsmechanisme, waarvan:	-68.470	-229.957	-350.734	-350.734
VG+VG	32.945	110.648	168.762	168.762
WG+FG	-90.811	-304.990	-465.177	-465.177
BHG+GGC	-12.377	-41.568	-63.400	-63.400
Andere (DG, COCOF, VGC)	1.773	5.954	9.081	9.081
Responsabiliseringsmechanisme, waarvan:	-290.291	-625.646	-559.943	-506.894
VG+VG	-181.663	-387.060	-346.818	-314.328
WG+FG	-104.612	-230.177	-205.576	-185.714
BHG+GGC	-1.734	-3.673	-3.293	-2.986
Andere (DG, COCOF, VGC)	-2.282	-4.736	-4.255	-3.867

Tabel 39: België, bijdrage van de deelstaten aan de sanering van de financiën van entiteit I, in € dz en % bbp

	2015	2016	2021	2024	2029	2034	2039
Federale overheid (FED): som overdrachten							
Saneringsbijdrage, % bbp	0,30%	0,59%	0,57%	0,56%	0,54%	0,52%	0,51%
Saneringsbijdrage, lopende euro's	1.247.572	2.535.783	2.880.425	3.512.976	3.982.202	4.576.513	5.230.107
Saneringsbijdrage, % bbp in dz euro van 2021	1.518.488	2.990.392	2.880.425	2.827.180	2.742.590	2.655.201	2.581.567
Saneringsbijdrage, % bbp in euro van 2021 per capita	135	265	250	241	231	220	211
Saneringsbijdrage, % bbp in euro van 2021 per capita als % van nationaal gemiddelde	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Saneringsbijdrage, aandeel in in-houding	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Vlaamse gewest (VG) + Vlaamse gemeenschap (VG)							
Saneringsbijdrage, % bbp	0,18%	0,36%	0,35%	0,34%	0,33%	0,32%	0,31%
Saneringsbijdrage, lopende euro's	759.696	1.547.551	1.765.148	2.156.983	2.444.845	2.809.438	3.210.824
Saneringsbijdrage, % bbp in dz euro van 2021	924.668	1.824.993	1.765.148	1.735.901	1.683.794	1.629.979	1.584.854
Saneringsbijdrage, % bbp in euro van 2021 per capita	142	279	262	253	241	229	219
Saneringsbijdrage, % bbp in euro van 2021 per capita als % van nationaal gemiddelde	104,8%	105,0%	105,0%	104,8%	104,5%	104,2%	103,8%

	2015	2016	2021	2024	2029	2034	2039
Saneringsbijdrage, aandeel in inhouding	60,9%	61,0%	61,3%	61,4%	61,4%	61,4%	61,4%
Waalse gewest (WG) + Franse gemeenschap (FG)							
Saneringsbijdrage, % bbp	0,09%	0,18%	0,17%	0,17%	0,17%	0,16%	0,16%
Saneringsbijdrage, lopende euro's	389.272	787.379	885.021	1.073.443	1.216.171	1.396.878	1.594.707
Saneringsbijdrage, % bbp in dz euro van 2021	473.804	928.538	885.021	863.887	837.591	810.440	787.143
Saneringsbijdrage, % bbp in euro van 2021 per capita	124	242	227	219	211	202	194
Saneringsbijdrage, % bbp in euro van 2021 per capita als % van nationaal gemiddelde	91,4%	91,1%	91,0%	91,0%	91,4%	91,8%	92,1%
Saneringsbijdrage, aandeel in inhouding	31,2%	31,1%	30,7%	30,6%	30,5%	30,5%	30,5%
Brussels Hoofdstedelijk Gewest (BHG) + Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC)							
Saneringsbijdrage, % bbp	0,02%	0,05%	0,04%	0,04%	0,04%	0,04%	0,04%
Saneringsbijdrage, lopende euro's	96.443	196.466	225.292	276.407	314.051	361.782	414.739
Saneringsbijdrage, % bbp in dz euro van 2021	117.387	231.688	225.292	222.447	216.290	209.899	204.714
Saneringsbijdrage, % bbp in euro van 2021 per capita	100	195	185	179	172	165	159
Saneringsbijdrage, % bbp in euro van 2021 per capita als % van nationaal gemiddelde	73,7%	73,5%	73,9%	74,2%	74,6%	75,1%	75,6%
Saneringsbijdrage, aandeel in inhouding	7,7%	7,7%	7,8%	7,9%	7,9%	7,9%	7,9%
Duitstalige gemeenschap							
Saneringsbijdrage, % bbp	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Saneringsbijdrage, lopende euro's	2.160	4.387	4.965	6.143	7.135	8.415	9.836
Saneringsbijdrage, % bbp in dz euro van 2021	2.629	5.173	4.965	4.944	4.914	4.882	4.855
Saneringsbijdrage, % bbp in euro van 2021 per capita	27	62	64	65	67	68	69
Saneringsbijdrage, % bbp in euro van 2021 per capita als % van nationaal gemiddelde	20,0%	23,2%	25,4%	26,8%	29,1%	31,1%	32,9%
Saneringsbijdrage, aandeel in inhouding	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%

Tabel 40: België, bijdrage van de gewesten en gemeenschappen aan de sanering van de financiën van entiteit I, in € dz en % bbp

	2019	2021	2024	2029	2034	2039
Federale overheid (FED): som overdrachten						
Bijdrage aan de vergrijzingskost, % bbp	0,03%	-0,03%	0,00%	0,05%	0,10%	0,15%
Bijdrage aan de vergrijzingskost, lopende euro's	163.542	-163.441	-14.327	355.744	898.537	1.549.643
Bijdrage aan de vergrijzingskost, % bbp in dz euro's van 2021	173.296	-163.441	-11.530	245.005	521.313	764.900
Bijdrage aan de vergrijzingskost, % bbp in euro van 2021 per capita	15	-14	-1	21	43	62
Bijdrage aan de vergrijzingskost, % bbp in euro van 2021 per capita als % van nationaal gemiddelde	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Bijdrage aan de vergrijzingskost, aandeel in inhouwing	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Vlaamse gewest (VG) + Vlaamse gemeenschap (VG)						
Bijdrage aan de vergrijzingskost, % bbp	0,02%	-0,02%	0,00%	0,03%	0,06%	0,09%
Bijdrage aan de vergrijzingskost, lopende euro's	102.158	-105.621	-13.195	219.355	559.724	969.291
Bijdrage aan de vergrijzingskost, % bbp in dz euro's van 2021	108.250	-105.621	-10.619	151.073	324.740	478.439
Bijdrage aan de vergrijzingskost, % bbp in euro van 2021 per capita	16	-15	-1	21	45	65
Bijdrage aan de vergrijzingskost, % bbp in euro van 2021 per capita als % van nationaal gemiddelde	105,7%	108,8%	149,5%	103,7%	104,3%	104,4%
Bijdrage aan de vergrijzingskost, aandeel in inhouwing	62,5%	64,6%	92,1%	61,7%	62,3%	62,5%
Waalse gewest (WG) + Franse gemeenschap (FG)						
Bijdrage aan de vergrijzingskost, % bbp	0,01%	-0,01%	0,00%	0,02%	0,03%	0,05%
Bijdrage aan de vergrijzingskost, lopende euro's	53.642	-50.588	-1.249	118.539	295.178	505.892
Bijdrage aan de vergrijzingskost, % bbp in dz euro's van 2021	56.841	-50.588	-1.005	81.639	171.256	249.707
Bijdrage aan de vergrijzingskost, % bbp in euro van 2021 per capita	14	-12	0	19	40	57
Bijdrage aan de vergrijzingskost, % bbp in euro van 2021 per capita als % van nationaal gemiddelde	89,7%	82,1%	-16,8%	94,1%	92,0%	91,4%
Bijdrage aan de vergrijzingskost, aandeel in inhouwing	32,8%	31,0%	8,7%	33,3%	32,9%	32,6%
Brussels Hoofdstedelijk Gewest (BHG) + Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC)						
Bijdrage aan de vergrijzingskost, % bbp	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,01%
Bijdrage aan de vergrijzingskost, lopende euro's	7.519	-6.888	282	17.426	42.283	71.826
Bijdrage aan de vergrijzingskost, % bbp in dz euro's van 2021	7.967	-6.888	227	12.001	24.532	35.453
Bijdrage aan de vergrijzingskost, % bbp in euro van 2021 per capita	7	-6	0	10	19	28
Bijdrage aan de vergrijzingskost, % bbp in euro van 2021 per capita als % van nationaal gemiddelde	43,5%	39,8%	-18,5%	46,4%	44,7%	44,2%
Bijdrage aan de vergrijzingskost, aandeel in inhouwing	4,6%	4,2%	-2,0%	4,9%	4,7%	4,6%

	2019	2021	2024	2029	2034	2039
Duitstalige gemeenschap (DG)						
Bijdrage aan de vergrijzingskost, % bbp	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Bijdrage aan de vergrijzingskost, lopende euro's	224	-345	-164	424	1.352	2.635
Bijdrage aan de vergrijzingskost, % bbp in dz euro's van 2021	238	-345	-132	292	784	1.300
Bijdrage aan de vergrijzingskost, % bbp in euro van 2021 per capita	3	-4	-2	4	10	16
Bijdrage aan de vergrijzingskost, % bbp in euro van 2021 per capita als % van nationaal gemiddelde	20,2%	31,1%	168,8%	17,7%	22,7%	25,9%
Bijdrage aan de vergrijzingskost, aandeel in inhouding	0,1%	0,2%	1,1%	0,1%	0,2%	0,2%

Tabel 41: België, som van de inhouding bij de gewesten en gemeenschappen, in € dz en % bbp

	2021	2024	2029	2034	2039
Federale overheid (FED): som overdrachten					
Som van de inhoudingen, % bbp	0,54%	0,56%	0,59%	0,63%	0,66%
Som van de inhoudingen, lopende euro's	2.716.984	3.498.650	4.337.947	5.475.050	6.779.750
Som van de inhoudingen, % bbp in dz euro's van 2021	2.716.984	2.815.650	2.987.595	3.176.514	3.346.467
Som van de inhoudingen, % bbp in euro van 2021 per capita	236	240	251	263	273
Som van de inhoudingen, % bbp in euro van 2021 per capita als % van nationaal gemiddelde	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Som van de inhoudingen, aandeel in inhouding	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Vlaamse gewest (VG) + Vlaamse gemeenschap (VG)					
Som van de inhoudingen, % bbp	0,33%	0,34%	0,36%	0,39%	0,41%
Som van de inhoudingen, lopende euro's	1.659.527	2.143.789	2.664.201	3.369.162	4.180.115
Som van de inhoudingen, % bbp in dz euro's van 2021	1.659.527	1.725.282	1.834.867	1.954.720	2.063.294
Som van de inhoudingen, % bbp in euro van 2021 per capita	247	251	262	274	284
Som van de inhoudingen, % bbp in euro van 2021 per capita als % van nationaal gemiddelde	104,7%	104,7%	104,4%	104,2%	104,0%
Som van de inhoudingen, aandeel in inhouding	61,1%	61,3%	61,4%	61,5%	61,7%
Waalse gewest (WG) + Franse gemeenschap (FG)					
Som van de inhoudingen, % bbp	0,16%	0,17%	0,18%	0,19%	0,20%
Som van de inhoudingen, lopende euro's	834.433	1.072.193	1.334.710	1.692.055	2.100.599
Som van de inhoudingen, % bbp in dz euro's van 2021	834.433	862.882	919.230	981.696	1.036.850
Som van de inhoudingen, % bbp in euro van 2021 per capita	216	220	230	241	251

	2021	2024	2029	2034	2039
Som van de inhoudingen, % bbp in euro van 2021 per capita als % van nationaal gemiddelde	91,5%	91,4%	91,6%	91,8%	91,9%
Som van de inhoudingen, aandeel in inhouding	30,7%	30,6%	30,8%	30,9%	31,0%
Brussels Hoofdstedelijk Gewest (BHG) + Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC)					
Som van de inhoudingen, % bbp	0,04%	0,04%	0,05%	0,05%	0,05%
Som van de inhoudingen, lopende euro's	218.404	276.688	331.477	404.065	486.565
Som van de inhoudingen, % bbp in dz euro's van 2021	218.404	222.674	228.292	234.431	240.167
Som van de inhoudingen, % bbp in euro van 2021 per capita	179	179	182	185	187
Som van de inhoudingen, % bbp in euro van 2021 per capita als % van nationaal gemiddelde	75,9%	74,6%	72,3%	70,1%	68,4%
Som van de inhoudingen, aandeel in inhouding	8,0%	7,9%	7,6%	7,4%	7,2%
Duitstalige gemeenschap (DG)					
Som van de inhoudingen, % bbp	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Som van de inhoudingen, lopende euro's	4.620	5.979	7.559	9.767	12.471
Som van de inhoudingen, % bbp in dz euro's van 2021	4.620	4.812	5.206	5.667	6.156
Som van de inhoudingen, % bbp in euro van 2021 per capita	59	63	71	78	86
Som van de inhoudingen, % bbp in euro van 2021 per capita als % van nationaal gemiddelde	25,1%	26,2%	28,1%	29,7%	31,3%
Som van de inhoudingen, aandeel in inhouding	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%

9. Bijlage 3: methodologische verduidelijking van de decompositie

143. De verandering in de BFW-overdrachten in verhouding tot het BBP voor jaar t ($\frac{BFW_t}{BBP_t}$) ten opzichte van de BFW-overdrachten in verhouding tot het BBP voor jaar 2021 ($\frac{BFW_{2021}}{BBP_{2021}}$) worden in de analyse opgedeeld in de volgende componenten:

- Veranderingen in de BFW-overdrachten als gevolg van alle **dotaties overgedragen bevoegdheden** ($\frac{DOT_t}{BBP_t} - \frac{DOT_{2021}}{BBP_{2021}}$);
- Veranderingen in de BFW-overdrachten als gevolg van de **dotaties ter herfinanciering van het BHG** ($\frac{BHG_t}{BBP_t} - \frac{BHG_{2021}}{BBP_{2021}}$);
- Veranderingen in de BFW-overdrachten als gevolg van het **responsabiliseringsmechanisme** ($\frac{RESPO_t}{BBP_t} - \frac{RESPO_{2021}}{BBP_{2021}}$);
- Veranderingen in de BFW-overdrachten als gevolg van het **overgangsmechanisme** ($\frac{OVER_t}{BBP_t} - \frac{OVER_{2021}}{BBP_{2021}}$);
- Veranderingen in de BFW-overdrachten als gevolg van het **solidariteitsmechanisme** ($\frac{SOL_t}{BBP_t} - \frac{SOL_{2021}}{BBP_{2021}}$);
- Veranderingen in de BFW-overdrachten als gevolg van de **bruto-opcentiemen** ($\frac{OPC_t}{BBP_t} - \frac{OPC_{2021}}{BBP_{2021}}$);

Of samengevat:

$$\begin{aligned} \frac{BFW_t}{BBP_t} - \frac{BFW_{2021}}{BBP_{2021}} &= \left(\frac{DOT_t}{BBP_t} - \frac{DOT_{2021}}{BBP_{2021}} \right) + \left(\frac{BHG_t}{BBP_t} - \frac{BHG_{2021}}{BBP_{2021}} \right) + \left(\frac{RESPO_t}{BBP_t} - \frac{RESPO_{2021}}{BBP_{2021}} \right) + \left(\frac{OVER_t}{BBP_t} - \frac{OVER_{2021}}{BBP_{2021}} \right) \\ &+ \left(\frac{SOL_t}{BBP_t} - \frac{SOL_{2021}}{BBP_{2021}} \right) + \left(\frac{OPC_t}{BBP_t} - \frac{OPC_{2021}}{BBP_{2021}} \right) \end{aligned}$$

$$\Delta BFW = \Delta DOT + \Delta BHG + \Delta RESPO + \Delta OVER + \Delta SOL + \Delta OPC$$

144. De verandering in de dotaties overgedragen bevoegdheden ($\frac{DOT_t}{BBP_t} - \frac{DOT_{2021}}{BBP_{2021}}$) wordt verder opgedeeld in twee deelcomponenten:

- Veranderingen in de BFW-overdrachten als gevolg van **demografische evoluties** ($\frac{DOT_t}{BBP_t} - \frac{DOT_t^*}{BBP_t}$).
- Veranderingen in de BFW-overdrachten als gevolg van de **inhouding op de reële bbp-groei** ($\frac{DOT_t^*}{BBP_t} - \frac{DOT_{2021}}{BBP_{2021}}$).

De breuk $\frac{DOT_t^*}{BBP_t}$ geeft de bbp-verhouding van de BFW-dotaties in een **hypothetisch scenario waarbij de demografische parameters op het niveau van 2021** behouden zijn. In dit scenario doen er zich geen demografische evoluties voor sinds 2021, zoals bijvoorbeeld door de vergrijzing.

De **demografische component** ($\frac{DOT_t}{BBP_t} - \frac{DOT_t^*}{BBP_t}$) geeft dan de verandering in de BFW-dotaties in jaar t door de demografie: het verschil tussen BFW-dotaties in jaar t in het gewone, baseline scenario (met demografie, $\frac{DOT_t}{BBP_t}$) en de BFW-overdrachten in jaar t binnen het hypothetisch scenario zonder demografische evoluties ($\frac{DOT_t^*}{BBP_t}$). Verschillen in de BFW-overdrachten van beide scenario's zijn dus enkel aan demografische evoluties toe te schrijven.

De **groekoppelingscomponent** $(\frac{DOT_t^*}{BBP_t} - \frac{DOT_{2021}}{BBP_{2021}})$ geeft de verandering in de BFW-dotaties in jaar t door de inhouding op de reële groei van het bbp. Dit komt neer op het verschil tussen de BFW- dotaties in jaar t binnen het hypothetisch scenario zonder demografische evoluties sinds 2021 ($\frac{DOT_t^*}{BBP_t}$) en de BFW-overdrachten in jaar 2021 ($\frac{DOT_{2021}}{BBP_{2021}}$). Daarvoor dient eveneens de demografische component stabiel gehouden te worden, zodat deze de verschillen tussen beide berekeningen niet beïnvloedt. Gezien alle BFW-overdrachten van de dotaties overgedragen bevoegdheden ($\frac{DOT_t}{BBP_t} - \frac{DOT_{2021}}{BBP_{2021}}$) volledig gekoppeld zijn aan de inflatie, verklaart de beperkte koppeling aan de reële groei van het bbp bij de meeste dotaties de verschillen tussen beide berekeningen³⁴.

³⁴ Een belangrijke determinant bij enkele dotaties is de regionale verdeling van de personenbelasting. Een gewest met een hoger aandeel in de federaal ontvangen personenbelasting ontvangt per hoofd van de bevolking meer middelen via de dotaties werk, fiscale uitgaven, regionale opcentiemen (gewesten) en de PB-dotatie (Vlaamse en Franse gemeenschap). Doordat in deze analyse de regionale verdeling van de personenbelasting vanaf 2027 constant gehouden wordt, heeft het geen zin deze variabelen in een decompositieanalyse mee te nemen.

Lijst met figuren en tabellen

Figuren

Figuur 1: België, BFW-overdrachten naar de gewesten per capita, belangrijkste componenten, uitvoeringsgegevens 2021, in € per capita	13
Figuur 2: België, evolutie bijdrage aan de vergrijzingskost van de gewesten, 2017-2021, in dz €	15
Figuur 3: België, BFW-overdrachten naar de gemeenschapsuitgaven na de 6 ^{de} staatshervorming, uitvoeringsgegevens 2021, per capita in €	30
Figuur 4: België, BFW-overdrachten van de nieuw overgedragen gemeenschapsuitgaven bij de 6 ^{de} staatshervorming, uitvoeringsgegevens 2021, per capita in €	31
Figuur 5: België, bijdrage door de gemeenschappen aan de vergrijzingskost, 2017-2021, in dz €	32
Figuur 6: België, BFW-overdrachten naar Vlaanderen en het Waalse gewest en de Franse gemeenschap, belangrijkste componenten, uitvoeringsgegevens 2021, per capita in €	46
Figuur 7: België, BFW-overdrachten naar Vlaamse overheid en som Waalse gewest + Franse gemeenschap, verschil tussen beide entiteiten, uitvoeringsgegevens 2021, per capita in € (positief verschil = hogere ontvangst in Vlaanderen)	47
Figuur 8: België, bijdrage aan de vergrijzingskost door de deelstaten, 2017-2021, in dz €	49
Figuur 9: België, evolutie BFW-overdrachten in verhouding tot bbp, met bbp-verhouding 2021 = 100	57
Figuur 10: België, evolutie verhouding BFW-overdrachten naar de gewesten tot het bbp, exclusief responsabiliseringsmechanisme, in % bbp en in euro van 2021 per capita	58
Figuur 11: Vlaamse gewest, evolutie BFW-overdrachten in verhouding tot het bbp, decompositie van het verschil met 2021, gecumuleerd, in procentpunt bbp	59
Figuur 12: Waalse gewest, evolutie BFW-overdrachten in verhouding tot het bbp, decompositie van het verschil met 2021, gecumuleerd, in procentpunt bbp	60
Figuur 13: BHG, evolutie BFW-overdrachten in verhouding tot het bbp, decompositie van het verschil met 2021, gecumuleerd, in procentpunt bbp	60
Figuur 14: België, bijdrage van de gewesten aan de sanering van de financiën van entiteit I, in % bbp en euro van 2021	61
Figuur 15: België, bijdrage van de gewesten aan de federale vergrijzingskost, in % bbp en euro van 2021	62
Figuur 16: België, som van de inhoudingen van de gewesten, in % bbp en euro van 2021	62

Figuur 17:	België, evolutie BFW-overdrachten naar de gemeenschappen in verhouding tot het bbp, met bbp 2021 = 100	63
Figuur 18:	België, evolutie verhouding BFW-overdrachten naar de gemeenschappen tot het bbp, exclusief responsabiliseringsmechanisme, in % bbp en € dz euro van 2021 per capita .	64
Figuur 19:	België, evolutie verhouding BFW-overdrachten naar de Vlaamse gemeenschap tot het bbp, decompositie van het verschil met 2021, gecumuleerd, in procentpunt bbp	65
Figuur 20:	België, evolutie verhouding BFW-overdrachten naar de Franse gemeenschap tot het bbp, decompositie van het verschil met 2021, gecumuleerd, in procentpunt bbp	65
Figuur 21:	België, evolutie BFW-overdrachten naar GGC in verhouding tot het bbp, decompositie van het verschil met 2021, gecumuleerd, in procentpunt bbp.....	66
Figuur 22:	België, evolutie verhouding BFW-overdrachten naar de Vlaamse gemeenschap tot het bbp, decompositie van de impact van de demografie op het verschil met 2021, gecumuleerd, in procentpunt bbp	67
Figuur 23:	België, evolutie verhouding BFW-overdrachten naar de Franse gemeenschap tot het bbp, decompositie van de impact van de demografie op het verschil met 2021, gecumuleerd, in procentpunt bbp	67
Figuur 24:	België, evolutie BFW-overdrachten naar GGC in verhouding tot het bbp, decompositie van het verschil met 2021, gecumuleerd, in procentpunt bbp.....	68
Figuur 25:	België, bijdrage van de gemeenschappen aan de sanering van de financiën van entiteit I, in % bbp en euro van 2021	68
Figuur 26:	België, bijdrage van de gemeenschappen aan de federale vergrijzingskost, in % bbp en in euro van 2021	69
Figuur 27:	België, som van de inhoudingen bij de dotaties aan de gemeenschappen, in % bbp en in euro van 2021	69
Figuur 28:	België, evolutie BFW-overdrachten in verhouding tot het bbp, bbp 2021 = 100	71
Figuur 29:	België, evolutie verhouding BFW-overdrachten naar de deelstaten tot het bbp, % bbp in € dz in euro van 2021 per capita	71
Figuur 30:	België, evolutie verhouding BFW-overdrachten tot het bbp, decompositie van het verschil met 2021 naar de verschillende entiteiten, gecumuleerd, in procentpunt bbp	72
Figuur 31:	België, evolutie verhouding BFW-overdrachten tot het bbp, decompositie van het verschil met 2021 naar de verschillende componenten, gecumuleerd, in procentpunt bbp ..	72
Figuur 32:	België, evolutie component inhouding op de reële bbp-groei, decompositie van het verschil met 2021 naar de verschillende deelstaten, gecumuleerd, in procentpunt bbp	73
Figuur 33:	België, evolutie component demografie, decompositie van het verschil met 2021 naar de verschillende deelstaten, gecumuleerd, in procentpunt bbp	73

Figuur 34:	België, evolutie component overgangsmechanisme, decompositie van het verschil met 2021 naar de verschillende deelstaten, gecumuleerd, in procentpunt bbp	74
Figuur 35:	België, evolutie bruto-opcentiemen, decompositie van het verschil met 2021 naar de deelstaten, gecumuleerd, in procentpunt bbp	75
Figuur 36:	België, evolutie component responsabiliseringsmechanisme, decompositie van het verschil met 2021 naar de verschillende deelstaten, gecumuleerd, in procentpunt bbp	75
Figuur 37:	België, bijdrage van de deelstaten aan de sanering van de financiën van entiteit I, in % bbp en euro van 2021	76
Figuur 38:	België, vergrijzingsbijdrage van de deelstaten, in % bbp en euro van 2021	76
Figuur 39:	België, som van de inhoudingen ingeouwd in de BFW, in % bbp en euro van 2021	77
Figuur 40:	België, evolutie nataliteitscoëfficiënt, 2015-2039, bron: eigen berekeningen op basis van de bevolkingsvooruitzichten 2021-2070 (FPB, mei 2022)	84
Figuur 41:	België, evolutie leerlingensleutel, 2015-2039, in %, bron: eigen berekeningen op basis van bevolkingsvooruitzichten 2021-2070 (FPB, mei 2022)	85
Figuur 42:	België, evolutie geraamde bevolking van de gemeenschappen, 2021-2039, bevolkingsaandeel 2021 = 100 (bron: FPB, bevolkingsvooruitzichten 2021-2070, mei 2022)	86
Figuur 43:	België, evolutie aantal 0 tot en met 18-jarigen van de gemeenschappen, 2021-2039, met aantal 0 tot en met 18-jarigen, 2021 = 100% (bron: FPB, bevolkingsvooruitzichten 2021-2070, mei 2022)	86
Figuur 44:	België, evolutie aantal +80-jarigen per gemeenschap, 2021-2039, met aantal +80-jarigen van 2021 = 100 (bron: FPB, bevolkingsvooruitzichten 2021-2070, mei 2022)	87

Tabellen

Tabel 1:	België, koppeling dotaties aan reële bbp-groei, zonder (2016) en met (2017) bijdrage aan de vergrijzingskost, in %	11
Tabel 2:	België, financieringsmechanismen voor de Gewesten via de BFW, overzicht en belangrijkste kenmerken	18
Tabel 3:	België, specifieke financieringsmechanismen voor het BHG via de BFW, overzicht en belangrijkste kenmerken	20
Tabel 4:	België, dotaties voor overgedragen bevoegdheden en het solidariteitsmechanisme, overzicht parameters verdeelsleutels en evolutie	20
Tabel 5:	België, BFW-overdrachten naar de gewesten (zonder responsabiliseringsbijdrage), uitvoering 2021, in dz € en %	21
Tabel 6:	België, saneringsbijdrage van de gewesten, uitvoeringsgegevens 2021, overzicht, in dz € en %	22

Tabel 7: België, bijdrage van de gewesten aan de federale vergrijzingskost, uitvoeringsgegevens 2021, overzicht, in dz € en %	22
Tabel 8: België, som BFW-inhoudingen via de gewesten, uitvoeringsgegevens 2021, overzicht, in dz € en %	22
Tabel 9: België, koppelingspercentages gemeenschapsdotaties aan de reële bbp-groei, zonder (percentages) 2016) en met (percentages 2017) bijdrage aan de vergrijzingskost	28
Tabel 10: België, financieringsmechanismen gemeenschappen via de BFW, overzicht en belangrijkste kenmerken	35
Tabel 11 België, specifieke financieringsmechanismen voor de Brusselse gemeenschapsentiteiten via de BFW, overzicht en belangrijkste kenmerken	39
Tabel 12: België, gemeenschappen, dotaties voor overgedragen bevoegdheden en overzicht parameters verdeelsleutels en evolutie	40
Tabel 13: België, BFW-overdrachten naar de gemeenschappen (zonder responsabiliseringsbijdrage), uitvoering 2021, in dz € en %	41
Tabel 14: België, saneringsbijdrage van de gemeenschappen, uitvoeringsgegevens 2021, overzicht, in dz € en %	43
Tabel 15: België, bijdrage aan de vergrijzingskost van de gemeenschappen, uitvoeringsgegevens 2021, overzicht, in dz € en %	43
Tabel 16: België, som inhoudingen bij de gemeenschappen, uitvoeringsgegevens 2021, in dz € en %	43
Tabel 17: België, BFW-overdrachten naar de gewesten en gemeenschappen, uitvoeringsgegevens 2021, overzicht, in dz € en %	51
Tabel 18: België, saneringsbijdrage van de gewesten en gemeenschappen, uitvoeringsgegevens 2021, overzicht, in dz € en %	53
Tabel 19: België, bijdrage aan de vergrijzingskost van de gewesten en gemeenschappen, uitvoeringsgegevens 2021, overzicht, in dz € en %	53
Tabel 20: België, som inhoudingen bij de gewesten en gemeenschappen, uitvoeringsgegevens 2021, overzicht, in dz € en %	54
Tabel 21: België, overzicht bronnen BFW-parameters	81
Tabel 22: België en gewesten, verhouding fiscale uitgaven en bruto-opcentiemen, raming van juni 2021, in % (bron: FOD Fin)	88
Tabel 23: België en gewesten, 2015-2020, inhoudingen via responsabiliseringsmechanisme en restdotatie, in € dz	90
Tabel 24: België en gemeenschappen, 2015-2020, inhouding via overgangsbedrag, responsabiliserings-mechanisme en restdotatie, in € dz	90
Tabel 25: België, BFW-overdrachten naar de gewesten, in € dz (nominale bedragen)	90

Tabel 26:	België, BFW-overdrachten naar de gewesten, in verhouding tot het bbp, in € dz en % bbp	92
Tabel 27:	België, BFW-overdrachten naar de gewesten, verklaring evolutie BFW-ontvangsten in verhouding tot het bbp, in € dz en % bbp	93
Tabel 28:	België, bijdrage van de gewesten aan de sanering van de financiën van entiteit I, in € dz en % bbp	95
Tabel 29:	België, bijdrage van de gewesten aan de vergrijzingskost, in € dz en % bbp	96
Tabel 30:	België, som van de inhoudingen bij de gewesten, in € dz en % bbp	97
Tabel 31:	België, BFW-overdrachten naar de gemeenschappen, in € dz	98
Tabel 32:	België, BFW-overdrachten naar de gemeenschappen, in verhouding tot het bbp, in € dz en % bbp	100
Tabel 33:	België, BFW-overdrachten naar de gemeenschappen, verklaring evolutie in verhouding tot het bbp, in % bbp en € dz euro van 2021	102
Tabel 34:	België, bijdrage van de gemeenschappen aan de sanering van de financiën van entiteit I, in € dz en % bbp	105
Tabel 35:	België, bijdrage van de gemeenschappen aan de vergrijzingskost, in € dz en % bbp	106
Tabel 36:	België, som van de inhouding bij de gemeenschappen, in € dz en % bbp	107
Tabel 37:	België, BFW-overdrachten naar gewesten en gemeenschappen, evolutie BFW-ontvangsten in verhouding tot het bbp, in € dz en %	109
Tabel 38:	België, BFW-overdrachten, verklaring evolutie in verhouding tot het bbp	111
Tabel 39:	België, bijdrage van de deelstaten aan de sanering van de financiën van entiteit I, in € dz en % bbp	112
Tabel 40:	België, bijdrage van de gewesten en gemeenschappen aan de sanering van de financiën van entiteit I, in € dz en % bbp	114
Tabel 41:	België, som van de inhouding bij de gewesten en gemeenschappen, in € dz en % bbp	115